Nivell elemental

Guia didàctica

Passos 2

Curs de català per a no catalanoparlants

Coordinadora:
Nuri Roig Martínez

Autores:
Nuri Roig Martínez, Meritxell Daranas Viñolas

Octaedro
Editorial

PASSOS 2. NIVELL ELEMENTAL. GUIA DIDÀCTICA

Aquest llibre es basa en els programes de la Secretaria de Política Lingüística (SPL) i del Consorci per a la Normalització Lingüística (CPNL) i té en compte les orientacions del document del Consell d'Europa *Marc europeu comú de referència per a les llengües: aprendre, ensenyar i avaluar.*

Generalitat de Catalunya
Departament de la Presidència
Secretaria de Política Lingüística

Coordinadora:
Nuri Roig Martínez

Autores:
Nuri Roig Martínez
Meritxell Daranas Viñolas

Col·laboradores:
Sandra Camps Fernández
Marta Padrós Coll

Coordinació editorial:
Joan Reig (Editorial Octaedro)

Primera edició: novembre de 2011

© Nuri Roig Martínez, Meritxell Daranas Viñolas
c/e: passos@octaedro.com

© D'aquesta edició:

Editorial Octaedro SL
C/ Bailèn, 5 - 08010 Barcelona
Tel.: 93 246 40 02 • Fax: 93 231 18 68
c/e: octaedro@octaedro.com
octaedro.cat

Cap part d'aquesta publicació no pot ésser reproduïda, emmagatzemada o transmesa de cap manera ni per cap mitjà, tant si és electrònic com mecànic, químic, òptic, de gravació o bé de fotocòpia, sense l'autorització prèvia dels titulars del Copyright.

ISBN: 978-84-9921-207-4
Dipòsit legal: B. B-38.834-2011

Impressió: Romanyà Valls, SA - Sant Joan Baptista, 35 - 08789 La Torre de Claramunt - Barcelona

Imprès sobre paper ecològic amb certificat FSC

Índex

PRIMERA PART

Presentació del llibre 6
Què és i a qui va adreçat 6
L'estructura 6
La gènesi 6
La ruta de les unitats 6
El temps de què disposem 6
Objectius comunicatius, compendi gramatical i resum gramatical 7
Els quaderns d'exercicis 7
Els àudios 7

SEGONA PART

Marc teòric. Els alumnes, els professors, els continguts, la metodologia, el treball a l'aula i l'avaluació 10
Els alumnes 10
Els professors 10
- El professor observa, s'adapta i innova 11
- El professor es fa seus els recursos 11
- El professor col·labora a crear un bon ambient a l'aula 11

Els continguts 11
La metodologia 12
- L'enfocament per tasques 12
- La gramàtica textual 12
- La tipologia textual 13
- La competència comunicativa i les habilitats lingüístiques 13

El treball a l'aula 15
L'avaluació 16
- Avaluació dels alumnes 16
- Els alumnes s'avaluen a si mateixos 17
- Avaluació de les activitats 17
- Els professors s'avaluen a si mateixos 17

TERCERA PART

Les unitats 19
Elemental 1 20
Elemental 2 33
Elemental 3 48

QUARTA PART

Components gramaticals i lèxic 61

CINQUENA PART

Transcripcions dels àudios 67

PASSOS 2

Guia didàctica Primera part

Presentació del llibre

- Què és i a qui va adreçat
- L'estructura
- La gènesi
- La ruta de les unitats
- El temps de què disposem
- Objectius comunicatius, compendi gramatical i resum gramatical
- Els quaderns d'exercicis
- Els àudios

Presentació del llibre

QUÈ ÉS I A QUI VA ADREÇAT

Passos 2 és un curs de català presencial per a no catalanoparlants basat en l'enfocament comunicatiu per tasques. Correspon al nivell elemental d'ensenyament de català com a segona llengua o al B1 del Marc europeu comú de referència (MECR). Els objectius d'aquest nivell són entendre bé el català, parlar-lo amb naturalitat, llegir-lo sense entrebancs i escriure coses bàsiques.

Passos 2 parteix de l'estima per la nostra llengua i de l'estima pels nostres alumnes, amb el convenciment que la llengua és vehicle d'arrelament a la societat que els acull. Són objectius del llibre:

- Que els alumnes aprofundeixin en el coneixement del país on viuen ara.
- Oferir-los una eina perquè puguin fer una vida millor a Catalunya.
- Ensenyar-los la llengua del país d'una manera engrescadora i dinàmica.
- Fer-los avinent que aprendre català costa esforç, però és ben possible.

L'ESTRUCTURA

Hem estructurat cada mòdul en sis unitats, sis per a l'E1, sis per a l'E2 i sis per a l'E3. Cada unitat té una entradeta que recull de què tracta i una ruta que marca el camí per on transcorre.

Al principi del llibre hi ha els objectius comunicatius de cada unitat i al final, un compendi i un resum gramaticals.

Els àudios que inclou el llibre estan penjats al web de l'editorial (www.octaedro.cat) . Les transcripcions dels àudios, però, són aquí, a la *Guia didàctica*.

El *Llibre de classe* es complementa amb els quaderns d'exercicis, que en aquest cas, són tres. Un per a l'E1, un per a l'E2 i un per a l'E3.

LA GÈNESI

Passos 2, nivell elemental sorgeix l'any 2007 de la necessitat de comptar amb recursos didàctics adequats per als alumnes actuals, de la reflexió didàctica i del treball a les aules dels cursos de nivell elemental. Totes les unitats, els exercicis i els àudios van ser validats per diferents professores i professors del Baix Empordà i de la Garrotxa.

Com que el llibre es basa en un enfocament comunicatiu, havíem de reflectir-hi les interaccions que es donen a l'aula, de manera que hem mantingut de *Passos 1* un grup virtual d'alumnes i la seva professora, personatges que ens han servit de fil conductor per cohesionar el llibre. No hem mantingut, però, el poble fictici de Viladepau del nivell bàsic. En aquest nivell la varietat territorial de Catalunya ja ha pogut ser la base de la ubicació de les unitats.

- En la nova edició de 2011 hem introduït alguns canvis en el llibre:
- Hem reduït el nombre d'unitats per mòdul (de 7 a 6) i hem escurçat la resta.
- Hem seqüenciat i pautat més l'aprenentatge i la progressió gramatical.
- Hem rebaixat, en conjunt, el nivell de dificultat de l'edició de 2007.
- Hem reduït en nombre de testos i la seva dificultat.
- Hi hem encabit més fotografies que ajuden a la comprensió textual.
- Hem augmentat el nombre d'àudios per unitat i n'hem revisat alguns.

LA RUTA DE LES UNITATS

Les unitats han estat concebudes com a petites rutes de viatge –en alguns casos– o com a petites històries –en altres. I expressament hem optat pel llenguatge dels viatges. Una ruta és el camí que es fa per anar d'un lloc a un altre: d'un punt de partença a un punt d'arribada. Les rutes sempre són optatives. Nosaltres us en proposem una, la podeu provar diverses vegades i podeu modificar parts del trajecte sempre que vulgueu. I estarà bé que així sigui, cada grup d'alumnes és diferent i és el grup el que dóna la pauta. La professora o professor veurà en cada moment el ritme que té una classe, l'adaptació que fa dels materials o els camins alternatius que obre la mateixa dinàmica de l'aula.

EL TEMPS DE QUÈ DISPOSEM

Els mòduls són de 45 hores cadascun, de manera que tot el nivell elemental són 135 hores. Com que cada mòdul està estructurat en sis unitats, cada unitat s'ha

de fer aproximadament en 7 hores, comptant també els exercicis que, si bé es fan a casa com a treball individual, molts es corregeixen a classe.

Fóra important fer els mòduls sencers, per dos motius: el primer, per passar pel conjunt d'objectius comunicatius i components gramaticals que integren el programa; i el segon, per anar consolidant el que es treballa: ja que passar pels mateixos aspectes des de punts de vista diferents fa arrelar l'aprenentatge. Això pot obligar, de vegades, a passar per alt alguna activitat o no entretenir-s'hi gaire, a criteri de cada professor.

OBJECTIUS COMUNICATIUS, COMPENDI GRAMATICAL I RESUM GRAMATICAL

En un enfocament comunicatiu, els objectius són comunicatius. En la primera part del *Llibre de classe* hem expressat, a manera d'índex, els objectius de cada unitat. Aquests segueixen la ruta comunicativa que es fa a l'aula i hem optat per no encabir aquí els aspectes gramaticals, que trobareu en un compendi al final del llibre. Això sí, des d'un punt de vista de lingüística textual trobareu en les bafarades, les pissarres i els textos els components gramaticals que es poden usar en cada moment. El compendi prima també l'ús de la llengua sobre la part teòrica i és un recurs perquè els alumnes puguin estudiar a casa el que s'ha fet a l'aula.

Aquest compendi està estructurat unitat per unitat i recull allò que estudiem o sistematitzem des d'un punt de vista gramatical per primera vegada. Com que el compendi és el reflex de les necessitats comunicatives de cada unitat, moltes qüestions gramaticals estan segmentades entre diferents unitats. Aquest fet ens ha portat a fer un resum gramatical al final del llibre que, en cap cas, ha de ser l'objecte d'estudi principal. Serà un recurs per als alumnes al final del Nivell, quan ja tinguin la capacitat d'aplegar informació, de contrastar-la i vulguin sistematitzar tot el que han après al llarg de tres mòduls des d'un punt de vista gramatical.

ELS QUADERNS D'EXERCICIS

El treball que es fa a l'aula és prioritàriament oral, les tasques són comunicatives i per comunicar-se calen els altres. L'expressió oral és immediata i espontània. L'expressió escrita a l'aula sol ser un treball comú de modelatge –a la pissarra– o un treball per parelles o grups per resoldre una activitat.

Ara bé, els exercicis escrits individuals –per pensar, per estudiar, per repassar, per consultar...– tenen el seu espai en els quaderns d'exercicis on, també, segueixen amb força fidelitat la ruta de la unitat. Els exercicis escrits, per tant, formen part de cada unitat, cal fer-los a casa individualment i cal corregir-los a l'aula col·lectivament.

En l'edició de 2011 hem revisat els exercicis per millorar-los i n'hem augment el nombre, de manera que cada professor o professora haurà de decidir quins corregeix a l'aula i quins dóna com a autocorrectius (ara que hi ha les solucions al final de cada quadern); en aquest últim cas també caldrà resoldre dubtes, si n'hi haguessin.

ELS ÀUDIOS

Els àudios formen part de la ruta de cada unitat i responen a una part del treball de comprensió oral. Però la possibilitat de sentir-los fora de l'aula els cops que els A vulguin els permetrà acabar de familiaritzar-se amb l'idioma, captar nous matisos en l'entonació, sentir diferents variants dialectals, conèixer expressions col·loquials i adonar-se de com parlen diferents persones en diferents contextos.

PASSOS 2

Guia didàctica Segona part: Marc teòric

Els alumnes, els professors, els continguts, la metodologia, el treball a l'aula i l'avaluació

- Els alumnes
- Els professors
  - El professor observa, s'adapta i innova
  - El professor observa, s'adapta i innova
  - El professor es fa seus els recursos
  - El professor col·labora a crear un bon ambient a l'aula
- Els continguts
- La metodologia
  - L'enfocament per tasques
  - La gramàtica textual
  - La tipologia textual
  - La competència comunicativa i les habilitats lingüístiques
- El treball a l'aula
- L'avaluació
  - Avaluació dels alumnes
  - Els alumnes s'avaluen a si mateixos
  - Avaluació de les activitats
  - Els professors s'avaluen a si mateixos

MARC TEÒRIC

Els alumnes, els professors, els continguts, la metodologia, el treball a l'aula i l'avaluació

Segons el Programa de Llengües Modernes del Consell d'Europa, cal aplicar els principis de desenvolupament de sistemes d'aprenentatge de llengües:

«Fonamentant l'ensenyament i l'aprenentatge en les necessitats, les motivacions, les característiques i els recursos dels aprenents.

Definint, amb la màxima precisió, objectius adequats i realistes.

Desenvolupant mètodes i materials apropiats.

Desenvolupant modalitat adients i instruments que permetin l'avaluació dels programes d'aprenentatge.»[1]

Passos 2 ha volgut aplicar aquests principis en els materials que teniu a les mans.

ELS ALUMNES

Els nostres alumnes actuals poden ser persones provinents de molts països del món i amb llengües primeres o llengües u (L1) molt diverses. Poden ser molt joves o grans. En qualsevol dels casos les consideracions que en fem han de ser, pel que fa a l'ensenyament-aprenentatge del català, consideracions lingüístiques.

Els ritmes d'aprenentatge dels alumnes són ben diferents i, com dèiem a *Passos 1*, per raons diverses: diferents nivells d'instrucció, llengües maternes més properes o més llunyanes al català, més o menys assistència a classe i més o menys hores d'estudi i compromís amb la llengua fora de l'aula. En el cas del nivell elemental, en què accedeixen alumnes amb un acceptable grau de comprensió de la llengua i una acceptable capacitat d'expressió oral col·loquial, les distàncies entre els alumnes són, prioritàriament, d'origen instructiu i aquesta base diferent serà la que marcarà les possibilitats d'avenç en les quatre habilitats lingüístiques. Serà lògic pensar que les dues habilitats escrites (CL i EE) beneficiaran en gran manera els alumnes amb graus d'instrucció alts, mentre que, contràriament, per a la resta d'alumnes aquest serà un terreny per al qual no sempre estaran preparats. Cal tenir-ho en compte i reforçar aleshores les habilitats orals.

Els alumnes aprenen a partir del que ja saben i aprenen allò que poden aprendre i que pensen que són capaços d'aprendre. A partir d'aquestes premisses avançaran. A més a més, cal no oblidar que les persones aprenem allò que té un interès i és rellevant per a nosaltres, aquelles coses a les quals podem donar un sentit. La motivació per aprendre és, doncs, individual, i és tasca dels docents connectar amb aquestes motivacions i aconseguir harmonitzar-les amb les dels altres alumnes de classe i amb l'interès que els puguin despertar les tasques proposades tant pel contingut com per la disponibilitat de participar-hi.[2]

És bo tenir en compte dues idees més: la primera, avançar ràpid per respondre a un programa i que els alumnes no puguin assimilar el que van aprenent és un avenç fals que condueix a la frustració i al bloqueig. La segona, pretendre que cada pas que es dóna a classe sigui perfectament après, assimilat i memoritzat pels alumnes i que aquests siguin capaços de reproduir-lo oralment, és també un error. Al llarg de tot el procés d'ensenyament-aprenentatge anem passant molts cops per les mateixes qüestions —encara que des de diferents punts de vista— per tal que la comprensió i la familiaritat amb la llengua facilitin la capacitat d'entendre-la en diferents contextos i a través de diferents mitjans, i l'expressió oral esdevingui més fluïda i segura.

La ineludible diversitat a l'aula pot comptar amb diferents recursos —que veurem més endavant— per fer-hi front positivament, com són: el treball cooperatiu, el treball de les quatre habilitats lingüístiques i el mateix enfocament per tasques que inclou els punts anteriors.

ELS PROFESSORS

En una aula d'ensenyament-aprenentatge comunicatiu, el professor ha de conduir i orientar les classes, ajudar els alumnes i col·laborar amb ells. Aquest docent ha de jugar un paper ben diferent al del docent

1. *Marc europeu de referència per a l'aprenentatge, l'ensenyament i l'avaluació de segones llengües* <http://www6.gencat.net/llengcat/publicacions/marc/index.htm>.

2. CAMINO, Josep Lluís, «El procés d'aprenentatge de l'alumne adult: aportacions psicològiques», *COM*. Barcelona, núm. 17, desembre de 1988, p. 8-11 i VILLANUEVA, M. Lluïsa, «La diversitat a la classe de llengua», *Articles de Didàctica de la Llengua i de la Literatura,* monografia *Aprendre llengua des de la diversitat.* Barcelona, núm. 27, juny de 2002, p. 8-21.

de les classes magistrals, en les quals aquest és el protagonista. En l'enfocament comunicatiu de segones llengües els protagonistes són els alumnes, de manera que el professor els observa, s'hi adapta, coneix bé els recursos de què disposa, en busca de nous, motiva els alumnes i alhora parteix de la seva motivació i de la del grup i manté una actitud positiva a l'aula.

El professor observa, s'adapta i innova

El professor observa els seus alumnes, observa les dinàmiques de grup, observa l'adequació de les tasques plantejades i s'observa a si mateix. Recull tota aquesta informació de les classes, la processa i la torna a les classes renovada. Per fer aquest camí el professor ha d'estar disposat a acceptar canvis dins les classes. Aquestes, on l'EO té un paper preponderant, són sempre diferents segons el grup. Cal, doncs, que el professor aculli els aspectes nous que apareguin empesos per les dinàmiques dels grups i aculli amb interès les preguntes dels alumnes, però recordant que respon a tota la classe i que, per tant, ha d'adequar la resposta al grup. Fins i tot de vegades ha de saber dir que no, com ara quan alguns alumnes demanen per una qüestió que no és adequada al nivell de la classe –sovint gramatical– i que es treballarà més endavant.

Per tant, són els grups els que donen la pauta als professors, llavors els grups han de trobar els professors oberts, receptius, amb ganes d'innovar i capacitat per adaptar-s'hi. Aquesta dinàmica que genera l'enfocament per tasques, on es permeten surar les opinions i iniciatives dels alumnes, esdevé molt positiva; i encara ho pot ser més si els professors la comparteixen amb els seus companys i companyes de feina.

El professor es fa seus els recursos

El professor ha de conèixer els recursos de què disposa i que té a l'abast i ha de saber-los adaptar als seus alumnes. Adaptar-los vol dir entre altres coses, adequar-los al nivell del grup classe i adaptar-los a l'entorn més proper del grup; moltes tasques funcionaran millor si reemplaceu algunes informacions per altres de més conegudes del vostre entorn. *Passos 2* esdevé així un material obert.

A més a més, el professor ha de ser capaç de buscar altres materials per utilitzar-los a l'aula: cartells, tríptics de campanyes, revistes locals, mapes, plànols, guies de la zona, audiovisuals, i un llarg etcètera. Guardar a l'aula diversos exemplars d'aquests materials permetrà reutilitzar-los si han estat útils.

El professor col·labora a crear un bon ambient a l'aula

És tasca del professor animar els alumnes i animar-los sempre, no sols davant la dificultat; i una bona manera de fer-ho és ressaltant les virtuts de cada alumne, i sobretot aquelles que els faran més fàcil la tasca d'aprendre. També cal fer èmfasi en tot el que han après i no tant en el que queda per aprendre. Contràriament el professor que demana massa pot fer malbé el procés d'ensenyament-aprenentatge dels alumnes.

El professor també ha de saber que cal intervenir en la resolució de conflictes generats de vegades per actituds negatives d'algun alumne cap a un altre o cap a la classe. Mantenir un bon ambient de classe ajuda, sens dubte, a millorar els resultats i, encara més important, a motivar els alumnes perquè continuïn aprenent català.

ELS CONTINGUTS

Passos 2 parteix del programa de la Direcció General de Política Lingüística i proposa una programació basada en unitats didàctiques de mitjana durada en cada una de les quals els continguts volen reflectir situacions comunicatives amb què els alumnes es puguin trobar fora de l'aula. En aquest segon llibre, però, aprofundim en els temes quotidians i ens allunyem a cops de la proximitat de la vida diària per atrevir-nos a tractar temàtica social, econòmica, internacional i fins i tot filosòfica. La lectura de les entradetes i les rutes de les unitats us donarà una idea força precisa dels continguts del llibre.

És objectiu clar de *Passos 2* acostar els alumnes al coneixement de Catalunya. De maneres molt diverses i des de punts de vista ben variats, les diferents comarques catalanes i moltes poblacions del territori van apareixent al llarg de les unitats a través de: rutes, gastronomia, agricultura, relleu, festes populars, natura, ubicació d'empreses, etc. També hem tingut en compte la resta del territori de parla catalana i força indrets d'arreu del món.

Seguint el camí de *Passos 1* també a *Passos 2* donem visibilitat a la diversitat de les persones, tractem el no sexisme com el reflex d'una societat volgudament igualitària, i, a partir de les bafarades dels mateixos alumnes virtuals , les pinzellades que surten sobre el món tenen l'objectiu de reflexionar sobre els aspectes que ens fan a tots éssers iguals més enllà de les diferents tradicions de cada poble.

Un aspecte nou a *Passos 2* és la mirada històrica que fem d'alguns temes. Hem introduït volgudament informació i textos de fa dècades -tant de fets històrics com de personatges de l'època- amb la idea d'introduir suscintament algunes notícies del passat de

Catalunya, per conèixer-les, per contrastar-les amb l'actualitat i per copsar els processos de canvi.

La validació que hem fet de les unitats ens ha dit que la dinàmica de cada grup els ha portat per senders, dreceres o camins diferents, que de cada lectura es pot parlar de moltes coses, que cada activitat es pot acabar fent de formes diverses i que algunes poden funcionar molt bé en un grup i no tan bé en un altre.

LA METODOLOGIA

Fins que van sorgir els enfocaments comunicatius, l'ensenyament de segones llengües es basava en l'ensenyament de la gramàtica tradicional, i aquesta, al seu torn, es basava en la llengua escrita. D'altra banda els enfocaments comunicatius de primera generació van poder caure en la limitació de treballar amb la part més superficial dels textos, de manera de fer-los servir solament per, de fet, treballar els aspectes gramaticals (altres materials més recents han tingut també la mateixa limitació). En l'extrem contrari, alguns docents han bandejat tots els aspectes gramaticals. Seguint el raonament de Cuenca[3] l'ús de la llengua ha de ser el punt de partença i el punt d'arribada de l'ensenyament-aprenentatge de la llengua.

Nosaltres hem basat el nostre enfocament metodològic en diverses fonts, a saber:

a. L'enfocament per tasques proposat pel Consell d'Europa i reflectit en el document *Marc europeu de referència per a l'aprenentatge, l'ensenyament i l'avaluació de segones llengües (MECR)*.[4]
b. La gramàtica textual.
c. La tipologia textual.
d. El treball de les quatre habilitats lingüístiques.

L'enfocament comunicatiu, l'enfocament per tasques, la gramàtica textual i la tipologia textual tenen com a eix de l'ensenyament-aprenentatge el text: el text com a unitat comunicativa per excel·lència que, a més, és autònoma; el text com a expressió de la llengua d'ús. Tant pot ser un text un de llarg com una sola paraula. Ara bé, un text –breu o llarg– diu alguna cosa a algú. *Vine* és un text, *taula* no ho és. Cal dir també que quan parlem de textos parlem de textos orals i de textos escrits, tot i que cada registre tindrà algunes característiques distintes que veurem al llarg de les unitats.

L'enfocament per tasques

Segons el *MERC* una tasca és qualsevol acte de la vida quotidiana, en l'àmbit personal, públic, educatiu o professional.

Per tal de realitzar les tasques s'han de posar en marxa algunes estratègies per aconseguir els objectius marcats (a cops simples –presentar una persona– a cops complexos –comprar-se un pis). Com més complexos siguin els objectius a assolir, més tasques intermèdies caldran per assolir-los.

La feina del docent és transportar a les aules situacions comunicatives de la vida real i concretar-les com a activitats comunicatives a través d'un seguit d'activitats que, aleshores, són ja tasques essencialment pedagògiques. La llengua emprada en les activitats pedagògiques és una llengua real i viva.

Per avançar en l'aprenentatge de la llengua, a l'aula les tasques han de mantenir l'equilibri entre allò de què parlem i com ho diem, entre la fluïdesa i la correcció; d'aquesta manera l'ensenyament-aprenentatge de la forma, de la gramàtica, només es pot fer palès imbricat i per necessitat de la pròpia comunicació. Cal recordar, a més, que la capacitat de comunicar-se té prioritat sobre la correcció.

La tasca final és l'última de la ruta. Ara bé, no és el més important d'una unitat; l'important és cada pas, és cada activitat, és el procés. La tasca final no sempre és sumativa, no sempre és el colofó; sovint –en un enfocament comunicatiu– és l'últim pas del que faríem a la vida real. Per exemplificar-ho, tan important és que els alumnes sàpiguen argumentar on volen anar de viatge, com programar-ne un o, finalment, explicar-li a algú a la tornada.

L'enfocament per tasques uneix, doncs, la part comunicativa i la pragmàtica (el pensament i l'acció), associa les tasques comunicatives amb les destreses cognitives (planificar actuacions, revisar-les, marcar objectius…) i les destreses socials (treballar en equip, col·laborar).[5]

La gramàtica textual

La gramàtica textual té un marc teòric, la base del qual és el text, que contribueix –com vèiem abans– a una visió funcional de la llengua. Una gran novetat d'aquest enfocament és haver tingut en compte els parlants en l'acte lingüístic. De manera que el text –com a unitat comunicativa– sorgeix de la interacció entre la llengua i els parlants.[6] Per això és important el que diem i com ho diem. El coneixement lingüístic es desplaça cap a la pragmàtica. Per això, també,

3. CUENCA, M. Josep, *Teories gramaticals i ensenyament de llengües*, València: Tàndem edicions, 1992, p.129.
4. *Marc europeu de referència…, op. cit.*
5. VILLANUEVA, op. cit.
6. ARTIGAS, Rosa, «Introducció» a «A l'entorn de la gramàtica textual», *COM Ensenyar català a adults*, núm. 8, Barcelona, 1991, p. 5-8.

cada text és una unitat lingüística individual; compte, doncs, a voler reproduir els que surten al llibre; els de cada alumne seran propis i diferents entre si dins del mateix grau de dificultat.

La gramàtica textual supera la dicotomia de separar treball gramatical i treball pragmàtic. El treball gramatical no ensenya els alumnes a comunicar-se. El treball només pragmàtic, però, pot dur els alumnes cap a una comprensió confusa la llengua.

La tipologia textual

Hi ha diverses classificacions de tipologia textual, però no és aquest un marc adequat per entrar-hi. El que nosaltres fem didàcticament és plantejar tot el ventall de situacions comunicatives que puguin abastar múltiples tipus de textos per tal que els alumnes entenguin la llengua i l'usin amb amplitud. Una bona classificació pot ser la de Cuenca que tipifica els textos segons la seva funció lingüística predominant: descriptius (espai); narratius (temps); expositius (conceptuals); argumentatius (de posició) i instructius (d'incitació a l'acció); a més a més afegeix que conèixer el tipus de textos contribueix a usar-los adequadament pel que fa al context en què tenen lloc, les normes social que s'hi associen i l'estructura concreta que tenen.[7]

Tots aquests textos, més el diàleg o la conversa –base de la comunicació– s'entrellacen contínuament en totes les unitats; fins i tot una sola activitat pot demanar el concurs de diversos tipus de text. Explicar què t'ha semblat una pel·lícula (argumentar), de què anava la pel·lícula (narrar) o com era un determinat personatge (descriure) abasta diferents maneres de pensar per respondre i diferents necessitats lingüístiques d'expressió.

La competència comunicativa i les habilitats lingüístiques

La competència comunicativa d'una persona és la capacitat que té per usar adequadament una llengua. Aquesta competència és la suma de ser competent en l'ús de les quatre habilitats lingüístiques, de la comunicació no verbal, en l'habilitat d'usar el llenguatge de forma socialment i culturalment adequada i de desenvolupar les destreses d'aprendre a aprendre i d'autoavaluació.

La comunicació no verbal

La comunicació no verbal sempre és present quan ens comuniquem de forma presencial. Els gestos ajuden a expressar-nos millor i, no cal dir-ho, són imprescindibles en els primers nivells de l'ensenyament per fer expressable allò que els alumnes encara no poden entendre o expressar amb paraules. Cal recordar que els gestos no són universals i que, per tant, els alumnes els aprenen a mesura que aprenen la llengua oral. Aquest llenguatge inclou tant aspectes d'acompanyament de la llengua oral, com l'ús d'onomatopeies, el llenguatge corporal pel que fa a les salutacions i els rituals de contacte entre les persones, el to i a la manera de parlar segons les circumstàncies o l'estat d'ànim.

Aprendre a aprendre

Aprendre a aprendre és un mitjà necessari per avançar. És l'habilitat que ensenya els alumnes a pensar: saber recollir, comparar i organitzar la informació, saber generalitzar una informació a partir d'unes dades, saber aplicar estratègies diferents davant de situacions diferents, etc.[8]

L'autoavaluació

També l'autoavaluació és una habilitat necessària per avançar. És bo que els alumnes vagin sabent on són, què saben, què han de reforçar, quina estratègia han de canviar, què han de millorar, a quina habilitat cal que parin més atenció, etc.

Les habilitats lingüístiques

Pel que fa a les habilitats lingüístiques podem partir d'aquest quadre:

ORAL	CO: escoltar, entendre	EO: parlar	llenguatge no verbal
ESCRIT	CL: llegir	EE: escriure	
	Habilitats de comprensió	Habilitats d'expressió	
	Habilitats receptives	Habilitats productives	
	> Receptor/a	> Emissor/a	

Cal un treball harmònic de les quatre habilitats lingüístiques: la comprensió oral, com a habilitat d'escoltar i entendre; la comprensió lectora, com a habilitat de llegir; l'expressió oral, com a habilitat de parlar; i l'expressió escrita, com a habilitat d'escriure. Aquestes quatre habilitats situen l'alumne en tots els papers de l'auca de la comunicació, com a receptor i com a emissor, i cal activar-les adequadament en cada moment del procés d'ensenyament-aprenentatge de la llengua.

7. CUENCA, *op. cit.*

8. FERRER, Pilar, «Ensenyar a pensar. Llenguatge, millora de la intel·ligència i atenció a la diversitat» dins *Articles de la Llengua i de la Literatura,* monografia *Aprendre llengua des de la diversitat.* Barcelona, núm. 27, abril de 2002, p. 73-84.

Cal recordar que les habilitats receptives sempre van davant de les productives; les primeres s'aprenen primer i per aprendre les segones cal un cert domini de la CO i CL. No cal dir que en un aprenentatge comunicatiu passem contínuament d'una habilitat a una altra.

La comprensió oral: CO

La CO és la capacitat d'escoltar per entendre. És la primera habilitat a desenvolupar. L'escolta és una activitat receptiva i activa: reconeix, interpreta, activa els coneixements previs, la memòria a curt termini i la motivació per seguir escoltant. Els alumnes que diuen poc però que escolten, participen plenament en una classe.[9] Escoltar per entendre és una activitat molt personal, individual i, també, invisible. Cal que la professora o professor la respecti adequadament.

La CO a les classes de nivell elemental té, principalment, dos ímputs d'entrada. El primer, la mateixa professora o professor, que ofereix un model de llengua, torna el *feed back* als alumnes, demostra les habilitats socials de la comunicació i s'expressa en una llengua rica i matisada.

El segon, els àudios, que incorporen també la dificultat afegida d'entendre el llenguatge oral sense l'ajuda del llenguatge no verbal. Els àudios han estat concebuts com a rèpliques de diàlegs al més semblant possible a la realitat: cada cop són més complexos i de mica en mica introdueixen també ironies, dobles sentits, paraules i expressions no convencionals, argot juvenil, etc. Els àudios formen part de la ruta de cada unitat i responen també, com les altres activitats, als objectius comunicatius de cada unitat.

Cal no oblidar tot el treball de CO que fan els alumnes fora de l'aula. En el nivell elemental una més alta comprensió de la llengua els pot fer animar a veure la televisió en català, a sentir més la ràdio i a participar més activament en activitats públiques on la llengua vehicular sigui el català, de manera que pugui donar-se un avenç significatiu d'aquesta habilitat.

L'expressió oral: EO

Parlar una altra llengua no és una tasca fàcil. Encara menys si el que es pretén és que es parli quotidianament en substitució de la L1, com a mínim en alguns àmbits públics. Sovint es barregen sentiments contraposats com la il·lusió, les ganes, la vergonya, la por o el sentiment de pèrdua de la pròpia llengua; calen moltes dosis de confiança en un mateix i en els altres per llançar-s'hi.

Quan hom pregunta si se sap una llengua, en l'imaginari generalment es pensa si se sap parlar aquesta llengua. Perquè en la relació amb els altres i amb el medi, normalment l'habilitat més emprada és la parla.

Parlar és l'objectiu primordial de tot el nivell llindar: bàsic i elemental. I, de la mateixa manera que a la vida real les persones no parlen per parlar, sinó que se senten motivades a parlar amb algú, d'alguna cosa que interessi a les dues parts i per algun motiu,[10] a les classes hem d'entendre que també. D'aquí la necessitat de la tria de continguts, de proximitat, d'una banda, i socials, d'una altra; tant del que ens toca més de prop com del món global actual. I mentre empenyem els alumnes a pensar i resoldre una activitat activem el binomi llenguatge i pensament, tan important en l'aprenentatge d'una llengua nova. Parlar i pensar en una llengua és ser-ne competent.

Dèiem també a *Passos 1* que la llengua oral colloquial és el model fonamental del nivell bàsic, i també ho serà del nivell elemental. Ara bé, aquí també treballarem amb la llengua oral formal –prèviament preparada per dir en públic, però no llegida o memoritzada. La competència comunicativa d'una persona passa per ser competent en el maneig de la llengua col·loquial i de la llengua formal.

L'oral col·loquial és un canal d'expressió bàsicament obert, espontani, immediat, on interactuen diverses persones i que compta amb l'ajuda del llenguatge no verbal.

Llevat de les primeres unitats del nivell bàsic on tot era tancat precisament perquè res no se sabia (els alumnes només poden dir allò que els proposem, tot és previsible), a mesura que els alumnes tenen un coneixement més ampli de la llengua i poden triar entre diferents formes de preguntar una mateixa qüestió, o de respondre-la o de descriure-la o d'argumentar-la, l'oral –també a l'aula– esdevé obert, no pot ésser tancat. Així doncs, hem de permetre sempre que els alumnes busquin els recursos que tenen, triïn les formes que volen dir i se sentin lliures d'expressar-les a la seva manera. En conseqüència hem de bandejar la idea de demanar als alumnes que parlin d'una determinada forma, això és un despropòsit.

Cal remarcar també que, a mesura que avança l'aprenentatge i es fa més complex l'estudi, els alumnes amb un nivell d'instrucció baix, i per tant també limitats en l'expressió escrita, tenen en l'expressió oral un bon mitjà per participar a classe.

És aquí, en l'expressió oral, en la parla, quan es donen més interaccions i cooperació entre els alumnes, entre tota la classe, i entre alumnes i professora o professor. Escoltar i parlar són dues habilitats interdependents en què s'alternen contínuament els rols de parlant i d'escoltant, de receptor i d'emissor. A la base de tota comunicació hi ha la conversa, el diàleg.

9. PORTILLO, M. Cinta, «La llengua oral i la construcció compartida del coneixement. Propostes de programació», Comunicacions a les Jornades sobre Llengua i Ensenyament, Bellaterra: UAB, 1995, p. 197-217.

10. PORTILLO, *op. cit.*

Pel que fa a l'aprenentatge de la fonètica catalana cal apuntar el següent: en primer lloc que els alumnes aprenguin a discriminar els sons catalans i en segon lloc que aprenguin a produir-los –quan siguin nous respecte a la L1- i a plasmar-los en una correcta ortografia.

La comprensió lectora: CL

Bona part del llibre que tenen els alumnes a les mans és un llibre de lectura. Lectures per llegir-les a classe tots junts (per informar-se o com a punt de partença d'una activitat) i lectures que són rèpliques del que una professora o professor podrien dir a l'aula o del que un alumne podria respondre. Totes poden ser també lectures perquè els alumnes estudiïn i sistematitzin a casa sols allò que es fa a l'aula en companyia.

La lectura promou la comprensió de missatges complexos (d'igual manera que els mitjans audiovisuals promouen aquesta mateixa comprensió però en el canal oral). Hem recorregut a moltes fonts per triar els textos: novel·les, relats curts, diaris, revistes, llibres de viatges, de gastronomia, d'història i geografia, cançons i poemes, ressenyes de pel·lícules, dades estadístiques i fins i tot algun text matemàtic, a part dels textos que hem redactat les autores, és clar. Hem bussejat en els camps temàtics de què tracten cada una de les unitats i hem tingut cura de cercar tipologies diverses: textos descriptius, instructius, informatius, argumentatius… i amb registres i formats diferents: lúdics, irònics, epistolars, de fons, administratius, legislatius, teatrals, etc.

Llegim perquè la lectura ens aporti alguna cosa, en el terreny de la informació, del coneixement d'un tema o del gaudi d'una narració. Aquest és el punt clau de la lectura: poder entendre el text, poder-lo explicar, interpretar, escodrinyar. Fins i tot la lectura de temes prou coneguts ens pot aportar un nou punt de vista, el de la persona que ho ha escrit. Aquí rau el veritable treball de comprensió lectora, en el diàleg conjunt sobre el text, en el diàleg col·lectiu, en la comprensió conjunta.

Compartir a l'aula la comprensió lectora i posar en comú els dubtes que ha generat, si a més els textos són reals i versemblants i se'n deriva alguna activitat pràctica *a posteriori*, esdevé una eina clau en l'ensenyament-aprenentatge de la llengua. Fora de l'aula les persones llegim per informar-nos, llegim per aprendre i llegim per passar-ho bé.[11] No hi ha cap raó perquè a l'aula no fem el mateix; per tant queda descartada l'opció de llegir per llegir.

L'expressió escrita: EE

No s'aprèn a escriure espontàniament, s'ha d'aprendre a escriure. Aquest canal difereix de l'oral, en què el context, la immersió, l'escolta, el mimetisme, són fonts d'aprenentatge individual. Per aprendre a escriure, tant en L1 com en una segona llengua –amb més raó-, cal la intervenció d'un docent. Paradoxalment molts professors demanen expressions escrites als alumnes sense haver-los ensenyat el camí per ferho.

Escriure és una activitat complexa que vol el concurs de moltes habilitats: adequar l'escrit als destinataris; pensar les idees, seleccionar-les, ordenar-les i expressar-les; decidir el registre i el to; conèixer les estructures lingüístiques que s'adeqüin a les idees que es volen expressar; conèixer el lèxic adequat per expressar les idees; conèixer les normes ortogràfiques per a la correcta escriptura de les paraules. En altres paraules: cal treballar d'adequació, el coherència, la cohesió i la correcció dels textos, fins i tot dels textos breus.

EL TREBALL A L'AULA

Un enfocament comunicatiu és, per definició, interactiu i cooperatiu, cal la relació i la cooperació amb els altres. Els membres d'una classe interactuen de múltiples maneres i cooperen a través de múltiples activitats. Les interaccions a l'aula es poden donar entre una professora o professor i un/a alumne/a; entre el professor i el grup classe; entre dos alumnes (treball per parelles); entre tres o més alumnes (treball de grups), etc.

Val a dir que els treballs mecànics solen fer-se individualment. Només es pot fer un treball interactiu quan és dialogat, quan hi ha alguna cosa de què parlar, quan hi ha un objectiu a desenvolupar. A més, per fer un treball de parella o de grup cal contrastar informació i cal pactar. Per això en els primers mòduls del nivell bàsic pràcticament no hi havia treball de grup. En canvi al nivell elemental el treball cooperatiu pren cada cop més força. Les tasques plantejades al llarg de les unitats necessiten l'intercanvi entre diferents persones. Cal saber també que tot i que la participació de cada membre d'un grup pot ser ben diferent, el resultat del treball de grup és de tot el grup; la qual cosa positiva els alumnes amb menys recursos. A més, un treball d'equip pot fer servir vies diverses per arribar a l'objectiu proposat. El paper del professor no és de control i de fiscalització, ans al contrari, ha de permetre la llibertat d'actuació –dins

11. VIVAS i MADALENA, «Llegir per aprendre: estratègies de suport a alumnes amb comprensió pobra», *Articles de la Llengua i de la Literatura,* monografia *Aprendre llengua des de la diversitat.* Barcelona, núm. 27, abril de 2002, p. 73-84.

les pautes establertes– i no ha d'interrompre el procés del grup.

En parlar de les interaccions, no podem negligir la importància de la disposició dels alumnes a l'aula. Una aula amb els alumnes asseguts uns al costat dels altres i mirant tots endavant, cap a la taula del professor i la pissarra, és una aula pensada per fer treball individual i bàsicament gramatical, cada alumne mira la pissarra, copia el que hi diu i treballa a la seva llibreta; no hi ha espai per a la comunicació. En canvi una aula en què els alumnes estan asseguts en semicercle i es veuen les cares és una aula en què es promou la comunicació, la gent vol saber com es diu el company del davant, de què treballa el del costat… I si, a més, l'aula té prou espai perquè els alumne es puguin moure lliurement per anar a preguntar a l'altra banda o per canviar de companys, la comunicació encara esdevé més fluïda i el treball més motivador.

L'AVALUACIÓ

L'avaluació és la reflexió i l'anàlisi dels elements que intervenen en el procés d'ensenyament-aprenentatge. Tot i que podríem parlar de molts tipus d'avaluació, volem centrar-nos en la que fa el professor dels alumnes, de les activitats i d'ell mateix; i en la que fan els alumnes d'ells mateixos.

Avaluació dels alumnes

Podem parlar de tres fases avaluatives:

- L'avaluació inicial és el punt de partida per conèixer els alumnes. Es pot fer a través d'una entrevista personal, d'una prova de diagnòstic i d'un informe dels professors precedents. Fóra desitjable tenir aquest coneixement previ per adaptar-nos al més aviat possible als nostres alumnes.
- L'avaluació formativa té com a objectiu saber què necessita i on es troba cada alumne en cada moment. Es troba integrada dins la tasca d'ensenyament-aprenentatge i l'anem fent diàriament a partir de l'observació del treball a classe. És desitjable fer-la de tant en tant amb els alumnes perquè vagin prenent consciència del moment en què es troben.
- L'avaluació final és el final del procés. Avaluem el grau d'assoliment dels objectius marcats.

Segons Vera, es pot comparar l'avaluació amb el procés d'escriptura. L'avaluació inicial seria el que fem abans de començar a escriure: pensar les idees i organitzar la informació. L'avaluació formativa seria el procés de donar forma a l'escrit. I l'avaluació final o sumativa seria el punt final.[12]

Pel que fa a l'avaluació inicial caldria que els professors a més a més d'arribar a l'aula el primer dia amb la llista d'alumnes, també disposessin de les fitxes d'inscripció –que aporten informacions complementàries i valuoses dels alumnes (nivells d'instrucció, nombre d'anys a Catalunya, quines llengües parlen o coneixen, etc.). I també caldria que la persona que els ha matriculat i ha pogut parlar amb ells els passés les altres informacions que hagin pogut sortir en la conversa (motius per apuntar-se, expectatives, disponibilitat d'estudi i assistència, etc.). Això no treu que el nou professor també parli amb els alumnes individualment i compti, si és el cas, amb un informe del professor o professora que l'ha precedit en el mòdul anterior.

Pel que fa a l'avaluació formativa dels alumnes, la fem a partir del procés d'observació. Si a *Passos 1* començàvem avaluant aspectes molt concrets com ara si discriminaven els sons de la llengua o si podien entendre ordres concretes, per anar avançant a mesura que progressaven en la seva capacitat comunicativa; a *Passos 2* haurem d'adaptar els nostres criteris d'avaluació al grau de dificultat que correspon al nivell.

Caldrà, evidentment, continuar avaluant el procés d'aprenentatge de l'alumnat pel que fa a les quatre habilitats. Haurem, doncs, de valorar periòdicament si els nostres alumnes poden entendre bé un text (CL), la conversa d'un àudio o d'un programa de televisió (CO), si poden explicar quines reformes volen fer a casa seva o quina empresa volen muntar (EO), si poden escriure una carta al seu professor que s'ha jubilat (EE) o si dominen una determinada estructura gramatical (sempre dins d'un text i un context).

Per fer-ho, podem aprofitar activitats del llibre de classe o dels quaderns d'exercicis o bé crear-nos-en de noves, sempre contextualitzades, relacionades amb el tema que s'ha estat treballant, motivadores, amb instruccions clares, amb un format conegut i amb el grau de dificultat adequat. No oblidem que una bona avaluació formativa sempre té en compte el punt de partida de l'alumne, de manera que valorarem diferent el resultat final d'una activitat segons les habilitats i les capacitats prèvies de cadascun dels nostres aprenents, més encara quan, ja s'ha comentat, treballem amb grups heterogenis pel que fa a nivells d'instrucció o llengües d'origen.

Per recollir tota aquesta informació cada professor necessita algun recurs senzill i àgil, com ara una graella amb els noms dels alumnes, els aspectes que volem observar i valorar i un espai per a les observacions individuals. I finalment, recordar que l'avaluació només és útil i té sentit si retorna als alumnes en

12. VERA, José Luis, *La evaluación: una reflexión acerca del currículum*, <http://www.encuentro-practico.com/pdf04/vera.pdf>.

forma de suggeriments, consells, ànims o qualsevol forma d'ajuda per continuar progressant en l'aprenentatge.

Els alumnes s'avaluen a si mateixos

En primer lloc, és molt important que els alumnes avancin cap a l'autoavaluació, que siguin capaços de veure i de negociar amb el professorat què necessiten repassar, què no tenen clar, quantes hores d'estudi hi poden dedicar.

En segon lloc, quan parlem d'autoavaluació no podem obviar que el procés d'aprenentatge també té lloc fora de l'aula: l'ús del català que faran els alumnes en la seva vida quotidiana. Serà bo que els alumnes vagin adquirint l'hàbit de traslladar les seves estratègies autoavaluatives fora de l'aula. De manera que llegir un diari, veure un programa televisiu o escoltar la ràdio puguin esdevenir, a part d'un moment de lleure, un suport a les habilitats lingüístiques que vulguin reforçar.

Avaluació de les activitats

Ja hem explicat que una de les tasques del professor és observar l'adequació de les tasques i actuar en conseqüència. Han anat bé? Què cal millorar la propera vegada? Què cal modificar? Què cal suprimir? Cal canviar l'ordre d'alguna activitat? És adequada la interacció proposada? Estaven ensopits els alumnes? Se'ls veia motivat i participatius? Han quedat clarament tractats els components gramaticals necessaris? Quines qüestions gramaticals que no teníem previstes ens han aparegut? Si tot això –i molt més- ho anotem, ho tindrem en compte en properes ocasions i la nostra feina madurarà.

Els professors s'avaluen a si mateixos

Ens hem de preguntar quotidianament: He sabut reconduir una activitat que he vist que no funcionava? He explicat amb prou claredat una dinàmica de grup? M'he centrat massa en la gramàtica? He respectat el ritme dels alumnes? He fet participar tothom? He estat massa intervencionista? He interromput massa els alumnes mentre parlaven o llegien per corregir-los? He sabut adaptar les activitats al temps de què disposava?

L'avaluació de les activitats i de nosaltres mateixos és clau per avançar; entenem que la tasca d'un professor és el *work in progress* i així ha de ser; d'altra manera desaprofitarem la nostra experiència que és una eina imprescindible per millorar, i aquesta sí que la tenim a l'abast!

PASSOS 2

Guia didàctica
Tercera part

Les unitats

- Elemental 1
- Elemental 2
- Elemental 3

Elemental 1

E1 UNITAT 1
FEM PINYA

ACTIVITAT 1 PRESENTEM-NOS

Pretén que els A es presentin explicant algunes curiositats del propi nom.

Al llibre teniu una bateria de suggeriments en forma de preguntes. També la presentació dels alumnes virtuals dóna resposta al tema. Les podeu llegir i comentar un cop que els vostres A hagin parlat dels seus noms o a l'inrevés. Hem intentat reflectir els diferents motius pels quals aquí i arreu els pares decideixen quin nom posaran als seus fills.

Àudio 1

Solució: 1. professora - nom típic de Catalunya; 2. germana - nom d'una amiga de la mare; 3. oncle - per tradició familiar; 4. avi - per tradició familiar; 5. germà - variació del nom de l'oncle i de l'avi; 6. pare - va néixer el dia de l'onomàstica; 7. mare - nom típic de Tortosa

Les fotografies de Joseps, Montserrats i Annes donen peu a parlar sobre els noms típics d'un país i els noms universals. Demaneu als A quines persones coneixen amb aquests noms i d'on són. Podeu afegir-hi altres exemples com Núria o Miquel.

Components gramaticals i lèxic treballats:
- contraccions *del* i *al*
- verbs *dir-se* i *ser (de)*
- gentilicis

ACTIVITAT 2 VALOREM LA DIVERSITAT A L'AULA

Pretén que els A entenguin la informació dels diagrames de barres i aprenguin a fer-ne tot recollint dades sobre la diversitat a l'aula.

Primer mireu i comenteu entre tots els dos diagrames que surten al llibre, sobre la L1 i la procedència dels A virtuals. Deixeu que, per parelles, busquin les respostes a les preguntes del llibre i feu la posada en comú.

Solució 1. Europa; 2. ucraïnès i rus; 3. castellà i romanès; 4. castellà; 5. 9; 6. 4; 7. 1; 8. 2.

Per fer el diagrama de barres de les llengües maternes de la pròpia classe, P o algun A pot anar demanant en veu alta, perquè tothom alci les mans, quants alumnes parlen cada llengua. Amb les dades a la pissarra, els A fan el diagrama a la llibreta seguint el model del llibre. A la posada en comú P el fa a la pissarra.

Components gramaticals i lèxic treballats:
- pronom feble de CD indeterminat *en*
- quantificadors interrogatius *quant* i *quin* (+ flexió)
- quantificadors numerals cardinals

ACTIVITAT 3 CONEGUEM EL NOSTRE GRUP

Pretén que els A es coneguin com a grup a través de formular i respondre algunes preguntes personals i després en facin la mitjana de la classe.

Primer cal explicar què és una mitjana. Potser la simple lectura de la bafarada n'és prou per entendre-la. Després, demaneu als A que, individualment, escriguin a la seva llibreta com formularien les preguntes de la graella. Poseu-les en comú, escriviu-les a la pissarra i comenteu-les.

Per arribar a fer les mitjanes, cada A farà la mateixa pregunta (o dues preguntes) a tothom incloent-s'hi ell mateix i alhora cada A haurà de respondre els cinc ítems. A posteriori, calcularà la mitjana de l'ítem que li hagi tocat. Abans, però, haureu d'haver apuntat a la pissarra el nom de tots els A presents aquell dia a classe, cosa que garantirà l'èxit de la tasca.

A la posada en comú cinc persones explicaran la mitjana de cadascun dels ítems i entre tots les comentareu. Permeteu als A que facin servir la calculadora.

Components gramaticals i lèxic treballats:
- quantificadors interrogatius *quant* i *quin*
- present d'indicatiu
- quantificadors numerals cardinals

Àudio 2

Solució: 1 (mar), 3 (verd), 4 (raviolis), 7 (platja o muntanya), 8 (el principi) i 10 (blaus).

Lectura de les bafarades

Pretén compartir moments, situacions i diàlegs que

han xocat als A de resultes de la diferència de costums entre els seus llocs d'origen i Catalunya.

Llegiu les dues bafarades, comenteu-les i demaneu als A que expliquin alguna situació curiosa en què s'hagin trobat. També podeu deixar que les llegeixin sols.

Components gramaticals i lèxic treballats:
- passat perifràstic
- imperfet d'indicatiu

ACTIVITAT 4 GAUDIM DE L'AMISTAT

Pretén que els A reflexionin sobre quines coses i quines persones arrelen la gent al lloc on viu i sobretot allò que aporta l'amistat a les persones.

En primer lloc, P demana als A quines coses són les que senten que els arrelen a aquest nou lloc on viuen ara (*tenir nous amics, conèixer gent, el territori, la llengua…).*

Llegiu i comenteu el text i, a continuació, per parelles o grups, que emplenin el quadre sobre què hi cap i què no en l'amistat (*sinceritat, suport, companyia, proximitat…).*

A la posada en comú, a més de recollir totes les reflexions dels grups, P pot fer que cada A triï una cosa positiva o contrària a l'amistat i que argumenti per què l'ha triada.

Per parelles, que es facin les preguntes del llibre, de manera que a la posada en comú a qui toqui parlar presentarà l'amic o amiga de la seva parella.

Components gramaticals i lèxic treballats:
- lèxic sobre l'amistat
- present d'indicatiu
- passat perifràstic
- imperfet d'indicatiu
- present d'indicatiu del verb *conèixer*

ACTIVITAT 5 TASCA FINAL. CONÈIXER EL PAÍS ON VIVIM TAMBÉ ENS ARRELA

Pretén que els A recomanin la visita d'algun lloc de Catalunya que hagin visitat.

Els A ja fa algun temps que viuen a Catalunya. Conèixer el país que els acull també els permet arrelar-se. Demaneu-los que diguin algun indret que coneguin, que diguin on és i per què els ha agradat. Anoteu-los a la pissarra. Si teniu el mapa de Catalunya a l'aula podeu situar-hi els indrets.

Si algú s'anima, que dugui una foto seva en aquell indret i que la presenti als companys.

Àudio 3

Solució: Besalú (pont romànic); Olot (els volcans); Girona (les cases del riu); Aigüestortes (parc natural); Taüll (esglésies romàniques)

Components gramaticals i lèxic treballats:
- passat perifràstic
- imperfet d'indicatiu
- paisatges de Catalunya

QUADERN D'EXERCICIS

A1: ex. 1, 2, 3
A2: ex. 4
A3: ex. 5
A4: ex. 6, 7, 8, 9
A5: ex. 10

El UNITAT 2
SIGUEM UNS BONS AMFITRIONS

ACTIVITAT 1 LA CORAL CELÍSTIA REP LA VISITA DE LA CORAL ELS TARONGERS

Pretén que els A extreguin informació d'una carta i actuïn en conseqüència. També que escoltin el valencià.

Com a prèvia, comenteu què són les corals, què són els intercanvis musicals, i si algú hi ha cantat mai. Presenteu també en un mapa on és Sueca.

Àudio 4. Carta de la Vicenta Romaní.

És el punt de partença de la unitat que lliga amb la tasca final. Escolteu-la i llegiu-la alhora. Situeu, a partir d'aquí, la necessitat d'organitzar l'estada de la coral visitant. Podeu comentar alguns trets característics del valencià.

Llegiu les descripcions dels cantaires de Sueca. Pretén donar a conèixer els visitants i fer argumentar als A, en funció dels propis gustos i interessos, quina persona acollirien a casa seva durant l'estada de la coral.

A la posada en comú, intenteu que cap cantaire es quedi sense casa; acabeu pactant entre tot el grup classe, si cal.

Components gramaticals i lèxic treballats:
- tractaments personals
- ca (+ article personal), a casa de
- futur
- conjuncions causals *com que, ja que, perquè*
- adjectius qualificatius de trets de caràcter

ACTIVITAT 2 PROGRAMEM L'ESTADA DE LA CORAL VISITANT

Pretén que els A organitzin l'estada de la coral visitant a partir d'un calendari i unes rutes.

En primer lloc, podeu animar els A a fer una pluja d'idees sobre els aspectes a tenir en compte a l'hora d'organitzar l'estada de la coral (on dinaran cada dia, quin regal els poden fer…). Animeu-los que facin un itinerari versemblant tenint en compte també els diferents moments del dia.

Abans de programar l'estada per grups, llegiu entre tots les dues rutes amb l'objectiu de garantir-ne la CL i donar les explicacions pertinents; per exemple, què és el modernisme. A la llarga fóra bo que tinguéssiu un itinerari de la vostra zona (més el de Barcelona) perquè fos més proper als A.

A la posada en comú, els grups es poden interpellar per si hi ha buits d'informació en els itineraris (ex. *Què fareu del migdia fins a les sis de la tarda?*). Tingueu en compte que és una activitat llarga i que val la pena fer-la i acabar-la el mateix dia de classe; almenys la preparació. Podeu demanar als A, a la classe anterior, que busquin a casa alguna informació més sobre rutes, horaris de transport públic, etc.

Components gramaticals i lèxic treballats:
- expressions temporals *havent dinat*, *dijous a la tarda*…
- futur
- locucions preposicionals *en comptes de, en lloc de*

Àudio 5

Solució: Pizzeria: són lents; Restaurant grec: no entén la carta; Bona Taula: és car; Restaurant vegetarià: molta gent, fan esperar molt.

Components gramaticals i lèxic treballats:
- condicional simple
- perfet
- expressions col·loquials *vés a fer punyetes*…

ACTIVITAT 3 ORGANITZEM UN DINAR POPULAR

Pretén que els A es familiaritzin amb la cuina catalana i sàpiguen escollir un menú en funció de l'època de l'any i les circumstàncies.

Llegiu els plats i comenteu-los. A continuació, deixeu que els A decideixin el menú per grups.

A la posada en comú, que cada grup expliqui què ha triat de primer, per postres i com a begudes, i per què (fixeu-vos que podeu fer parlar a tots els membres del grup i no només el portaveu). Si pot ser, que es posi d'acord tota la classe en un únic menú (valoreu la capacitat argumentativa i de pacte del grup).

Components gramaticals i lèxic treballats:
- plats catalans

Àudio 6

Abans de sentir l'àudio podeu fer un comentari general entre tot el grup sobre si, al vostre barri o poble, hauríeu de llogar, comprar o demanar les taules, les cadires i tot el parament.

Solució:
- *Demanar: taules a l'Ajuntament.*
- *Llogar: cadires.*
- *Comprar a can Pèlach: estovalles i tovallons de paper.*
- *Portar coberts: forquilles i ganivets.*
- *Comprar al supermercat: plats i gots.*
- *Quedar: a les 12 per muntar les taules.*

ACTIVITAT 4 ESCRIVIM A LA CORAL ELS TARONGERS

Pretén que els A dedueixin el contingut i els trets comunicatius d'una carta.

Llegiu la carta entre tots i feu buscar la resposta a les preguntes per parelles.

1. *Benvolguda Vicenta*
2. *Una abraçada*
3. *Cordial*
4. *Parla de la visita de la coral de València*
5. *Parla de les visites que els han organitzat*
6. *Parla de l'allotjament*
7. *S'acomiada i els desitja un bon viatge*

Aprofiteu l'aniversari de la coral visitant per treballar els numerals ordinals.

Components gramaticals i lèxic treballats:
- tractaments personals
- quantificadors numerals ordinals

ACTIVITAT 5 TASCA FINAL. PREPAREM EL PROGRAMA DE LA CANTADA

Pretén que els alumnes puguin elaborar un programa i coneguin part del cançoner tradicional català.

Pel que fa al cançoner català, el treball dependrà molt de l'interès que cada P tingueu per la música i del mateix interès dels A. La tasca plantejada és simple: llegir els fragments i deduir de quins temes parlen; tant de les primeres cançons com de les infantils. Ara bé, podeu portar la música a classe d'algunes d'elles i escoltar-les. La nostra experiència ens diu que molts dels alumnes amb fills senten una gran motivació pel cançoner infantil. Fixeu-vos també en les fotografies de les corals infantils.

Solució:

1. *a. L'Empordà; b. Rosor; c. El Virolai i Mare de Déu del Món; d. El Virolai, El cant de la senyera.*
2. *a. Les oques van descalces* i *Cargol treu banya; b. Sol, solet* i *La lluna, la pruna; c. En Joan Petit; d. Les nenes maques; e. Sol, solet* i *Plou i fa sol.*

Finalment, per grups, han d'elaborar un cartell de la cantada segons els ítems plantejats al llibre.

QUADERN D'EXERCICIS

A1: ex. 1, 2
A2: ex. 3, 4, 5
A4: ex. 6,
A5: ex. 7, 8

E1 UNITAT 3
REFORMEM CASA NOSTRA

ACTIVITAT 1 COM ÉS LA CASA ON VIVIM?

Pretén que els A coneguin i descriguin un habitatge.

En primer lloc llegiu entre tots com era la casa dels avis de la professora; ajudeu-vos de la il·lustració per entendre-la millor, però que no escriguin res, encara. Fixeu-vos que una casa de poble, a més de les estances normals de qualsevol pis, té altres llocs per ressenyar. Deixeu que els A individualment o per parelles responguin les preguntes del llibre.

Solució: 1. Era en un poble i estava situada a prop de Sant Fost, a la zona de la Conreria. 2. Tenia cinc habitacions. 3. Al jardí hi havia un galliner, un traster i arbres fruiters 5. Les golfes servien per guardar-hi mobles vells. 6. Feien torns per dutxar-se perquè només hi havia un lavabo.

Deixeu novament que cada parella col·loqui els números al lloc corresponent.

Solució: habitacions (11), lavabo (1), cuina (16), sala (2), golfes (8), porta d'entrada (3), cancell (5), llar de foc (6), galliner (7), traster (4), cobert (18), celler i rebost (9), eixida (17), estenedors (12), safareig (15), tàpia (14), portalada d'entrada (10), pou (13).

A continuació, per grups, que els A descriguin casa seva. Poden descriure l'actual o on vivien de petits.

A la posada en comú, poden sortir cases molt i molt senzilles i d'altres de classe alta; que tothom pugui parlar amb comoditat i que es respecti tothom; no passeu per alt que normalment fem la descripció d'una casa junt amb l'explicació de les persones que hi viuen, bon moment, doncs, per repassar el parentiu.

D'altra banda és un dels exercicis adequats per fer una EE i que us la donin per corregir. Poden seguir el model de la bafarada de l'Alberto:

a. On vivien de petits i on estava situada casa seva.
b. Com era el pis o la casa.
c. Amb qui vivien.
d. Quines habitacions tenia el pis o la casa.
e. Què hi havia a la seva habitació o en el lloc de la casa on se sentien més bé.

Components gramaticals i lèxic treballats:
- pronom adverbial *hi*
- pronom feble de CD indeterminat *en*
- pronoms relatius on i que
- preposicions i locucions prepositives de lloc *(a) sobre (de), (a) sota (de),*
- *(a) davant (de), (a) darrere (de)…*
- adverbis de lloc *a dalt, a baix*
- l'habitatge

- la família
- imperfets d'indicatiu

ACTIVITAT 2 HI HA CANVIS A LA FAMÍLIA

Pretén que els A parlin de les situacions que es poden donar en la vida i que comportin haver de readequar els espais d'una casa.

Per començar, que els A diguin casos concrets de readequació d'una casa, com ara els exemples del llibre, i aneu-los anotant a la pissarra. Fet això, ajunteu-los per grups per tal que decideixin, seguint les pautes del llibre, què passa en una família que viu al pis de 3 habitacions del plànol.

A la posada en comú, cada grup explicarà la situació familiar de què han parlat i els canvis que han previst. Comenteu també com ha canviat l'habitació d'en Nil amb l'arribada de la seva àvia: quins mobles s'han conservat i quins n'han comprat de nous.

A continuació, els mateixos grups hauran de descriure un dels mobles que necessitaran per a la reforma. Abans que s'hi posin, llegiu la descripció del llit de *La plaça del Diamant*.

Un cop llegida la descripció, que triïn per grups algun moble –dels que han parlat anteriorment--, que el dibuixin i que el descriguin amb detall, com en model del llibre. Per preparar i fer l'activitat cal que parleu de materials (*fusta, ferro, vidre, metall, plàstic, vímet*…); formes (*quadrat, ovalat, rodó, rectangular*…); colors (llis - estampat, clar - fosc, alegre, discret…); capacitat; mides, etc. que trobareu al compendi gramatical.

A la posada en comú, podeu fer que surti una persona de cada grup a la pissarra per dibuixar el moble, una altra que l'expliqui i P que faci de secretari o secretària a la pissarra escrivint allò que es diu. Quan us convingui llegiu i mireu el dibuix de la taula d'ordinador que surt al llibre i demaneu als A si també els caldrà comprar roba de casa.

Components gramaticals i lèxic treballats:
- adjectius qualificatius de mida, color i forma
- quantificadors interrogatius *quin, quina, quins, quines*
- conjuncions i locucions conjuntives concessives *tot i que, encara que*
- locució conjuntiva consecutiva *de manera que*
- preposició *per a*
- adverbi de temps *ara*
- connectors de manera *que, ara*
- present de subjuntiu
- futur
- l'habitatge
- mobles
- roba de la llar

Àudio 7

	Avantatges	Inconvenients
Calaixera clàssica	marbre al damunt calaixos fondos	pocs calaixos
Calaixera moderna	en diferents colors	calaixos petits
Calaixera taronja	calaixos grossos	color massa fort
Calaixos a sota el llit	tota l'amplada del llit són calaixos	
Calaixera feta a mida		cara

ACTIVITAT 3 REFORMEM CASA NOSTRA

Pretén que els A concretin la reforma que faran, pensin quins treballadors hauran de menester i què els hauran de demanar a cadascun.

Podeu llegir entre tots la informació dels operaris i comentar-la abans de fer els grups. Cada grup haurà de pensar la reforma a fer, concretar-la al detall, pensar qui farà cada reforma i pensar també com explicaran les indicacions per arribar a casa seva. La lectura de la bafarada del llibre en pot donar la pauta. Us proposem algunes reformes per tal que la discussió sobre què fer no ocupi el temps de preparar-la.

Àudio 8

Solució: 1. Els armaris de la cuina: no tanquen i la fusta no brilla; 2. L'aixeta de la cuina: degota; 3. L'aigüera: no engoleix; 4. La persiana del menjador: no puja ni baixa; 5. La paret de l'habitació: està tacada; 6. L'escalfador: no funciona; 7. La instal·lació elèctrica: salten els ploms.

La informació és llarga, però entre el que apuntin en el moment i el que recordin es pot fer l'exercici. A la posada en comú, podeu aprofitar per parlar, a més, de les coses que a casa: s'embussen, s'encallen, no desguassen, degoten, etc. Es pot fer a partir dels elements que surten a l'àudio i ampliar-ho una mica: *fondre's els ploms, sortir esquerdes*…

Components gramaticals i lèxic treballats:
- adjectius qualificatius de mida, forma i color
- concordança verbal: present d'indicatiu (verb de voluntat o desig) + present de subjuntiu (indicant desig)
- concordança verbal: futur (verb de voluntat o desig) + present de subjuntiu (indicant desig)
- perífrasi verbal d'obligació haver de + infinitiu
- operaris i reformes

ACTIVITAT 4 TASCA FINAL. DONEM LA BENVINGUDA A L'ÀVIA

Pretén que els A parlin sobre els pactes familiars que implica la convivència.

Per començar es tracta que entre tots els A facin una pluja d'idees sobre els pactes familiars, que P escriurà a la pissarra, pel que fa a: horaris dels àpats, horaris de televisió, visites, tasques domèstiques, volum de la música, etc.

Àudio 9

	Avantatges	Inconvenients
Germà gran	L'ajudarà a fer els treballs d'història.	Haurà de dormir amb el seu germà. No podrà posar la música alta. No podrà estudiar de nit. Haurà de tenir els còmics i els CD a sota del llit.
Germà petit	Sap fer pastissos. Explica contes	

La informació és llarga, però entre el que apuntin i el que recordin poden resoldre l'activitat.

Podeu llegir, finalment, la trucada per telèfon a l'àvia i comentar-la; fixeu-vos que la filla parla a la seva mare de vostè.

Components gramaticals i lèxic treballats:
- locucions i conjuncions conjuntives *tot i que, encara que*
- present d'indicatiu
- present de subjuntiu
- futur

QUADERN D'EXERCICIS

A1: ex. 1, 2
A2: ex. 3, 4, 5, 6
A3: ex. 7, 8

E1 UNITAT 4
COM SOM?

ACTIVITAT 1 COM SOM SEGONS EL NOSTRE HORÒSCOP? HI ESTEM D'ACORD?

Pretén que els A coneguin les maneres de ser de les persones a partir de les característiques de cada signe del zodíac i hi mostrin acord o desacord.

En primer lloc, abans de llegir els zodíacs, feu dir a cada A quin dia va néixer i de quin signe és. Si voleu, demaneu també si els llegeixen a les revistes o a Internet.

A continuació, dotze A llegiran el seu horòscop o el que els hagi tocat per tal que es facin tots. Per garantir que els A mateixos que llegeixen l'horòscop resolguin els dubtes de vocabulari, el dia abans repartiu cada signe perquè intentin entendre tots els adjectius amb l'ajuda del diccionari… Fet això, seguint la pauta de les preguntes del llibre, que cada A es prepari les respostes.

A la posada en comú, podeu alternar de preguntar el que han preparat o directament el tipus de preguntes plantejades a la pissarra i treballar-ho.

Tot seguit, que cada A digui la característica personal amb què més s'identifica. Servirà de pauta per veure com es poden fer els superlatius d'aquestes expressions.

Àudio 10

Solució:

	Alfred	Meritxell	Xavier
Horòscop	gall	llebre	drac
assenyat			x
atlètic		x	
bondadós		x	
cagadubtes		x	
casolà			x
creatiu		x	
desordenat		x	
emprenedor	x		
idealista		x	
meticulós			x
metòdic	x		
observador			x
orgullós	x		
perfeccionista			x
presumit	x		
rancorós		x	

romàntic	x		
seriós			x
solidari		x	
tafaner			x
treballador	x		
tossut	x		x

Per acabar llegiu com són els fills d'alguns A virtuals i demaneu als A que en tinguin, com són els d'ells.

Components gramaticals i lèxic treballats:
- mesos de l'any i signes del zodíac
- adjectius qualificatius de trets de caràcter
- pronom *hi* en *estar d'acord amb*
- pronom d'atribut *ho*
- superlatius *-íssim*, *molt i molt* + adjectiu, *tan i tan* + adjectiu
- verbs *ser* i *estar*
- adverbis de quantitats *massa, gens*…

ACTIVITAT 2 COM SOM SEGONS LA NOSTRA MANERA D'ESCRIURE?

Pretén que els A parlin de la seva manera de ser a través de com escriuen.

Abans de llegir el text i comentar-lo, feu escriure als A diversos noms que continguin la lletra ela. A continuació, que els A mirin com escriuen la lletra ela, si sempre l'escriuen de la mateixa manera i, en conseqüència, com diu la grafologia que són. Seguint la pauta de l'activitat anterior, a la posada en comú, que hi mostrin acord o desacord.

Pregunteu-los també si creuen que, en el futur, es perdrà la lletra manuscrita i s'escriurà només a través de l'ordinador; també si saben en quin moment s'estén l'escriptura i si ha estat igual arreu del món i per què.

Components gramaticals i lèxic treballats:
- adjectius qualificatius de trets de caràcter
- pronom *hi* en *estar d'acord amb*

ACTIVITAT 3 COM ENS AFECTEN LES COSES?

Pretén que els A parlin de com expressen els seus sentiments davant de determinades circumstàncies a través d'algunes frases fetes d'ús freqüent.

En primer llegiu el que li passa a la dona virtual, procureu que els A ho entenguin i que entenguin també les expressions que s'hi fan servir.

A continuació, per parelles o grups de 3, que busquin els moments en què estan amb l'ai al cor o que treuen foc pels queixals. Com que l'activitat és molt llarga, feu fer a cada grup tres o quatre ítems diferents.

A la posada en comú, cada A triarà l'exemple que vulgui per exposar.

Els dos àudios que vénen a continuació pretenen exposar estats d'ànims i demanar i rebre consells.

Àudio 11

Solució:
- Amb la seva dona*: El treu de polleguera. No diu res. Sembla que el gat se li hagi menjat la llengua. No li explica res i contesta amb monosíl·labs.*
- Amb el seu cap*: Crida, no li fa res bé, el renya per qualsevol cosa. I a sobre diu que no tracta bé els clients.*
- Amb els clients*: Cada vegada els clients són més exigents, moltes vegades s'ha de mossegar la llengua per no engegar-los a dida.*
- Amb els conductors: *La gent condueix molt malament. Baden, el semàfor es posa verd i no es mouen; ha d'estar tot el dia tocant el clàxon perquè s'espavilin.*
- Amb els vianants: *Surten per tots cantons, travessen en vermell…*

Un cop acabada la CO i l'exercici, demaneu als A que donin algun consell a aquest senyor que està tan nerviós. Aprofiteu per treballar les expressions que ens situen en el lloc dels altres: *Jo en el seu lloc / Jo, d'ell / Jo, si fos ella*… (i per extensió: *jo, si fos de tu*; *jo, si fos de vostès*…).

Fixeu-vos que en aquest àudio també surten moltes frases fetes (*tornar-se ximple, menjar-se la llengua el gat, estirar les paraules, estar com un llum, mossegar-se la llengua, engegar a dida*). Podeu comentar-les.

Àudio 12

Solució: V: 2, 6 F: 1, 3, 4, 5

El segon cop que el passeu, aneu-lo parant perquè els A puguin prendre notes. Pregunteu-los, a la posada en comú, si algú s'ha acostat als consells que li dóna la seva amiga.

Components gramaticals i lèxic treballats:
- concordança verbal *si* + imperfet de subjuntiu + condicional simple
- frases fetes relacionades amb els estats d'ànim
- els estats d'ànim

ACTIVITAT 4 QUINES SENSACIONS I SENTIMENTS ENS PROVOQUEN LES OLORS I QUINS RECORDS ENS PORTEN?

Pretén que els A parlin del sentits, els records que s'hi evoquen i les sensacions que s'hi vinculen.

Per començar, tots junts, completeu la pissarra sobre els sentits i comenteu-la. A continuació, demaneu que comparteixin alguns records —sovint lligats a la infantesa, a casa seva, a dies de festa, a la família… — que les olors els evoquin. Poden sortir sensacions de frescor, benestar, gana, netedat, brutícia, rebuig, fàstic, plaer, plenitud, nàusees, mareig, gana, gust… Cal recordar que els verbs de sensacions funcionen amb CD (*Oloro una fragància molt bona, sento la remor del mar).*

Tingueu en compte els diferents verbs que parlen de l'olor: *recordar, provocar, fer venir, despertar*. Si algú s'anima, pot portar herbes aromàtiques o coses que facin olors diferents per fer una activitat més realista encara.

En acabat feu-los anotar, individualment, les tres millors olors per a cadascun d'ells. Anoteu-les a la pissarra i voteu-les. (Les fotografies petites del final de pàgina són per a un exercici del quadern).

A continuació per parelles o grups de 3 han de dir què estan fent cadascuna d'aquestes persones i amb quin sentit s'hi relacionen les accions.

Solució:

- *Oïda: 1, 6, 9, 11,*
- *Vista: 6, 14, 15*
- *Tacte: 2, 3, 8,*
- *Olfacte: 5, 7, 13,*
- *Gust: 4, 10, 12,*

Per acabar l'activitat 4, llegiu el text sobre el sentit de la vista i, per parelles o individualment, que relacionin les frases fetes amb el seu significat. Poseu-ho en comú i comenteu-ho.

Solució: 7, 5, 6, 2, 8, 1, 3, 4

Components gramaticals i lèxic treballats:

- els sentits i els verbs que s'hi relacionen (*tastar, provar, sentir, escoltar…*)
- imperfet d'indicatiu
- passat perifràstic
- perífrasi de duració *estar* + gerundi
- gerundi

ACTIVITAT 5 TASCA FINAL. SOM COM SOM, PERÒ TAMBÉ PODEM CANVIAR

Pretén que els A expliquin algun tret de la seva personal i el desig de canviar-lo, i que en rebin algun consell.

La tasca és senzilla i entretinguda: cada A escriurà, seguint els exemples del llibre, alguna característica de la seva manera de ser que voldria canviar i per què. Tots l'escriuran en un full que deixaran a sobre de la taula que indiqui P. La resta de companys els aniran llegint i escrivint-hi algun consell. Òbviament s'ha de fer a peu dret; si l'aula és molt petita, feu-ho per grups. Abans, però, prepareu la tasca oralment.

Depenent del nivell del grup podeu llegir i comentar, o no, el text de Rojas Marcos.

Components gramaticals i lèxic treballats:

- verbs *ser* i *voler*
- condicional
- adverbis de quantitat *massa, molt, força, bastant, gaire, gens* i *prou*

QUADERN D'EXERCICIS

A1 – A2: ex. 1, 2, 3, 4, 5
A3: ex. 6, 7, 9
A4: ex. 8
A5: ex. 10

El UNITAT 5
AGAFEM EL COTXE O HI ANEM A PEU?

ACTIVITAT 1 **COM ENS DESPLAÇÀVEM QUAN ÉREM PETITS? I ARA?**

Pretén que els A expliquin quins mitjans de transport utilitzaven de petits i actualment, i en quins els agradaria viatjar.

Expliqueu, en primer lloc, on vivíeu de petits i com us desplaçàveu i demaneu la mateixa informació als A. Probablement sortiran mitjans de diferents països i importants diferències entre viure en un poble o a la ciutat.

En segon lloc, i de forma individual, que cada A empleni la graella sobre els desplaçaments que fan actualment. A la posada en comú, que uns alumnes demanin informació als altres.

A continuació, i a través de preguntes de l'estil *Agafes sovint la bicicleta?* o *On guardes la moto?*, aprofiteu per treballar els pronoms febles que calen.

Àudio 13

Solució:
- *De casa a Santa Cristina - a peu - una hora*
- *De Santa Cristina a Girona - en tren - dues hores*
- *De Girona a Montcal - a peu o en carro - dues hores*

Com a cloenda d'aquesta primera activitat, mireu els fotogrames de les pel·lícules, demaneu si les han vistes i comenteu-les breument. Per parelles, que col·loquin tots els mitjans de transport que sàpiguen. Acabeu demanant a cada A en quin mitjà d'aquests li agradaria viatjar i per què; o si ja hi ha anat en algun.

Solució: globus, cotxe descapotable, avioneta, helicòpter, tractor, caravana, tramvia, cremallera, nau espacial, carruatge, transatlàntic, funicular

Components gramaticals i lèxic treballats:
- mitjans de transport habituals i no habituals
- preposicions introductòries dels mitjans de transport *en* i *amb*
- imperfet d'indicatiu
- pronom adverbial de lloc *hi*
- verbs *anar* i *venir*
- pronoms de CD determinat *el, la, els* i *les*

ACTIVITAT 2 **COM HA AUGMENTAT L'ÚS DEL VEHICLE PRIVAT EN ELS ÚLTIMS ANYS I QUINES CONSEQÜÈNCIES SE'N DERIVEN?**

Pretén que els A parlin de com ha anat augmentat l'ús del vehicle privat dècada rere dècada, facin càlculs de vendes i treguin conclusions de la informació.

Llegiu el text i comenteu-lo. A continuació, poseu els A per grups per tal que calculin quin ha estat l'increment, període darrere període, de la venda de vehicles a les comarques gironines, seguint l'exemple de la bafarada. Permeteu l'ús de la calculadora.

Intenteu posar a cada grup alguna persona que sàpiga de números; és possible que alguns grups puguin, fins i tot, calcular el salt entre 1962 i 1971; seria el màxim, no cal anar més enllà. Fóra bo tenir les dades de la matriculació provincial d'on viviu.

A la posada en comú, a més del càlcul matemàtic, heu de tenir en compte els factors històrics: *durant molts anys l'increment de vendes de vehicles privats va ser molt i molt lent —principis de x. XX, Guerra Civil, postguerra—, en definitiva, èpoques també d'economies molt precàries. A partir dels anys 60 despunta l'economia, cosa que es llegeix també en la venda de cotxes.*

Abans d'escoltar l'àudio, feu sortir a la pissarra alguns alumnes de diferents països per tal que escriguin una matrícula del seu país d'origen i n' expliquin el significat.

Àudio 14

Solució:
- Inici fabricació Itàlia. Model: *Fiat 600*; Ciutat: *Torí*
- Inici fabricació Espanya. Model: *Seat 600*; Ciutat: *Barcelona*; Any: *1957*; Cavalls: *21 cv*; Velocitat màxima: *85 km/h*; Consum: *10 l/100 km*; Preu: *68.000 pessetes*

Components gramaticals i lèxic treballats:
- quantificadors numerals cardinals
- alfabet
- passat perifràstic

ACTIVITAT 3 **UNA SOCIETAT SOSTENIBLE, UN TRANSPORT SOSTENIBLE**

Pretén que els A entenguin el concepte genèric de sostenibilitat i el mateix concepte lligat al transport.

Abans de fer l'activitat pròpiament dita, parleu del concepte de sostenibilitat, demaneu als A què en saben i què en pensen.

A continuació, que facin l'activitat per parelles. A la posada en comú, aprofiteu el tema per parlar de les energies netes i de les actuacions sostenibles o no del vostre territori.

Solució:
- *Sostenibles: 1, 2, 5, 6, 7, 8, 10 i 12*

La planificació del territori. Comenteu les preguntes formulades al llibre i, per parelles, que facin l'activitat, que requereix d'una lectura pausada; abans la

podeu fer en veu alta. A la posada en comú, anoteu a la pissarra el resultat i demaneu als A quina solució triarien ells. Pregunteu-los al final com anirien als diferents llocs plantejats si no tinguessin cotxe. (Per a qui vulgui buscar informació fora de l'aula: *Com hi vaig amb transport públic?*, a gencat.cat.)

Gironella - Barcelona - Aeroport del Prat	Gironella - Barcelona	Barcelona - Aeroport
Mitjans de transport	cotxe de línia	Aerobus
Durada del transport + temps d'espera	1 h 30 min. + 15 minuts d'espera (7 o 10 en hora punta)	30 min.

Gironella - Manresa - Barcelona - Aeroport del Prat	Gironella - Manresa	Manresa - Barcelona Estació de Sants	Barcelona Estació de Sants - Aeroport
Mitjans de transport	autobús	tren	tren
Durada del transport + temps d'espera	50 min.	1 h 15 min. + 30 min. màxim d'espera	20 min.

La limitació de la circulació automobilística. Aquesta activitat té per objecte conèixer i comentar diferents iniciatives que les ciutats del món posen en marxa per descongestionar-les. Llegiu-ho i comenteu-ho. Demaneu als A quines informacions tenen ells i, si voleu, que actualitzin fora de l'aula la informació o que en busquin d'altra.

La promoció del transport públic. En aquest cas l'objectiu és reflexionar sobre l'ús del transport privat i del transport públic. Després de la lectura de la cursa de transports, per parelles els A han de deduir les respostes a les preguntes plantejades i dir el perquè. Busqueu la informació sobre la darrera cursa i compareu-la amb les respostes. Si voleu, podeu planificar per al cap de setmana una cursa entre els A de classe d'un punt a un altre del vostre barri; cal repartir els mitjans de transport i que senzillament es cronometrin, ja que difícilment la podran fer alhora. Al dia següent de classe comenteu els resultats.

Àudio 15

Solució:

	Problema	Solució
Aparcaments	Manca de places al centre.	Ocupar les de la gent que viu al centre i durant el dia marxa a treballar.
Bicicletes	Manca de llocs per aparcar. Robatoris.	Aparcaments subterranis.
Cotxe	Excés. Un sol ocupant per cotxe.	Pàgina web i telèfon per posar en contacte gent que fa el mateix recorregut.
Autobusos	Poca freqüència	Ampliació de freqüència i d'horaris.

Components gramaticals i lèxic treballats:
- present d'indicatiu
- imperfet d'indicatiu
- condicional
- passat perifràstic
- mitjans de transport
- estructures que expressen opinió *penso que*, *crec que*...

ACTIVITAT 4 TASCA FINAL. COM SERIA UNA CIUTAT SOSTENIBLE?

Pretén que els A redactin un decàleg de ciutat o barri sostenible amb tota la informació recollida al llarg de la unitat.

Aquesta tasca final és per fer en grups. Indiqueu als A que tinguin en compte un concepte ampli de ciutat, pel que fa als individus, a l'entorn, al transport, a les zones d'oci, a la indústria...

Estaria bé que alguna persona de classe recollís els papers i fes un document amb *la* ciutat sostenible. Aprofiteu per llegir i comentar els cartells; també per buscar el del vostre lloc de residència.

Components gramaticals i lèxic treballats:
- present de subjuntiu
- condicional

QUADERN D'EXERCICIS

A1: ex. 1, 2, 3, 4
A2: ex. 5, 6
A3: ex. 7, 8
A4: ex. 9

E1 UNITAT 6
TREBALLEM SENSE RISCOS

ACTIVITAT 1 **CONEGUEM QUI TREBALLA AL CÀMPING I QUINES FEINES FA**

Pretén que els A, d'una banda, parlin sobre diferents oficis i l'origen de les persones que els fan i, de l'altra, sobre com són aquestes feines.

Llegiu el text i comenteu-lo. Demaneu abans si algun A ha anat mai a un càmping, si hi ha treballat o si sap com funcionen.

La primera activitat, la poden fer en petits grups. En primera instància que facin hipòtesis sobre l'origen dels treballadors en funció del seu nom i, en segon lloc, que facin una llista amb els oficis del càmping i els treballadors que els fan. A la posada en comú, anoteu-los a la pissarra i, pel que fa als noms, pareu atenció al nom d'*Ana* amb una ena, *Emili* (que és un home), d'alguns altres que poden provenir de diferents orígens, com *Raquel, Esther, Marina*…

A continuació, per parelles, que facin les dues activitats de definició dels oficis. Resoleu els dubtes i feu els aclariments a la posada en comú. Llavors aprofiteu per demanar a tota la classe que pensin feines envejables, prestigioses, etc. La tria i l'argumentari és personal.

Solució: 7, 6, 1, 2, 3, 4, 5.
Solució: 1. dura - descansada; 2. apassionant - avorrida; 3. rutinària - interessant; 4. perillosa - segura; 5. relaxada - estressant; 6. col·lectiva - solitària; 7. artística - mecànica

Components gramaticals i lèxic treballats:
- noms d'oficis
- flexió de gènere i nombre del nom
- gentilicis
- estructures que expressen opinió *creure que* i *pensar que*
- adverbi de possibilitat *potser*
- perífrasi de probabilitat *deure* + infinitiu
- adjectius qualificatius relacionats amb la feina

Àudio 16

Solució:

	Feina actual	Feina nova
Lloc de feina	bar: dinàmica	supermercat: avorrida
Horari		jornada intensiva de 8.00 a 16.00h
Dies festius	2 dies	diumenge
Vacances	no vacances a l'estiu	1 mes a l'estiu
Sou	bé	menys

ACTIVITAT 2 **A LA FEINA, CAP RISC**

Pretén que els A coneguin alguns conceptes del món laboral, pel que fa als riscos.

Llegiu el text i comenteu-lo. És la base del treball de la unitat.

Àudio 17

Solució:

Nom	Lloc de treball	Quin mal pateix?	Per quina causa?
Esther	Recepcionista	Mal d'esquena, problemes de cervicals	La taula de recepció és massa baixa.
Ana	Dona de la neteja	Intoxicació	Respira un producte molt fort.
Lourdes	Socorrista	Taques a la pell i mareig	Està exposada al sol.

A continuació, que els A preparin per parelles l'activitat de la graella. Es tracta de relacionar la informació i anotar quins treballadors estan sotmesos als riscos plantejats. A la posada en comú pareu atenció a l'estructura de les frases resultants; tingueu en compte les propostes de les bafarades.

Solució: c, g, f, e, b, d, a

Demaneu als A quins són els riscos a què han estan exposats en la seva vida personal i laboral.

Components gramaticals i lèxic treballats:
- pronom relatiu *que*
- conjuncions causals *perquè, ja que, com que*…
- la salut laboral i els riscos

Per acabar aquesta 2a activitat, la lectura i comprensió del text sobre la manipulació incorrecta de càrregues serveix com a exemple d'un risc molt comú. Abans de llegir-lo, però, demaneu als A com aixequen pesos per, un cop llegit, poder fer la comparació entre els consells donats i el que en realitat solen fer. Les il·lustracions, òbviament, ajuden a comprendre'l. Aprofiteu per fer una parada breu en els imperatius de 2a i 3a conjugació, justament per fer conscients els alumnes de la seva dificultat; raó per la qual plantegem de sistematitzar-los més endavant.

Per tancar, feu als A les preguntes proposades al llibre i, si hi ha temps, feu plegats la llista dels verbs que hi surten i classifiqueu-los per conjugacions (*collocar, mantenir, utilitzar, separar, ajupir, agafar, aixecar, contreure, girar, empènyer, estirar, acumular, garantir*).

Components gramaticals i lèxic treballats:
- pronoms febles postverbals
- prohibició *no* + present de subjuntiu

- imperatiu de verbs de la conjugació
- les parts del cos

ACTIVITAT 3 TREBALLEM SENSE RISCOS: L'OFICI DE PALETA

Pretén que els A s'apropin a un ofici concret per conèixer les situacions de risc i els mecanismes de protecció.

En primer lloc, llegiu tots junts els consells que donen al paleta (Emili és el nom del paleta del càmping) per protegir-se dels riscos laborals a què està exposat. A continuació, per parelles, que els A buidin la informació en aquesta graella, que haureu d'escriure a la pissarra a la posada en comú. Aprofiteu per

Element de protecció	Part del cos que protegeix	De què la protegeix?
el casc	el cap	d'eines o runa que puguin
les orelleres	les orelles	caure
els guants	les mans	de sorolls molt forts
		de tall, de productes que
les botes o les sabates	els peus	fan malbé la pell…
les ulleres o la màscara	els ulls	de caigudes
		de la pols, el fum i els
el cinturó anticaigudes	tot el cos	líquids perillosos, les
roba de treball	tot el cos	guspires…
		de caigudes
		de cremades

preguntar si algú ha portat mai un element de protecció a la seva feina.

Components gramaticals i lèxic treballats:
- imperatius relacionats amb el text *fer, protegir, exposar, treballar, posar, dur…*
- verbs de percepció *veure-hi* i *sentir-hi*
- les parts del cos
- els elements de protecció a la feina

A continuació, demaneu als A què diuen els senyals de les obres i escriviu-los a la pissarra

Solució: 1. Només personal autoritzat. 2. No us enfileu a la bastida. 3. No llenceu runa a baix. 4. Poseu-vos els guants. 5. Cordeu-vos l'arnès. 6. No passeu per sota de la grua o prohibit passar per sota de la grua quan estigui en funcionament. 7. Poseu-vos les orelleres o és obligatori l'ús de protectors auditius. 8. Poseu-vos les botes. 9. Poseu-vos el casc.

Fixeu-vos que apareixen d'una forma natural els pronoms reflexius, de manera que és un bon moment per treballar-los i sistematitzar-los, també per repassar els imperatius de la. En primera instància podeu, entre tots, donar aquestes ordres parlant de tu, o de vostè, etc.

Aquest també és un bon moment per sistematitzar els complements indirectes i repassar els complements directes que han sortir a la unitat anterior. En tots dos casos les pissarres i els exercicis us poden ajudar.

Components gramaticals i lèxic treballats
- pronoms febles reflexius preverbals i postverbals
- pronoms febles de complement indirecte preverbals i postverbals
- pronoms febles de complement directe determinat postverbals

ACTIVITAT 4 TREBALLEM SENSE RISCOS: ELS CAMBRERS I ELS CUINERS

Pretén que els A relacionin una situació de risc amb la prevenció, el possible risc i la lesió.

Poseu els A en grups perquè completin la graella sobre els riscos a la cuina. Abans, però, llegiu plegats el primer exemple en què surten tots els ítems i, si ho considereu oportú, la resta d'informació per assegurar-ne la comprensió. Repartiu mitja graella a la meitat de la classe i l'altra mitja, a l'altra meitat. Si algun grup acaba la seva part, pot continuar i intentar acabar-la, però així assegureu que es faci tota.

A la posada en comú, és possible que surtin els passats perifràstics en la narració de l'accident i les perífrasis d'obligació en el capítol de la prevenció. Estigueu alerta per garantir-ne un bon ús.

Solució:

Usar substàncies perilloses com a productes de neteja.	La Manoli va usar substàncies perilloses amb les finestres tancades.	Es va intoxicar.	Cal obrir bé les finestres quan s'usen productes tòxics.
Deixar caixes al mig del magatzem.	En Gerard va entrar al magatzem i no va veure les caixes.	Va ensopegar i es torçar el turmell.	No s'ha de deixar res al mig del pas.
Manipular aparells elèctrics en males condicions.	En Rafel va endollar la torradora que tenia els cables pelats.	Es va enrampar.	Cal assegurar-se que els cables dels aparells elèctrics estan en bon estat.
Fer servir estris de cuina i petits electrodomèstics que tallen.	L'Alícia no va mirar què feia mentre tallava el pernil.	Es va tallar.	Cal parar atenció i no badar quan es talla quelcom.

Components gramaticals i lèxic treballats:
- passat perifràstic
- perífrasi d'obligació *cal* + infinitiu
- perífrasi d'obligació *cal* + *que* + subjuntiu

ACTIVITAT 5 MALES NOTÍCIES: ELS ACCIDENTS I LES MALALTIES LABORALS

Pretén que els A coneguin els accidents i les malalties laborals i puguin formular-ne hipòtesis i donar consells.

En primer lloc, demaneu als alumnes quines informacions coneixen sobre accidents i malalties laborals i si algun d'ells n'ha patit cap.

Àudio 18

Seguiu les instruccions del llibre.

Components gramaticals i lèxic treballats:
- perífrasi d'obligació en condicional compost, *haver (en condicional)* + *de* + *haver* + *participi*

Llegiu la notícia i comenteu-la. A continuació, per parelles, que completin la graella proposada.

Solució:
- *Situació de risc: fumigar una empresa.*
- *Risc: treballar durant la fumigació sense obrir les finestres.*
- *Lesió: síndrome química múltiple, fatiga crònica, fibromiàlgia.*
- *Remei pal·liatiu: menjar productes naturals i ecològics, rentar la roba amb detergents ecològics i evitar els productes químics.*
- *Prevenció: obrir les finestres i posar-se mascareta quan es treballa amb productes químics.*

ACTIVITAT 6 TASCA FINAL. RECORDEM LES MESURES DE SEGURETAT

Pretén que els A donin consells sobre prevenció de riscos als treballadors del càmping.

Mireu-vos entre tots la il·lustració i comenteu-la. A continuació, deixeu que els A, per grups o parelles, donin consells als 3 treballadors del dibuix que no compleixen la prevenció de riscos i, si hi ha temps, també a la resta de treballadors del càmping que han sortit al llarg de la unitat.

Components gramaticals i lèxic treballats:
- perífrasi d'obligació *cal* + infinitiu
- perífrasi d'obligació *cal* + *que* + subjuntiu
- perífrasi d'obligació *haver* + *de* + infinitiu
- imperatiu de verbs de 1a conjugació i d'altres

QUADERN D'EXERCICIS

A1: ex. 1, 2, 3
A2: ex. 4, 5
A3: ex. 6, 7, 8, 9
A4: ex. 10, 11, 12
A5: ex. 13

Elemental 2

E2 UNITAT 1
QUI SOM I COM ENS DIEM

ACTIVITAT 1 COM ENS DIEM DE COGNOM?

Pretén que cada A es presenti i expliqui quin és o quins són els seus cognoms i d'on provenen.

És l'activitat inicial del mòdul, serveix per presentar-se a través d'un element personal molt concret: com ens diem de cognom. Comenceu presentant-vos vosaltres. Els A poden parlar de: si tenen un o dos cognoms, d'on provenen, si tenen desinències, si els cognoms tenen algun significat en la seva llengua materna, etc. Les diferències entre països són significatives, tot i que podeu copsar també les similituds quant a la significació dels cognoms (noms geogràfics, de colors, d'oficis...).

Components gramaticals i lèxic treballats:
- l'alfabet
- present d'indicatiu

ACTIVITAT 2 L'ARBRE GENEALÒGIC: D'ON VE LA NOSTRA FAMÍLIA?

Pretén que els A interpretin un arbre genealògic, sàpiguen explicar el propi i reconeguin similituds físiques entre familiars.

Si voleu, en primer lloc podeu presentar el vostre arbre genealògic. A continuació, llegiu junts l'arbre de la Bruna Roca i feu que, per parelles o grups de 3, els A facin hipòtesis sobre les preguntes formulades al llibre. A la posada en comú aprofiteu per parlar del periple d'algunes persones o d'algunes famílies, com el de la majoria dels nostres A.

Àudio 19

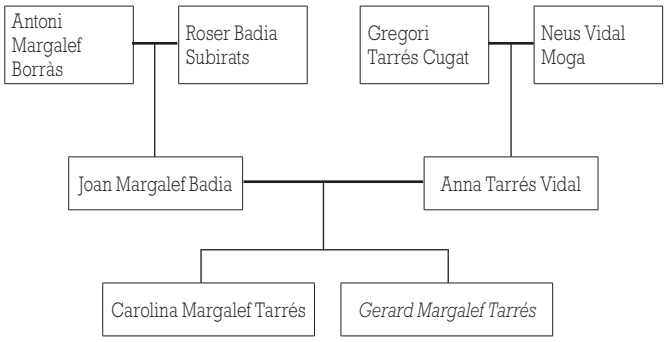

Per acabar aquesta primera activitat, deixeu que els A individualment facin l'activitat de la família d'en Mateu. A la posada en comú parleu de les semblances entre en Mateu i la seva família i aprofiteu-ho per parlar de les semblances entre els membres de les vostres famílies.

Solució: (en el sentit de les agulles del rellotge)
Damià – Cèlia – Romà
Carles – Olga – Marçal – Mateu – Oriol
Jeroni – Tecla

Components gramaticals i lèxic treballats:
- passat perifràstic
- verbs *semblar* i *assemblar-se*
- la família

ACTIVITAT 3 LES BIOGRAFIES. LA VIDA DE PAU CASALS

Pretén que els A coneguin la biografia d'una tercera persona, en aquest cas de Pau Casals, i dedueixin quines preguntes ha pogut formular el biògraf per escriure-la.

Com a punt de partença de les activitats 3, 4 i 5, comenteu amb els A què és una biografia, una autobiografia, una autobiografia dialogada, unes memòries i un diari personal. Demaneu si algun alumne escriu o ha escrit un diari personal.

Abans de llegir el text el text de Pau Casals, esbrineu què en saben. Llegiu la biografia i comenteu-la. Ajudeu-los a situar el context històric. A continuació, poseu els A per parelles perquè redactin, per ordre, les preguntes que segueixen el fil de la narració.

A la posada en comú, no cal ressenyar-les totes, però sí escriure'n algunes a la pissarra.

Tot i que el passat simple ja hagi sortit anteriorment i s'entengui, aquesta és una bona ocasió per aturar-vos i sistematitzar-lo. Treballeu-lo sempre amb l'objectiu que l'entenguin, no pas perquè l'emprin.

Components gramaticals i lèxic treballat:
- passat simple
- passat perifràstic

Àudio 20

Solució: El Jaume va néixer a Les Oluges. / La seva família es dedicava a l'agricultura. / Va estudiar FP a l'institut La Sagarra de Cervera. / Va començar treballant d'aprenent a Torre-

feta. / Es va casar amb la Dolors i va venir a viure a Sant Joan. / Va començar el seu negoci al garatge de casa. / Té 3 fills. / Li agrada anar en bicicleta.

ACTIVITAT 4 UNA MIRADA BREU A LA NOSTRA HISTÒRIA A TRAVÉS DE LES MEMÒRIES

Pretén que els A coneguin bocins de la història de Catalunya relacionant les memòries d'alguns personatges amb l'època de què parlen.

A l'hora de seleccionar els textos d'aquesta unitat ens va semblar una bona ocasió per fer una pinzellada a la història de les últimes dècades del nostre país. Són textos d'una certa complexitat i que demanen algunes explicacions vostres. Valoreu si els feu tots o si en feu algun.

Llegiu, doncs, els textos amb els A i comenteu-los. Probablement haureu d'explicar breument el període de la II República, la Guerra Civil i la postguerra; també del franquisme i de l'exili de molts republicans. Adoneu-vos, però, que els mateixos textos són prou eloqüents. Permeteu que els A comentin aquest període (que coincideix amb la II Guerra Mundial i postguerra a Europa) pel que fa als seus llocs d'origen.

Miquel Martí i Pol parla de l'escola feixista de quan era petit tot just acabada la Guerra Civil i dels canvis profunds que va implicar.

Manuel Vázquez Montalbán parla de la postguerra al Raval de Barcelona, de la pobresa i de la por i de la nostàlgia dels primers anys de la II República. Si tinguéssiu el llibre a les mans us adonaríeu que és una autobiografia dialogada.

Mercè Rodoreda parla de la seva fugida de París cap a la zona no ocupada quan els alemanys envaeixen França al començament de la II Guerra Mundial; ella havia viscut a París els primers mesos del seu exili.

Components gramaticals i lèxic treballats:
- imperfet d'indicatiu
- passat perifràstic
- verb *haver-hi*

ACTIVITAT 5 ELS DIARIS PERSONALS COM A EXPRESSIÓ DE LA VIDA QUOTIDIANA

Pretén que els A entenguin, oralment i per escrit, diaris personals i puguin redactar una pàgina del propi.

Àudio 21

Solució:
Quines expressions fa servir la Mariona? 3, 10, 6, 8, 7, 12, 9, 1, 2, 11, 5, 4

Ordena el diari de la Mariona: 2, 9, 8, 5, 6, 1, 7, 10, 4, 3

Aquest és l'únic àudio que compta amb 2 exercicis. Feu que la meitat de la classe en faci un i l'altra meitat, l'altre. A la posada en comú comenteu-los conjuntament. Surten algunes expressions col·loquials juvenils que poden ser diferents en l'entorn on viviu o en el moment de passar l'àudio. Aquest reprodueix el pensament d'una adolescent actual mentre que la lectura que va a continuació és d'una novel·la publicada el 1931.

Llegiu el fragment del diari d'Eva, comenteu-lo i que els A facin hipòtesis del que li deu haver passat, al pare de la noia. De fet, amb aquesta lectura i l'àudio, preparem la propera activitat.

A continuació, digueu als A que facin una parada a classe i durant deu minuts escriguin unes línies del seu diari del dia d'avui. Que sàpiguen que, a continuació, el llegiran als altres companys de classe. És recomanable que P també el faci. És una activitat individual i molt personal que cal fer en silenci.

A la posada en comú, feu que tothom sigui molt respectuós i escolti sense interrompre el diari dels companys. Al final, els A es poden fer preguntes sobre temes que els hagin cridat l'atenció i vulguin saber més coses. Només després de permetre els comentaris conjunts feu els comentaris dels errors que hàgiu detectat. També podeu recollir els textos per corregir-los (EE); si és així, haureu de dir als A que els escriguin en un paper a part.

Adoneu-vos que és de les poques ocasions en què podeu treballar d'una forma natural el perfet, aprofiteu també per fer una parada amb els participis irregulars.

Components gramaticals i lèxic treballats:
- perfet
- participis irregulars

ACTIVITAT 6 TASCA FINAL. ENTREVISTEM-NOS I CONEGUEM-NOS MILLOR

Com a prèvia, parleu conjuntament dels temes que poden sortir en una entrevista i escriviu-los a la pissarra. Aprofiteu el còmic de Charlie Brown per evidenciar que tant la persona que entrevista com la persona entrevistada poden seleccionar les preguntes i les respostes.

Es farà en forma d'autobiografia dialogada, però no per ser escrita, sinó per ser explicada oralment. Formeu vosaltres les parelles de manera que la persona que entrevisti sigui la que més recursos tingui, perquè haurà de fer tres coses: a. triar les preguntes, b. prendre algunes notes i c. explicar després la biografia de la seva parella a la resta de la classe. L'A

entrevistat parlarà més durant l'entrevista, ja que respon, però no deixa de ser un paper més fàcil.

A la posada en comú, igual que abans amb la lectura dels diaris, tothom escoltarà amb respecte i sense interrompre les biografies d'alguns dels seus companys; acabada l'exposició es podran formular preguntes. P, com sempre, recull i torna a l'aula els errors que hagin comès els A durant l'expressió oral.

Components gramaticals i lèxic treballat:
- pronoms interrogatius
- adverbis i locucions adverbials de temps
- passat perifràstic

QUADERN D'EXERCICIS

A1: ex. 1, 2, 3, 4
A2: ex. 5, 6, 7, 8
A3: ex. 9

E2 UNITAT 2
DEL CAMP AL PLAT

ACTIVITAT 1 ELS PRODUCTES DEL CAMP CATALÀ

Pretén que els A coneguin productes propis del camp català, en parlin i els relacionin amb una alimentació saludable.

El primer text és introductori, llegiu-lo i comenteu-lo, dóna una visió molt genèrica de la relació entre la cuina catalana i els productes propis. Demaneu abans als A què en saben, de tot plegat.

Poden resoldre la brúixola per parelles o individualment. A més de conèixer els punts cardinals, ha de ser útil per parlar de la situació de les comarques catalanes i poder seguir la ruta de l'àudio que ve a continuació.

Solució:

		septentrional		
occidental	ponent		llevant	oriental
		meridional		

Àudio 22
Pretén donar informació sobre la producció de les diferents comarques catalanes. Està fet en forma d'itinerari que cal seguir mentre s'escolta (les fletxes només tenen per objecte facilitar el seguiment oral). Cal una preparació prèvia: mirar les icones i comentar-les i presentar les comarques catalanes.

Aprofiteu la informació de l'àudio per parlar una mica de les diferents zones productives de Catalunya, i de la vostra en particular.

La primera activitat de la pàgina 83 la podeu fer en grup classe, pretén donar a conèixer els grups d'aliments (*llegums* o *embotits*) i aprofitar per repassar els aliments (*llenties* o *fuet*). Demaneu als A què trobaríem més en l'apartat de dolços, i de làctics, i de llegums... (Si ho creieu oportú, porteu a classe els cartells dels aliments editats per l'antiga DGPL o altres imatges com les fitxes de la Nathan, el Vocabulari en imatges...) Aquesta part, a més, ajuda a preparar l'activitat sobre els productes protegits, que estaria bé que fessin en grups de 3. A la posada en comú comenteu que n'hi ha de tots els grups alimentaris i feu que els alumnes n'aportin d'altres que coneguin i digueu els de la vostra comarca.

Calçots	Verdures i hortalisses	grup 2
Clementines	Fruites	grup 3
Llonganissa	Aliments proteics	grup 5
Pollastre i capó	Aliments proteics	grup 5
Poma	Fruites	grup 3
Torró	Dolços	grup 6
Patates	Hidrats de carboni	grup 1
Avellana	Aliments proteics	grup 5

Formatge	Lactis	grup 4
Mantega	Lactis	grup 4
Oli	Greixos	grup 6
Arròs	Hidrats de carboni	grup 1
Panellets	Dolços	grup 6
Pernil serrà	Aliments proteics	grup 5

La darrera activitat és una endevinalla lingüística que parteix del que fem amb els aliments. Dóna joc per treballar les accions (*encetar* o *triar*), en quin ordre tenen lloc i veure la tematització de frases com *El meló, primer l'encetem* i el corresponent ús de pronoms.

Solució:

encetar, tallar, repartir, menjar: meló
netejar, rentar, tallar, amanir: enciam
pelar, separar els grills, menjar, llençar la pela: taronja
comprar, torrar, pelar, menjar: castanyes
triar, rentar, tallar, rentar, guardar: olives
pelar, coure, servir: pèsols
pelar, tallar, rentar, escórrer, fregir: patates

Components gramaticals i lèxic treballat:
- els punts cardinals
- productes alimentaris i grups d'aliments
- pronoms de CD determinat *el, la, els* i *les*
- pronom de CD indeterminat *en*

ACTIVITAT 2 SABIES QUE L'OLI D'OLIVA NO TÉ COLESTEROL?

Pretén que els A coneguin les propietats d'alguns aliments i intercanviïn informació sobre d'altres.

Llegiu, entre tots, el text i comenteu-lo. Demaneu als A si coneixien aquestes informacions i què han après. Adoneu-vos que surten verbs de la conjugació (portar, recomanar), de 2a (combatre), de 3a (digerir, patir) i irregulars (ser, tenir); podeu fer el buidatge. Pot ser un bon moment per repassar tant els presents (He après que la patata conté vitamina C) com per introduir, per primer cop de forma sistemàtica, la concordança d'imperfets (Jo no sabia que les mongetes ajudessin a reduir el colesterol).

Resoleu entre tots les funcions dels nutrients plantejats.
Solució: 5, 4, 1, 6, 2, 3

Demaneu als A que busquin, fora de l'aula, informació sobre un aliment seguint l'exemple del llibre. Quan la duguin a la classe següent, que la llegeixin en veu alta o l'expliquin breument (EO) i els companys anotaran si han tingut en compte tots els ítems sol·licitats. Vosaltres, en acabat, els donareu el feedback, però no mentre els presenten; els companys també poden intervenir, tant per fer avinent si hi ha buits d'informació com per preguntar.

Com que la dieta catalana és dieta mediterrània, aprofiteu per recordar els països que en formen part.

Albània	9	Itàlia	3
Algèria	19	El Líban	17
Bòsnia i Hercegovina	7	Líbia	14
Croàcia	5	El Marroc	20
Egipte	16	Montenegro	6
Eslovènia	4	Sèrbia	8
Espanya	1	Síria	13
França	2	Tunísia	18
Grècia	10	Turquia	11
Israel	15	Xipre	12

Components gramaticals i lèxic treballats:
- tots els temps verbals
- present d'indicatiu
- concordança verbal *imperfet d'indicatiu + imperfet de subjuntiu*
- concordança verbal *imperfet d'indicatiu + imperfet d'indicatiu*
- productes alimentaris
- preposició per a
  – propietats dels aliments
  – països de la conca mediterrània

ACTIVITAT 3 RECEPTARI CATALÀ

Pretén que els A coneguin alguns plats típics del receptari català i entenguin les instruccions per elaborar-los.

Per començar, demaneu als A que recordin alguns dels plats típics de la cuina catalana.

Escalivada
Llegiu la recepta i comenteu-la.

Sípia amb patates i pèsols
Llegiu la recepta i comenteu-la. A més, que dedueixin quins estris han fet servir per fer aquesta recepta i parleu dels estris de cuina.

Pollastre amb samfaina
Llegiu la recepta i comenteu-la. Es tracta d'ordenar la recepta que, tot s'ha de dir, té un cert grau de dificultat. Comenteu els passos de les receptes i què és el que es cou a cada cassola.

Solució: 5, 1, 6, 7, 3, 2, 4.

Faves a la catalana
Llegiu la recepta i comenteu-la. Es tracta de deduir a què es refereixen cadascun dels pronoms que hi surten.

Solució: 1. a la cassola; 2. a la cassola; 3. els tomàquets; 4. a la

cassola; 5. els tomàquets; 6. a la cassola; 7. els ingredients; 8. a la cassola; 9. tots els ingredients

Àudio 23

	Què cal fer amb els ingredients?	Amb quins estris?
verdures	escaldar-les i tallar-les	olla, ganivet, fusta de tallar
patates	farcir-les i gratinar-les	cullera o mànega de farcir, forn
carn	guisar-la i rossejar-la	cassola
enciam	centrifugar-lo i amanir-lo	centrifugadora, setrill
pastanaga	ratllar-la	ratllador
ametlles, avellanes, fetge	picar-los	mà de morter
pasta	bullir-la	olla
cebes	picar-les, fregir-les	paella, picadora, cassó
xocolata	colar-la	colador
plàtans	fregir-los, empolsar-los	fregidora o paella

Components gramaticals i lèxic treballats:
- pronoms febles de CD postverbals *lo, la, los, les, en, ho*
- pronom feble adverbial de lloc *hi*
- sufixos de derivació
- productes alimentaris i plats cuinats
- accions culinàries
- estris de cuina

ACTIVITAT 4 TASCA FINAL. MUNTEM UN RESTAURANT

Pretén que els A es posin d'acord amb els elements a tenir en compte a l'hora de muntar un restaurant.

Àudio 24.
L'àudio té la doble funció de CO i preparació per a la tasca final de muntar un restaurant.

Solució: cuina tradicional, innovació, ambientació del local, cuina de temporada i estructura de les taules i distribució

Poseu els A per grups perquè decideixin quin restaurant muntaran tenint en compte els ítems que surten en el llibre.

La posada en comú pretén ser una activitat de la parla oral formal (EO). Que cada grup triï un o una portaveu, que se situarà, junt amb els altres portaveus, davant de la classe per presentar el seu restaurant com si fossin a la ràdio. Podeu llegir, com a model, la presentació de Ca la Rita. Com sempre, anoteu els errors dels A durant l'expressió oral i comenteu-los-els al final de la presentació.

Components gramaticals i lèxic treballats:
- adverbis i locucions adverbials de lloc
- futur

QUADERN D'EXERCICIS

A1: ex. 1, 2, 3, 4
A2: ex. 5, 6, 7
A3: ex. 8, 9, 10, 11, 12
A4: ex. 13

E2 UNITAT 3
ENS CASEM AMB LA HIPOTECA

ACTIVITAT 1 LA ROSA GUACHAMÍN TROBA FEINA I OBRE UN COMPTE CORRENT

Pretén donar a conèixer la protagonista de la unitat i que els A coneguin les diferents operacions bancàries per poder-les emprar.

Llegiu i comenteu la presentació d'aquesta equatoriana que viu al barri de la Florida, a l'Hospitalet de Llobregat, i que serà la protagonista de la unitat. Valoreu amb els A com s'ha preparat la Rosa per arribar on ha arribat: estudis de català i estudis d'auxiliar de geriatria. Un cop obtinguda la feina, la Rosa podrà domiciliar la nòmina, és el punt de partença de la unitat, que gira entorn de les entitats bancàries i de les hipoteques.

Podeu plantejar les preguntes del llibre sobre els comptes corrents i les domiciliacions a tot el grup, anar apuntant les respostes a la pissarra i fent comentaris entre tots.

Àudio 25

Abans de passar l'àudio, feu que els A llegeixin els ítems i facin una hipòtesi en què separin la persona *a* i la persona *b*. A la posada en comú després de l'escolta, valoreu si han encertat la hipòtesi.

Solució: Santi (1, 4, 6, 7, 9); Irene (2, 3, 5, 8)

El text de Quim Monzó parla sobre les targetes de crèdit. Llegiu-lo entre tots i comenteu les preguntes del llibre. Deixeu als A que facin hipòtesis sobre com acaba la història del sultà de Brunei. Al final podeu comparar-les amb l'acabament del relat de Monzó:

Es va treure de la butxaca un bitllet del banc de Brunei, on apareix la cara del sultà, i el va ensenyar al dependent. Aquest va comparar la cara del bitllet amb la de l'home que li oferia la targeta de crèdit, va fer que sí amb el cap, va somriure i va dir:

—Correcte, senyor, moltes gràcies.

Va passar la targeta per la maquineta, al cap d'un moment en va sortir el rebut, el va arrencar, el va posar al taulell i va indicar al sultà on havia de firmar.

Àudio 26

Solució:

1. Cat Banca – Ofereixen interessos baixos, s›esperen en cas d›impagament, s›adapten als imprevistos, facilitats per als joves.

2. SARAU SA – Agrupen els deutes i baixen la quota mensual.

3. Max Electrònica – No començarà a pagar la compra fins al cap de tres mesos. Finançament a mida.

4. Banca Mar – Pla de pensions. Deduccions fiscals i bons interessos per als estalvis.

Components gramaticals i lèxic treballats:
- perfet
- perífrasi verbal d'obligació *haver de* + infinitiu, *cal* + infinitiu
- el món de la banca

ACTIVITAT 2 UTILITZEM EL CAIXER AUTOMÀTIC

Pretén que els A entenguin instruccions per fer una operació mitjançant un caixer automàtic i coneguin les diferents formes de tractament personal amb què les entitats bancàries s'adrecen als seus clients.

Llegiu entre tots les instruccions dels dos caixers. Assegureu-ne la comprensió, treballeu la sinonímia, demaneu als A les dues formes de tractament i, finalment, escriviu a la pissarra, mentre ho demaneu als A, les mateixes ordres parlant de tu. Adoneu-vos que és un bon moment per repassar imperatius de la i, per primer cop, sistematitzar els de 2a i 3a conjugació i alguns irregulars. També és un bon moment per ensenyar i practicar les alternances ortogràfiques ca, que qui, co, cu / ja, ge, gi, jo, ju / ça, ce, ci, ço, çu.

Demaneu als A quins tractaments fan servir als seus llocs d'origen i amb quin tractament se'ls adreça la gent aquí en el registre oral. Feu-los avinent que el tractament de tu o de vostè, en la seva fórmula de salutació, només és masculí si s'utilitza el *Benvingut*.

La segona part de l'activitat consisteix a preparar un petit fullet informatiu, en forma d'instruccions adreçades als joves, perquè s'animin a comprar un pis. Fixeu-vos en els suggeriments del llibre, prepareu-ho entre tots, però que els A facin la redacció de les instruccions en grups petits.

Components gramaticals i lèxic treballats:
- tractaments personals
- imperatiu
- verbs relacionats amb els caixers i la banca *teclejar, marcar, finançar, prémer...*
- alternances ortogràfiques

ACTIVITAT 3 VALOREM EL PIS EN QUÈ VIVIM

Pretén donar a conèixer i saber utilitzar els elements que permeten valorar un habitatge i tenir-los en compte per tal de valorar el propi.

És important preparar bé aquesta activitat que faran per parelles. La dificultat rau a saber formular la pregunta perquè la resposta sigui valorativa i no descriptiva. Si només pregunten: superfície útil? I l'altre respon: 60 m^2, no estem valorant res, només donant una informació. Així que hem de preparar entre tots quin tipus de preguntes faran perquè doni peu a res-

pondre que la valoració és bona, regular o dolenta. Preneu-vos el temps que faci falta. Forma part de l'activitat.

Com apunta el llibre:

- la valoració bona és que volen mantenir el que ja tenen.
- la valoració regular és que volen millorar el que ja tenen.
- la valoració dolenta és que volen canviar el que ja tenen.

A la posada en comú, demaneu a cada A que indiqui només un ítem de la seva valoració i un de la seva companya o company, de l'estil *La Berta fa una valoració regular de la situació de casa seva perquè la voldria més cèntrica.*

A continuació, si demaneu als A, un a un, com voldrien el seu pis pel que fa als diferents ítems del llibre, com ara *Com voldries la distribució del nou pis?*, adoneu-vos que estan obligats a respondre utilitzant la concordança amb l'imperfet de subjuntiu (*Voldria que totes les habitacions fossin exteriors*).

Penseu que, tot i que en algunes CL i en alguns àudios ja hem fet sortir els imperfets de subjuntiu perquè els A s'hi anessin familiaritzant, aquesta serà la primera vegada que els farem d'una manera explícita, tot i que només els imperfets de subjuntiu que concorden amb el condicional per construir frases que expressin desig o indiquin una hipòtesi.

Haureu de formular les preguntes en condicional de forma ben explícita per empènyer-los a respondre utilitzant l'imperfet de subjuntiu. Aneu ajudant i escrivint a la pissarra el que vagi sortint. Un cop feta la ronda, haureu de fer una parada a la pissarra per sistematitzar alguns dels verbs que més utilitzem: *ser, estar, tenir, haver-hi, fer...* També els podeu comparar amb el present de subjuntiu, que hem treballat reiteradament:

Vull un pis que sigui cèntric. > Voldria un pis que fos cèntric.

Vull un pis que tingui calefacció. > Voldria un pis que tingués calefacció.

Ara bé, també es poden fer les frases més simples i estan igual de bé:

Voldria un pis cèntric. / Voldria un pis amb calefacció.

A la primera bafarada, fixeu-vos que hi apareixen uns quants adverbis de quantitat i quantificadors quantitatius que podeu ressenyar i treballar.

La valoració de la graella de l'1 al 10 l'ha de fer cada A individualment. Podeu aprofitar els 10 ítems per demanar als A quin pis voldrien mentre escriviu a la pissarra: Voldria un pis que *fos exterior, hi toqués el sol*, etc.

Entre la valoració anterior i aquesta, cada A tindrà un bon diagnòstic del seu pis, de manera que podrà descriure el nou pis que es vol comprar. Trieu una persona de classe, apunteu les dades que vol millorar i canviar del seu pis, les que vol mantenir perquè la valoració és bona i els primers ítems de la seva valoració de l'1 al 10. Quan tothom tingui clara la informació, l'objectiu és escriure a la pissarra: *Com és el pis que li agradaria tenir?* Feu el modelatge amb els A. També és una bona ocasió perquè tots els A facin aquesta EE a casa i us la portin l'endemà perquè els la corregiu.

Recordeu als A, un cop més, que el secret per escriure bé és que primer hem de tenir clar què volem dir.

 Àudio 27

	Carrer del Nord	Carrer de la Salle
1	55	75
2	2	3
3	reformat	vell
4	americana	cal fer-la nova
5	a la 3a	a la 5a
6	no	sí
7	no	no
8	210.000 €	220.000 €

A partir de l'àudio feu-los notar l'ús del pronom feble *en* (*en* té/*n*'hi ha) i la preposició partitiva *de*.

Components gramaticals i lèxic treballats:

- imperfet de subjuntiu
- imperfet de subjuntiu dels verbs irregulars *ser, tenir, haver-hi, fer...*
- imperfet d'indicatiu
- condicional
- concordança verbal condicional simple+ imperfet de subjuntiu
- quantificadors quantitatius *molt, molta, molts* i *moltes*
- adverbis de quantitat *massa, molt, bastant...*
- conjuncions causals *perquè*, *ja que i com que*
- l'habitatge
- pronom feble de CD indeterminat *en*
- preposició partitiva *de*

ACTIVITAT 4 TASCA FINAL. ENS HEM D'HIPOTECAR: CAL FER NÚMEROS!

Pretén que els A parlin de la possibilitat d'accedir a un préstec hipotecari en funció dels ingressos econòmics i les expectatives personals, i demanin una hipoteca, un cop calculat l'import a pagar.

Cal que els A facin aquesta activitat per grups. És una activitat aparentment molt complexa, però pos-

sible de fer. Intenteu que a cada grup hi hagi alguna persona que entengui mínimament de números. Creiem que és un exercici motivant i concret. De tota manera, abans de deixar-los sols, llegiu bé els documents i assegureu-ne la comprensió. A continuació, cada grup ha de:

- Calcular, seguint les indicacions, quants diners haurien de demanar la Rosa i el Manuel, a quants anys, a quin tipus d'interès i quina quantitat els surt a tornar cada mes. (Recordeu-los que s'aconsella no hipotecar més d'un terç del sou.)
- Decidir quin pis es podran comprar i per què, de manera que hauran hagut de llegir abans la informació dels pisos en venda.

A la posada en comú, feu sortir una persona de cada grup a la pissarra per explicar bé i anotar:

- Quina ha estat la ruta que han seguit per arribar a triar el pis.
- Com han fet el càlcul.
- Per què pensen que podran pagar la quota que els ha sortit.

Aprofiteu també la posada en comú per escriure algunes quantitats altes. Cal repassar i corroborar que les tenen ben apreses:

- Feu-los dir correctament qualsevol xifra en masculí o femení segons convingui.
- Feu-los escriure correctament qualsevol xifra, incloent-hi percentatges i fraccions d'euro.

Components gramaticals i lèxic treballats:
- quantificadors numerals cardinals
- conjuncions causals *perquè*, *ja que* i *com que*
- l'habitatge

QUADERN D'EXERCICIS

A1: ex. 1
A2: ex. 2, 3, 4
A3: ex. 5, 6, 7
A4: ex. 8, 9

E2 UNITAT4
FEM LA MALETA... I A GAUDIR DEL VIATGE!

ACTIVITAT 1 PER QUÈ VIATGEM LES PERSONES?

Pretén que els A comparteixin les motivacions per les quals les persones viatgen.

Per començar, feu entre tots una llista llarga dels motius pels quals la gent viatja seguint les idees de la pissarra. Anoteu-los a la pissarra de l'aula. A continuació llegiu les bafarades de la p. 98 sobre motius específics dels viatges de vacances i demaneu als A quins són els seus durant les vacances.

Llegiu, tot seguit, els fragments de novel·les i comenteu-los per assegurar-ne la comprensió. Demaneu també si saben qui era Darwin o Frankestein. Ara bé, no parleu de la raó d'aquests 5 viatges perquè és justament la tasca que hauran de fer els alumnes per parelles. A la posada en comú, a més d'escriure-les a la pissarra, feu-los també les preguntes del llibre.

Solució:
1. *Estudiar / Avesar-se a altres costums*
2. *Observar la natura*
3. *Treballar / Fer diners fàcils en el mercat negre*
4. *Treballar / Feina solidària [finaçam, t'enyor, t'estim]*
5. *Conèixer llocs nous, per curiositat*

Components gramaticals i lèxic treballats:
- Preposició *per* + *infinitiu*

ACTIVITAT 2 I VOSALTRES, A ON VOLDRÍEU VIATJAR?

Pretén que els A es posin d'acord per decidir la destinació d'un viatge i facin una proposta de viatge.

Poseu els A per grups (que es mantindran al llarg de la unitat, quan toqui) amb l'objectiu que organitzin un viatge; en aquest primer moment, però, només han de decidir on aniran, per què, amb qui i quants de dies s'hi estaran. Els A poden tenir gustos diferents i, per suposat, coneixements del món diferents; per tant, animeu-los a escoltar-se primer i a pactar després un viatge que pugui agradar a tothom. Els A que no han viatjat i no coneixen gaire món poden plantejar també un viatge a la seva terra d'origen.

A la posada en comú, que cada grup expliqui la seva decisió. Llavors aprofiteu per observar les il·lustracions de l'aeroport, l'estació de tren i el port. Que els mateixos grups, amb l'ajuda del vocabulari del compendi, aprenguin a dir els conceptes principals d'aquests llocs i relacionin els conceptes amb els dibuixos.

El pas següent serà preparar l'itinerari d'aquest viatge. Per poder-lo planificar, cada grup s'haurà de

dividir la feina per buscar, fora de l'aula, informació sobre la destinació triada (per Internet, en guies de viatges, en agències de viatges, etc.). El dia següent o l'altre (quan més us convingui segons el que hàgiu anat avançat), amb la informació a les mans, ja podran fer una ruta versemblant del viatge que han escollit. Deixeu, doncs, una estona a cada grup perquè posin en comú tot el que hagin trobat i pactin una ruta. Necessitaran un temps raonable. Que tinguin en compte:

- com viatjaran des de Catalunya fins a la destinació.
- com es mouran per allà.
- què visitaran.

A la posada en comú, procureu que hi intervinguin tots els membres del grup; si tenen algun mapa que el mostrin; la resta de la classe pot fer preguntes al grup que exposa.

Àudio 28

Solució:

1. *Sant Pere de Rodes – foto 3*
2. *Sant Llorenç de Morunys – foto 5*
3. *Santa Maria de Poblet – foto 2*
4. *Santa Maria de Bell-lloc – foto 1*
5. *Sant Miquel d›Escornalbou – foto 4*

Aprofiteu la informació de l'àudio per observar novament el mapa de Catalunya i les seves comarques.

Components gramaticals i lèxic treballats:

- l'aeroport, l'estació de tren i el port
- adverbis i locucions adverbials d'ordre
- conjuncions de temps
- futur
- condicional
- països del món

ACTIVITAT 3 CONEGUEM L'ITINERARI D'UN LLARGUÍSSIM VIATGE

Pretén que els A coneguin l'itinerari d'un llarg viatge, intercanviïn informació sobre les diferències horàries entre països i recordin breument la imatge d'algun viatge.

Jaume Bartrolí va fer un llarg viatge de cinc anys, de Sibèria al Tròpic. Llegiu el text i comenteu-lo. Fixeu-vos que surten molts temes: *per què fa aquest llarg viatge, què pensa la gent que l'envolta, com es prepara abans de començar-lo, quines zones del món vol visitar*... En aquest text, surten tots els temps verbals; si voleu, podeu parar-vos en l'últim paràgraf per repassar-los. També podeu fer una parada amb el verb *anar-se'n*: compareu-lo amb el verb *anar*.

Un cop llegit el text, entès i comentat, us proposem de fer dues tasques amb els mapes:

a. Sobre la ruta. Amb l'ajuda del mapamundi que tenen a la p. 189, que els A assenyalin en el mapa mut quines són les zones del món a què fa referència l'autor. Permeteu-los que s'ajudin els uns als altres i que s'aixequin i es moguin per l'aula, si cal. Com que l'autor no explica l'itinerari que fa, que els A en facin hipòtesis. A la posada en comú, comenteu les possibles rutes d'aquest viatger. És una activitat bona per treballar també la toponímia mundial en català.
b. Sobre les franges horàries. Un cop els A tenen situats els llocs que visitarà l'autor, plantegeu de fer una activitat amb les franges horàries. Podeu demanar en un primer moment quina hora és en aquells moments en els països dels A –si és que teniu gent estrangera. I després demaneu quina hora seria en diferents punts del planeta si en Bartrolí fos allà.

A continuació, animeu els A que recordin un flaix d'algun viatge o sortida que hagin fet; podeu llegir abans els flaixos del llibre. Al final, llegiu el flaix de la pissarra que inclou les perífrasis i atureu-vos per sistematitzar-les.

Per acabar, que cada grup busqui ciutats que siguin, tal com indica el llibre, monumentals, turístiques, cosmopolites... Parleu abans de cadascun d'aquests conceptes.

Components gramaticals i lèxic treballats:

- verbs *anar* i *anar-se'n*
- preposició + article *pel*
- adverbis i locucions adverbials d'ordre
- concordança verbal imperfet de subjuntiu + condicional simple
- hores
- països del món
- perífrasi incoativa *començar a* + infinitiu, *posar-se a* + infinitiu
- Perífrasi de realització recent *acabar de* + infinitiu
- adjectius qualificatius relacionats amb indrets i ciutats

ACTIVITAT 4 LA VOLTA AL MÓN D'UNA VETERANA

Pretén que els A sàpiguen explicar per quins països, continents i oceans fa la ruta una persona.

Seguiu les instruccions del llibre per deduir la ruta que fa la Kristina i marcar l'el·lipse de la volta al món que va fer. Ho poden fer per parelles o continuar amb els grups creats.

Solució: 3, 2, 5, 7, 1, 6, 4

Components gramaticals i lèxic treballats:
- continents i oceans
- països del món
- adverbis i locucions adverbials d'ordre

ACTIVITAT 5 PREPAREM-NOS LA MALETA I LA FARMACIOLA

Pretén que els A es posin d'acord sobre la preparació de l'equipatge argumentant la tria feta en funció del lloc de destinació.

Àudio 29

Solució: 1F, 2V, 3V, 4F, 5V

Torneu a conformar els grups que estan organitzant el viatge per preparar la maleta i la farmaciola. Ho han de fer tenint en compte la destinació i l'època de l'any en què viatjaran i argumentant el perquè. Si ho considereu millor, per la falta de temps, també podeu fer l'activitat tots plegats. En el capítol de la roba, aprofiteu per recordar-la, i en el de la farmaciola, per treballar alguns problemes de salut i els remeis que s'hi relacionen. També podeu observar els objectes de la il·lustració.

Components gramaticals i lèxic treballats:
- verbs *dur*, *endur-se*, *portar* i *emportar-se*
- connectors causals *perquè*, *ja que* i *com que*
- peces de roba
- problemes de salut
- remeis

ACTIVITAT 6 TASCA FINAL. RECORDS DES DE LISBOA

Pretén que els A escriguin una postal des de la destinació triada.

Llegiu les postals entre tots i comenteu els suggeriments del llibre: la relació entre el destinatari i l'emissor, i la interpretació del que fan aquestes persones en aquells llocs. Fixeu-vos en el comiat en portuguès de la postal lisboeta (*até já* «fins aviat»). Pareu atenció a expressions com ara «Tant de bo haguessis pogut agafar vacances, ens ho hauríem passat molt bé!» o «de conya».

Com a cloenda de la unitat, demaneu a cada A que escrigui una postal a una companya o company concret de classe. Garantiu que tothom serà correspost. Animeu-los que les facin tan versemblants com sigui possible. El dia següent de classe cadascú portarà la postal al seu destinatari. Tothom llegirà, llavors, en veu alta la postal que hagi rebut i finalment us les endureu per corregir-les a fora de l'aula (EE). Després les entregareu als seus destinataris.

Solució:
1 i 2. La Míriam escriu a l'Àngela, que és la seva germana; en Toni escriu a la seva parella, la Júlia; l'Oriol escriu als seus pares.
1. La Míriam ha anat a Atlanta a fer de cangur; en Toni ha anat a La Palma a fer un curs i l'Oriol ha anat de viatge de plaer amb els amics.

Àudio 30

Comenteu la ironia.
Solució: 1V, 2V, 3F, 4F, 5F, 6F, 7V

Components gramaticals i lèxic treballats:
- tractaments personals
- fórmules de salutació i comiat

QUADERN D'EXERCICIS

A1: ex. 1
A2: ex. 2, 3
A3-A4: ex. 4, 5, 6, 7, 8, 9
A5: ex. 10

E2 UNITAT5

JUGUEM AMB ESPORTIVITAT

ACTIVITAT 1 FEM ESPORT, FEM SALUT

Pretén que els A, d'una banda, relacionin l'esport i la salut i, de l'altra,coneguin les instal·lacions esportives i parlin dels esports que s'hi relacionen.

Per començar la unitat podeu tenir en compte els suggeriments del llibre: si practiquen algun esport, quin benefici els comporta, etc. Comenteu la famosa cita de Juvenal.

Àudio 31

Solució: 1V, 2F, 3V, 4V, 5F, 6F, 7V, 8V

A continuació deixeu que els A, per parelles o grups, facin l'activitat següent. En primera instància han de relacionar les fotografies amb la instal·lació que és.

A la posada en comú anoteu els esports que s'hi poden practicar.

Solució
3 – 7 – 5
2 – 4
6 – 1

Solució:
El poliesportiu 1: bàsquet, futbol sala, handbol, voleibol, bàdminton, gimnàstica rítmica... El terra és sintètic.
El poliesportiu 2: hoquei, patinatge, futbol sala, voleibol... El terra és de terratzo.
L'estadi municipal: atletisme, futbol, rugbi... (Algunes pistes d'atletisme no compten amb camp de futbol al mig.)
La piscina: natació, espinning, aiguagim...
El camp de futbol: futbol
La sala polivalent: dansa, pilates, tai-txi...

Components gramaticals i lèxic treballats:
- esports
- instal·lacions esportives

ACTIVITAT 2 ESPORT I DISCAPACITAT

Pretén que els A s'informin de com s'han adaptat alguns esports a diferents discapacitats i relacionin aquestes adaptacions amb els esports corresponents.

Per començar, demaneu als A si coneixen alguna persona amb discapacitat que practiqui algun esport, si han vist programes a la televisió, si n'han llegit alguna informació, si coneixen els jocs paralímpics i si algú té algun problema físic que li impedeixi de practicar-ne algun.

Àudio 32

Solució

	Vela: EVA	Hoquei: ALBERT	Futbol: EDGAR
Problema	Esclerosi múltiple	Distròfia muscular	Disminució psíquica
Bondats de fer esport	Augment de la confiança, relaxació i concentració mental. Sensació de llibertat.	Ha fet uns amics fantàstics. Surt de casa.	Augment de l'autoestima, socialització i millora de la qualitat de vida.

La informació d'aquest àudio és verídica. L'hem obtinguda d'un reportatge d'*Esports en joc* de TV3, dirigit per Lluís Riola.

Després de fer l'exercici de l'àudio i comentar-lo, feu que, per parelles, relacionin la informació dels esports i les adaptacions que n'han fet per a diferents discapacitats. També han de relacionar les 4 fotografies amb el text corresponent. En podeu fer la lectura abans.

Solució: 2, 6, 1, 4, 3, 5
Solució: a, c, d, b

A la posada en comú, cal que diguin la solució i l'argument que la sustenta. Pel que fa a l'activitat de les fotografies, fixeu-vos com són de necessaris els connectors, treballeu-los. Per acabar, feu entre tots el quadre dels conceptes per tal d'arrodonir el tema.

Solució:

Un home	Una dona	Tipus de discapacitat	
Sord	Sorda	La sordesa o sordera	Discapacitat auditiva
Cec	Cega	La ceguesa o ceguera	Discapacitat visual
Coix	Coixa	La coixesa o coixera	Discapacitat motriu
Paraplègic	Paraplègica	La paraplegia	Discapacitat motriu

Components gramaticals i lèxic treballats:
- conjuncions causals *perquè, ja que* i *com que*
- esports
- discapacitats

ACTIVITAT 3 ESPORT I GÈNERE

Pretén abordar el tema de la participació dels homes i les dones en els esports, de com ha canviat aquest fet al llarg de la història i dels prejudicis que encara ens acompanyen.

Comenceu llegint les sinopsis de les pel·lícules, comenteu si les han vistes, què recorden i si n'han vistes més de relacionades amb l'esport.

Solució:

Esport	Protagonista	Qui s'hi oposa?	Prejudicis
Boxa	Maggie, una noia de 30 anys.	Frankie, l'entrenador	Una dona no pot fer boxa.
Futbol	Jess, una noia britànica d'origen indi de 18 anys.	Els pares	El futbol és un esport d'homes.
Ballet	Billy, un adolescent britànic.	El pare	Dansar és cosa de dones.

A la posada en comú, demaneu als A quines qualitats tenen aquestes tres persones davant les adversitats: esperit de superació, constància, lluita pels ideals, resistència als desitjos dels altres... Aprofiteu per parlar del prejudicis que encara són presents en el món esportiu, com per exemple la invisibilitat de les esportistes en els mitjans de comunicació.

A continuació, les mateixes parelles han de deduir en quins aspectes biològics som diferents homes i dones. A la posada en comú, comenteu aquests aspectes i què comporten. Pot ser que per aquestes causes algun esport no el puguin practicar les dones o els homes? D'entrada, nosaltres no en coneixem cap.

Solució:

Característiques	Homes	Dones
Més massa muscular	x	
Més acumulació de greix, bàsicament en malucs i glutis		x
Més flexibilitat		x
Més capacitat pulmonar	x	
Més llargada dels braços	x	
El cor transporta més oxigen		x
Força a les cames	x	
Pelvis més ampla		x

A la posada en comú observeu i comenteu les fotografies que us oferim.

Per acabar l'activitat sobre esports i gènere, feu una breu introducció als períodes històrics per tal que, quan deixeu als A, individualment o per parelles, puguin completar el text.
Solució: Esparta / Atenes / edat mitjana / Renaixement / s. XIX / s. XX / realitat actual

A la posada en comú, feu que la mateixa lectura del text us serveixi com a correcció de l'activitat.

Components gramaticals i lèxic treballats:
- quantificadors quantitatius numerals cardinals
- conjuncions causals *perquè, ja que* i *com que*
- parts del cos
- esports

ACTIVITAT 4 ELS VALORS A L'ESPORT

Pretén que els A coneguin i parlin sobre els valors i els contravalors que reflecteixen els esports.

Molta gent coneix els valors que transmet el Barça de Pep Guardiola. Hem escollit petits fragments de declaracions públiques d'ell mateix. Llegiu-les i comenteu-les. En acabat, deixeu que els A, per parelles, les relacionin amb els valors que tenen a sota. A la posada en comú penseu que, dels contravalors que de vegades ofereixen els esports, en parlareu a l'àudio 33 i a la tasca final.

Solució: 5 – 3 – 1– 7 – 2 – 9 – 8 – 4 – 6

Àudio 33

En aquest àudio, deliberadament, fem sortir algunes expressions col·loquials que solen ser habituals en aquests contextos. Comenteu-les. També com alguns pares i alguns entrenadors fomenten actituds incíviques i insolidàries.

Solució: 1F, 2V, 3V, 4V, 5V, 6V, 7F

ACTIVITAT 5 TASCA FINAL. JUGUEM AMB ESPORTIVITAT

Pretén que els A reflexionin sobre com fomentar les bones pràctiques a l'esport i com eradicar el joc brut i la discriminació.

En primer lloc, parleu una estona sobre el tema; al llibre teniu alguns suggeriments. Per acabar, poseu els A per grups per tal que redactin algunes idees concretes que responguin a *Què cal fomentar a l'esport? Què cal eradicar de l'esport?*

A la posada en comú escriviu-ho a la pissarra. Fóra bo que algun A, en acabat, s'endugués totes les notes i, a casa, les passés en net per penjar al suro o en algun plafó de l'aula la campanya *Si juguem, juguem amb esportivitat.*

QUADERN D'EXERCICIS

A1: ex. 1, 2, 3
A2: ex. 4, 5
A3: ex. 6
A4: ex. 7, 8
A5: ex. 9

E2 UNITAT 6
LA SALUT PÚBLICA I LA VIDA SALUDABLE

ACTIVITAT 1 QUÈ ÉS LA SALUT PÚBLICA

Pretén que els A entenguin el concepte de salut pública en tots els vessants i debatin sobre els problemes principals de salut al món.

Abans de llegir el text, demaneu als A si saben què és la salut pública. Llegiu el text i comenteu-lo.

A continuació, deixeu els A en parelles o petits grups perquè continuïn la llista sobre les millores que una societat té en salut pública gràcies a l'aigua, la higiene i l'alimentació.

A la posada en comú comenteu-ho i demaneu què es pot millorar encara aquí a Catalunya, com ara *la neteja de contenidors...*

Seguidament, llegiu la llista elaborada per l'OMS, a títol informatiu, i a continuació per parelles o grups petits que els A elaborin la llista amb els 10 problemes de salut pública que ells considerin principals. Un cop debatuda i escrita la llista, que triïn quins són per a ells els tres problemes principals per ordre d'importància.

A la posada en comú, P escriu a la pissarra els tres problemes que cada grup considera principals –alguns seran repetits. Per acabar, feu l'estadística de la vostra classe: quin és el problema principal, i el segon, i el tercer? Els A han de respondre individualment. Un A llegirà tots els ítems i la resta anirà aixecant mans (*Qui dóna el primer lloc a la pobresa? Qui dóna el primer lloc a la manca d'aigua potable?...*)

Les activitats 2, 3 i 4 fan referència als tres apartats a què es refereix el text introductori.

Components gramaticals i lèxic treballats:
- la salut pública

ACTIVITAT 2 PROBLEMES MEDIAMBIENTALS QUE AFECTEN LA SALUT PÚBLICA

Pretén que els A coneguin alguns problemes mediambientals que afecten el món i que n'extreguin conclusions.

Podeu fer la lectura entre tots per garantir-ne la comprensió. Es tracta que, a continuació, per parelles els A lliguin cada text amb la conseqüència més remarcable i el lloc i l'any que va tenir lloc l'accident.

Solució:
6. f.
5. a.
4. b.
1. c.
2. e.
3. d.

Àudio 34

Solució: 1F, 2F, 3V, 4V, 5V, 6F, 7V, 8F

Components gramaticals i lèxic treballats:
- problemes mediambientals
- desastres naturals
- conjuncions causals *ja que, perquè...*
- expressions que indiquen conseqüència *en conseqüència, per tant...*

ACTIVITAT 3 LES MALALTIES INFECCIOSES

Pretén que els A s'informin de les principals malalties infeccioses d'arreu del món i parlin de com prevenir-les.

El primer text és introductori. Llegiu-lo i comenteu-lo.

A continuació poseu els A per grups. Han de completar la graella buscant la informació correcta a la mateixa pàgina. Sempre que sigui possible, colloqueu a cada grup algun A de cert nivell, tot i que, en general, la gent està més informada del que creu.

Solució:

Malaltia infecciosa	Símptomes	Causa	Prevenció	Òrgan/s afectat/s
La malària o el paludisme	Febres altes...	C.2.	P.2.	
La sida	Els primers anys pot ser asimptomàtica...	C.1.	P.3.	O.1.
L'hepatitis C	Color groc dels ulls i la pell...	C.4.	P.4.	O.3.
La tuberculosi	Tos persistent...	C.3.	P.1.	O.2.

Podeu fer la posada en comú fent la lectura completa de la graella. Observeu les fotografies i la il·lustració i comenteu-les.

Àudio 35

Solució: 1, 2, 4

Components gramaticals i lèxic treballats:
- plusquamperfet d'indicatiu
- preposició *per a*
- preposicions i locucions prepositives *excepte, llevat de, a excepció de* i *menys*
- quantificadors numerals cardinals
- països del món

ACTIVITAT 4 LA MALA ALIMENTACIÓ

Pretén que els A discriminin les conseqüències de la malnutrició i de la sobrealimentació. També, que pugin entendre consells mèdics relatius a hàbits de vida saludables i recriminar algú per no haver fet cas dels consells.

Situeu el tema llegint el text introductori, comenteu-lo. Llegiu també les conseqüències de la mala alimentació per garantir-ne la comprensió. Llavors, que els A per parelles les discriminin.

Solució:
Desnutrició (D): anèmia, decaïment físic i funcional del cos, aturada del creixement, alteracions a la pell i en el color dels cabells, disminució de la capacitat d'aprenentatge i raonament, problemes d'esquena i articulacions, augment considerable de la possibilitat de contraure malalties, mortalitat, risc de fractura dels ossos.

Sobrealimentació (S): colesterol alt, hipertensió arterial, diabetis, augment de la possibilitat de patir diversos tipus de càncer a l'edat adulta, obesitat, problemes psicosocials, de discriminació, en casos extrems mortalitat.

Tot seguit, llegiu la informació de l'Agustina i la Filomena, comenteu-la entre tots i, a continuació, per grups, que redactin els consells i les recriminacions que donarien a aquestes dues dones segons les indicacions de la pissarra del llibre. Abans, però, assegureu-vos que entenguin com s'aconsella una persona i com se la recrimina: feu-los dir alguns missatges oralment i aneu-los apuntant a la pissarra. Fixeu-vos que en el requadre de la Filomena surten els quantificadors quantitatius i adverbis de quantitat, atureu-vos-hi i recordeu també la diferència entre *gens* i *cap*. També podeu comentar expressions com ara *ser de vida, tenir una salut de ferro, si no fos*... i *tranquil·litat i bons aliments.*

Components gramaticals i lèxic treballats:
- preposició *per a*
- preposició + article *per al* i *per als*
- quantificadors quantitatius *una mica de, poc, gens de, tant...*
- concordança verbal imperfet d'indicatiu + imperfet de subjuntiu
- imperatiu
- prohibició *no* + present de subjuntiu
- *si* + present d'indicatiu + imperatiu

ACTIVITAT 5 TASCA FINAL. UNA ALIMENTACIÓ SALUDABLE, UNA VIDA SALUDABLE

Pretén que els A s'adonin del que mengen, hi reflexionin i es plantegin dur una vida saludable integral.

En primer lloc expliqueu als A com serà la tasca final. En el moment inicial feu-los calcular la seva massa corporal, garantiu abans que tothom sàpiga arribar-hi, amb l'ajuda de la calculadora del mòbil, si cal. A continuació, per parelles, s'han de passar la petita enquesta que parteix, precisament, de la massa corporal.

A la posada en comú caldria que cada A plantegés un apunt sobre la parella de l'estil de la llibreta: què hauria de menjar més i què no hauria de menjar? Aprofiteu l'avinentesa per aclarir l'ús dels quantificadors, perquè són necessaris.

Novament per parelles o en grups petits, feu que comparin les racions diàries que cal consumir dels diferents tipus d'aliments per fer una alimentació sana i equilibrada amb el que realment cadascú consumeix.

A la posada en comú, permeteu que cada A comparteixi alguna informació pròpia o que la compari amb algú del grup, com el que apunta la llibreta del llibre. Pareu atenció als diferents costums alimentaris que tenen molts A estrangers; també al fet de bandejar certs productes locals per falta de coneixença.

Tornem novament a la Mediterrània a través, aquest cop, de les seves amanides, tan presents arreu i amb ingredients tan semblants. Amb aquesta activitat pretenem acostar-nos a un plat saludable, comú i variat. Es tracta de llegir els ingredients de cadascuna i respondre les dues qüestions plantejades al llibre.

Solució:
a. hortalisses
b. oli d'oliva
c.
Es poden posar:
1. *del grup 1: cuscús [pasta...]*
2. *del grup 2: peres [pomes...]*
3. *del grup 3: enciams, escaroles, cebes, tomàquets, cogombres, pebrots, alls, ruca...*
4. *del grup 4: iogurt, formatge...*
5. *del grup 5: cigrons, anxoves, ous, mongetes seques, ametlles, avellanes...*
6. *del grup 6: oli d'oliva...*

Àudio 36

És l'enllaç d'una alimentació saludable dins d'una vida saludable.

Solució:

Exercici físic: caminar una hora cada dia i anar a la piscina dos o tres cops per setmana.
Tipus d'àpats: un bon esmorzar i verdura i fruita.
Distribució dels àpats: cinc àpats al dia.
Tipus de cocció: bullit i a la planxa.
Aliments prohibits: greixos i dolços.

A continuació, que elaborin junts el decàleg «Per una vida saludable». Recordeu als A que primer pensin què volen dir i després decideixin com redactar el decàleg, si en imperatiu o perífrasi d'obligació, i en quina persona.

A la posada en comú, demaneu a cada A que expliqui un punt del decàleg i escriviu-los a la pissarra. Aprofiteu l'ocasió per fer una parada en els imperatius de 3a conjugació (*sortir, dormir, decidir, complir, aconseguir*, etc.); els de 2a encara els anem fent a mesura que surtin, pararem a E3 U4.

Components gramaticals i lèxic treballats:
- imperatiu de verbs de 3a conjugació
- imperatiu de verbs de 1a conjugació i altres
- perífrasis d'obligació *haver de* + infinitiu, *cal* + infinitiu, *cal que* + subjuntiu
- prohibició *no* + present de subjuntiu
- productes alimentaris
- propietats dels aliments

QUADERN D'EXERCICIS

A1: ex. 1, 2
A2: ex. 3
A3: ex. 4, 5, 6
A4: ex. 7, 8
A5: ex. 9

Elemental 3

E3 UNITAT 1
LA BONA EDUCACIÓ

ACTIVITAT 1 DE QUI HEM APRÈS

Pretén que els A es presentin i parlin d'aspectes rellevants en la pròpia educació i de les figures adultes implicades.

Aquesta activitat funciona com a presentació inicial del mòdul. Si els A ja es coneixen de l'E2, endavant; si no o n'hi ha de nous, organitzeu, evidentment, una mica de presentació col·lectiva.

A continuació, per parelles, que es facin l'enquesta l'un a l'altre. No cal dir que poden ampliar la llista amb aquelles coses que han après al llarg de la vida i que els han resultat útils i profitoses.

A la posada en comú, que tothom expliqui breument –de l'estil de la bafarada de la professora– alguna cosa útil que va aprendre, en quina època i gràcies a qui.

Àudio 37

Solució: 1a, 2b, 3b, 4b, 5a

Components gramaticals i lèxic treballats:
- preposició + pronom interrogatiu *qui*
- pronom relatiu *qui*
- pronom relatiu *que*
- conjuncions causals *com que, ja que*…
- adjectius qualificatius relacionats amb els valors
- valors
- passat perifràstic
- imperfet d'indicatiu

Coneixement de Catalunya:
- l'escoltisme

ACTIVITAT 2 LA NOSTRA RELACIÓ AMB ELS AVIS

Pretén que els A descriguin els seus avis, pel que fa a la forma de ser, i en comparteixin records.

La lectura de l'àvia Adelina és un text introductori sobre una àvia que, alhora, serveix de preparació perquè després es pugui parlar dels propis avis, de com són o de com eren. Llegiu-la i comenteu-la. Deixeu que els A, individualment o per parelles, contestin la CL. A la posada en comú, aprofiteu també per llegir la dita de l'àvia Montserrat i comentar-ne, si en sabeu, d'altres.

A continuació, feu que els A, per grups, comparteixin els records dels seus avis. Poden tenir en compte les preguntes del llibre.

A la posada en comú, que cada A recordi un aspecte d'algun dels avis. Fixeu-vos que a la bafarada d'en Jesús surten els gerundis de manera i el pronom d'atribut *ho.*

Per acabar, es tracta que, entre tots, defineixin com són els avis mentre vosaltres ho escriviu a la pissarra; si els A recorden realment els seus avis la visió de conjunt serà més enriquidora i, per suposat, sortiran aspectes positius i negatius. Llegiu, també, com els defineix el llibre *Avis i néts*, penseu que està escrit amb ulls infantils. Aprofiteu aquesta activitat per fer un apunt de la flexió de gènere i nombre de l'adjectiu.

Components gramaticals i lèxic treballats:
- adjectius qualificatius de trets personals
- flexió de gènere i nombre de l'adjectiu
- pronom feble d'atribut *ho*
- pronom relatiu *qui*
- imperfet d'indicatiu
- passat perifràstic
- gerundi de manera

ACTIVITAT 3 LA NOSTRA RELACIÓ AMB ELS PARES

Pretén que els A comparteixin els missatges educatius que rebien dels seus pares.

En primer lloc, comenteu entre tots les il·lustracions de com pares i mares poden contradir-se entre el llenguatge verbal i les actituds. Demaneu als A quin d'aquests dos factors influeix més en l'educació i si recorden alguna actitud dels pares que els hagi marcat en la seva forma de ser.

A continuació, i seguint el model de la pissarra del llibre, feu que cada alumne recordi alguns missatges dels seus pares o avis i anoteu-los a la pissarra. És un bon exercici per consolidar la concordança d'imperfets i també dels imperatius.

Components gramaticals i lèxic treballats:
- concordança verbal imperfet d'indicatiu + imperfet de subjuntiu
- imperatiu
- *no* + present de subjuntiu

ACTIVITAT 4 LA NOSTRA RELACIÓ AMB ELS MESTRES

Pretén que els A parlin de les normes i els valors que l'escola els ha aportat.

Llegiu el text de Marina i comenteu-lo. Amb aquesta activitat i la tasca final, pretenem fer un petit homenatge als mestres, alguns dels quals van ser figures cabdals en la nostra infantesa. Feu entre tots una llista de les normes compartides de què parla Marina (normes, valors, hàbits); anoteu-les a la pissarra.

A continuació es planteja una activitat per descobrir per primer cop els prefixos, la seva significació i el seu ús. Seguiu les pautes del llibre.

Solució:

emparar: desemparament
aparèixer: haurien desaparegut – desaparèixer
advertir: inadvertida
prear: menyspreada
moure: commovedora
laborar: col·laboració
encoratjar: descoratjament
cansar: incansable
generacional: intergeneracional

Àudio 38

A més de ser una CO sobre la relació amb un mestre, és la introducció oral del tractament de vós entre dues persones grans, un pare i un fill. Podeu aprofitar per preguntar com es parlen en altres països, pares i fills, mestres i alumnes.

Solució: 1F, 2V, 3V, 4F, 5F, 6F, 7F, 8V, 9V, 10V

Components gramaticals i lèxic treballats:
- prefixos
- tractament personal de vós

ACTIVITAT 5 TASCA FINAL. HOMENATGE ALS MESTRES

Pretén que els A comparteixin records dels mestres més significatius en la seva vida. També que escriguin una carta a algun d'ells amb motiu de la jubilació, agraint-li la seva tasca.

Per començar, demaneu als A si coneixen aquestes pel·lícules, d'altres, o algunes sèries on surtin mestres especials. A continuació, que cada A, individualment, empleni el requadre del llibre i comparteixi aquests records amb la seva parella. Podeu fer una posada en comú.

Per acabar, que cada A escrigui una carta senzilla a algun mestre o alguna mestra que recordi especialment. Llegiu abans la carta de la Sandra Monsefú com a model. Comenteu-la, podeu seguir les instruccions del llibre. La poden escriure a casa en un full a part que us entregaran per corregir (EE). En el moment que creieu més oportú feu llegir-ne algunes.

Components gramaticals i lèxic treballats:
- pronom feble de CD neutre *ho*
- verbs *passar-s'ho bé* i *perdre's*
- passat perifràstic
- adjectius qualificatius de trets de caràcter
- adjectius qualificatius de propietats físiques

QUADERN D'EXERCICIS

A1: ex. 1, 2
A2: ex. 3, 4
A3: ex. 5, 6, 7
A4: ex. 8, 9, 10, 11

E3 UNITAT 2
FEM FESTA MAJOR

ACTIVITAT 1 LES FESTES TRADICIONALS, PATRIMONI CULTURAL

Pretén que els A coneguin algunes festes i tradicions pròpies de Catalunya i dels Països Catalans.

Per començar, demaneu als A que recordin quines festes populars, tradicions i folklore coneixen de Catalunya i escriviu-ho a la pissarra.

Llegiu, a continuació, les festes declarades Patrimoni Oral i Immaterial de la Humanitat dels Països Catalans, parleu-ne i situeu-les en un mapa (p. 185).

Tot seguit, demaneu als A què coneixen del món casteller. Llegiu el text i deixeu que, per parelles o grups de 3, els A argumentin perquè els castells comporten els valors indicats.

Àudio 39

Solució:
els nans – els gegants – el tabal
les guites – els plens
l'àliga – els turcs i cavallets

Components gramaticals i lèxic treballats:
- festes i tradicions
- quantificadors indefinits *tot, algun, uns quants, unes quantes, tots dos, totes dues…*
- pronoms indefinits *tot, tothom, qualsevol…*
- verbs *semblar* i *assemblar-se*

ACTIVITAT 2 ALEGRIA! ÉS FESTA MAJOR!

Pretén que els A parlin de les festes majors i, concretament, coneguin i intercanviïn informació sobre els actes que s'hi fan.

En primer lloc, feu aflorar tot allò que els A sàpiguen de les festes majors, segons les indicacions del llibre.

Llegiu i comenteu el programa d'actes, compareu-lo amb el del vostre barri o poble i engresqueu els A perquè proposin alguna activitat diferent.

La lectura de la Tatiana Sisquella és un text original sobre com és una persona en comparació als elements de la fira. Podeu llegir-lo i comentar-lo, i observar les comparacions. Demaneu als A si estan d'acord amb les comparacions, si se'ls n'acuden d'altres i què dirien sobre els cavallets.

Per acabar aquesta segona activitat, que els A, per grups, comentin els cartells de les festes majors, busquin els elements de la llista (no els comenteu abans perquè ja faríeu l'activitat) i, si teniu accés a Internet a l'aula, que busquin a quina comarca pertanyen les poblacions i les situïn en un mapa dels Països Catalans.

Solució:
Els focs artificials, Ripoll (el Ripollès) i Sant Adrià de Besòs (el Barcelonès).
El ball de Festa Major, Palafrugell (el Baix Empordà), Abrera (el Baix Llobregat) i Gràcia (Barcelona, el Barcelonès).
Les sardanes, Abrera (el Baix Llobregat).
El correfoc, Lleida (el Segrià).
Els diables, Rubí (el Vallès Occidental)
El circ, Mollet del Vallès (el Vallès Oriental).
Les garlandes, Gràcia (Barcelona, el Barcelonès).
Els gegants i els capgrossos, Sant Pol de Mar (el Maresme).
Els castells, Rubí (el Vallès Occidental).
L'àpat de Festa Major, Reus (el Baix Camp).
La fira, Sant Andreu de la Barca (el Baix Llobregat) i el Prat (el Baix Llobregat).
Els jocs infantils, Rubí (el Vallès Occidental.
La cercavila i els grallers, Castelló (la Plana Alta).
Els bous, Dénia (la Marina Alta).

Components gramaticals i lèxic treballats:
- actes de Festa Major
- adjectius qualificatius de trets de caràcter

ACTIVITAT 3 DO, RE, MI, FA ☺

Pretén que els A coneguin el món musical català lligat a les festes i en parlin.

Abans de fer l'activitat proposada, feu aflorar allò que els A saben sobre la música: tipus d'actuacions, grups, instruments…

Prepareu l'activitat perquè l'entenguin bé i deixeu que la resolguin per grups.

A la posada en comú parleu-ne, observeu les fotografies i, si teniu temps, passeu la sardana de La Trinca del disc *Festa Major*: musicalment és una sardana i la lletra té la ironia de La Trinca.

Solució:
Les sardanes – la cobla
La cercavila – els grallers
El ball de Festa Major – l'orquestra
El concert de rock – el grup de rock
El concert de jazz – el grup de jazz
Els jocs infantils – l'animador infantil
El concert de cant coral – el cor o la coral
El concert d'havaneres – el grup d'havaneres

Per poder fer el joc d'endevinalles, repartiu a cada A un paperet amb els noms següents (n'hi podeu afegir d'altres): la partitura, la tornada, l'himne, el conservatori, el cançoner, les notes, la clau de sol, la cançó, el solista, la guitarra, el piano… Es tracta que cada

A expliqui amb les seves paraules què és cada cosa i la resta de companys l'endevinin. N'hi haurà que no els sabran; passeu-los de mans i, si no, acabeu explicant-los vosaltres.

Per acabar, demaneu als A si saben ballar, si toquen algun instrument o si n'havien fet algun de petits.

Components gramaticals i lèxic treballats:
- actuacions musicals, grups de música i instruments musicals
- imperfet d'indicatiu
- passat perifràstic
- adverbis i locucions adverbials de lloc *endavant, al costat*…

ACTIVITAT 4 ARA BALLEN ELS GEGANTS

Pretén que els A coneguin el món geganter i relacionin els gegants amb els oficis que representen.

En un primer moment, comenteu amb els A si coneixen el món geganter, en quines festes els han vistos i quins són els del seu poble o barri, si n'hi ha.

Feu que diferents A llegeixin la descripció de cadascun dels gegants i, tot seguit, demaneu-los que, individualment, els relacionin amb les fotografies.

Solució:
Els gegants de Mataró (el Maresme).
Els gegants de Breda (la Selva).
Els gegants de Sant Andreu de la Barca (el Baix Llobregat).

A la posada en comú fixeu-vos en els oficis tradicionals, en els noms antics i la seva procedència, i en personatges com l'hereu i la pubilla.

Plantegeu, finalment, quins serien els gegants que el grup classe proposaria per representar el vostre barri o poble. Han de proposar oficis per al gegant i la geganta i noms per a tots dos. Han d'argumentar el perquè i tot plegat ha d'estar lligat a les tradicions locals. Anoteu a la pissarra en 4 columnes les propostes i, en acabat, feu la votació i la tria. Si en algun municipi fos possible, redacteu-ne una nota per a alguna revista local.

Components gramaticals i lèxic treballats:
- oficis
- vestimenta
- noms catalans
- concordança *imperfet de subjuntiu + condicional*

ACTIVITAT 5 TASCA FINAL. ELS CARRERS SÓN DE TOTHOM I ELS OMPLIREM DE GOM A GOM!

Pretén que els A coneguin la tradició dels pregons en les festes majors i en redactin un fragment.

Àudio 40

Solució: 1.F, 2.V, 3.F, 4.V, 5.V, 6.V, 7.V, 8.F, 9.V, 10.F

Llegiu entre tots els fragments dels pregons de la Fonollosa, Capellades i la Garriga, i comenteu-los. Deixeu que els A, per grups, en redactin algun fragment. Com que no és una tasca senzilla, podeu anotar a la pissarra algunes paraules perquè puguin fer rodolins, com ara *companyia – alegria*; *mainada – matinada*; *porró – diversió*; *balcó – pregó*; *ball – gall*; *vilatanes – sardanes*; etc. Abans, però, mireu si ells mateixos en troben algunes i escriviu-les a la pissarra.

A la posada en comú anoteu a la pissarra alguns dels rodolins i, si cal, milloreu-los entre tots. Proveu també de fer-ne algun amb el nom del vostre poble o barri.

Components gramaticals i lèxic treballats:
- actes de Festa Major

QUADERN D'EXERCICIS

A1: ex. 1, 2, 3, 9
A2: ex. 4
A3: ex. 5, 6
A4: ex. 7, 8
A5: ex. 10

E3 UNITAT 3
COMUNIQUEM-NOS

ACTIVITAT 1 EL LLENGUATGE DELS COLORS

Pretén que els A coneguin el llenguatge dels colors i parlin de tot el que els evoca.

Llegiu, entre tots, els textos dels colors vistos pel nostre il·lustrador i comenteu-los. A continuació, deixeu que els A, per parelles, comparteixin tot el que se'ls acudi que simbolitzen els colors. Poden començar pels tres colors del llibre i ampliar-los a d'altres.

A la posada en comú, feu que cada A, individualment, expliqui idees concretes i anoteu-ne algunes a la pissarra. Comenteu, si és el cas, si alguna simbologia no coincideix entre països.

A continuació, demaneu als A que emplenin la graella de la *Creu Roja*, *el reciclatge*, l'arc de Sant Martí que simbolitza *el món gai i lèsbic* i el logotip de les *Nacions Unides.* A la posada en comú, aprofiteu per comentar, sobretot, el perquè de cada color.

Solució:

Creu Roja	vermell	Perquè crida l'atenció
Reciclatge	verd	És el color de la natura
Món gai i lèsbic	vermell, taronja, groc, verd, blau violeta i morat	Tots els color perquè en el món hi cabem tots
ONU	blau i blanc	La pau

Us oferim una activitat d'endevinalles amb moltes frases fetes que inclouen colors. Feu-la en grup classe i, a més d'endevinar el color, anoteu la frase feta a la pissarra.

Solució:
1. marró 2. de tots colors 3. vermell 4. blanc 5. gris 6. negre 7. blanc 8. blanc 9. groc 10. rosa 11. rosa – lila – blau - verd

1. Tens un marron (és un castellanisme que s'ha popularitzat). 2. Me n'han passat de tots colors. 3. M'he posat vermell com un pebrot. 4. M'he quedat en blanc. 5. Fa un dia gris. 6. El diner negre. 7. He passat la nit en blanc. 8. M'han donat carta blanca.

Àudio 41

Solució:
triangle – verd – vegetació – estàtic; creu – marró – animals – moviment; con – blau – mar - energia

Components gramaticals i lèxic treballats:
- colors
- sufixos de derivació *–ós* i *–enc* (+ flexió)

ACTIVITAT 2 EL LLENGUATGE DE LES PERSONES SORDES

Pretén que els A s'informin de la capacitat de comunicació de les persones sordes, coneguin la llengua de signes i en facin una petita pràctica.

Per començar, demaneu als A sobre el seu coneixement del món dels sords a partir de les preguntes del llibre. La bafarada de la professora pot ajudar a situar un cas concret.

Llegiu el text de la llengua de signes i comenteu-lo. En acabat, es tracta de fer una activitat en què els A diguin el seu nom amb l'alfabet dactilològic. Abans, mireu la il·lustració de la mà per tal d'aprendre el nom dels dits. Passat el temps necessari per preparar-ho, cada A s'ha d'aixecar per dir el seu nom en llengua de signes. En acabat, pregunteu a alguns A què han de fer amb la mà i els dits per representar la lletra inicial del seu nom, tal com es veu al llibre.

Components gramaticals i lèxic treballats:
- els dits de la mà
- verb *adonar-se*
- adverbis i locucions adverbials de lloc
- verbs *sentir* i *escoltar*
- perífrasi d'obligació *haver* + *de* + infinitiu
- prohibicions: *no* + present de subjuntiu

ACTIVITAT 3 EL LLENGUATGE GESTUAL I EL LLENGUATGE NO VERBAL

Pretén que els A coneguin i sàpiguen emprar gestos de substitució i d'acompanyament de la llengua catalana.

Demaneu als alumnes que us diguin quins gestos feu vosaltres habitualment durant la classe. Tot seguit, llegiu el text de *Serra d'Or* i comenteu-lo. Justament és el que explica la diferència entre gestos de substitució i d'acompanyament.

A continuació, mireu les fotografies de la germana de la professora i que els A interpretin què diu amb els gestos.

Solució: Aquí. Allà. És gros. És petit.

Ja per parelles, feu-los llegir les expressions del quadre i que busquin el gest que les acompanya en català.

A la posada en comú, feu que un A vagi dient cada una de les expressions mentre els seus companys i companyes fan el gest corresponent. Comenteu quins ja eren coneguts i quins no i, finalment, feu que les persones que en L1 els expressin de manera diferent ho comparteixin. Per acabar, demaneu als A si en saben més: que gesticulin i que la resta ho endevini.

Pregunteu-los també quin tipus de salutació cordial es fan, i si es fan petons, quants se'n fan.

Si mai teniu un A xinès a l'aula, demaneu-li que us digui els números de l'1 al 10 amb la mà.

Àudio 42

Solució
1. Està rabiüda: front ple d'arrugues, tensant la musculatura. Ulls encesos.
2. Està enfadada: aixecar el braç, tirar el cos endavant.
3. Està nerviosa: jugar amb el bolígraf.
4. Està a la defensiva: creuar les cames i plegar els braços.
5. No s'ha d'amagar de res: mirar als ulls.

Components gramaticals i lèxic treballats:
- estats d'ànim
- concordança verbal condicional + imperfet de subjuntiu

ACTIVITAT 4 MÉS ENLLÀ DE LES PARAULES

Pretén que els A dedueixin informacions implícites d'allò que no diem però que sobreentenem.

Amb aquesta activitat pretenem ser conscients que, quan parlem, expressem una quantitat d'informació important que no diem amb paraules, però que podem deduir gràcies a les paraules.

En primer lloc, us proposem una activitat que té a veure amb el grau d'educació i formalitat amb què diem les coses. Deixeu als alumnes que, per parelles, llegeixin totes les expressions i les numerin del 0 al 3 tal com indica el llibre. A la posada en comú, adoneu-vos que les solucions que us donem no són unívoques, tenen matisos segons les circumstàncies i els matisos que implica la comunicació (si hi ha coneixença o no…).

Solució:
En un bar: 2, 0, 1, 3
En una escola: 0, 2, 1, 3
En una botiga: 2, 1, 0, 3
Al mercat: 1, 0, 3, 2

A continuació, fixeu-vos en la relació entre la clienta i la cambrera, i com el que aquesta última diu ens aporta un munt d'informació, tal com indica el llibre. Demaneu als A que treballin en grups per deduir una a una les 'altres informacions' d'aquests enunciats.

A la posada en comú, traieu suc a cada enunciat amb les aportacions diverses de cada grup.

Solució:
Divendres s'han de veure i li havia deixat un llibre.
No és el primer whisky que es beu.
Ha estat a l'habitació d'aquesta persona.
Van estudiar junts.
Coneix el seu pare.
Va anar a la discoteca dissabte passat.
Qui parla també corre molt perquè ha arribat pràcticament al mateix temps a Sant Boi.
Últimament sempre plou els caps de setmana.

ACTIVITAT 5 TASCA FINAL. EL LLENGUATGE DE LA COL·LABORACIÓ

Pretén que els A s'adonin de com són d'importants la cultura i el llenguatge del diàleg i el pacte.

Feu l'activitat seguint les instruccions del llibre. Us adonareu que el primer cop, en què no poden preguntar ni esmenar, serà gairebé impossible reproduir el dibuix que hàgiu fet; en canvi, el segon cop, en què qui dibuixa pot preguntar i tothom pot esmenar les instruccions anteriors, la reproducció del dibuix acabarà sent fidel a l'original. En acabat, que entre tots en treguin conclusions.

Components gramaticals i lèxic treballats:
- adverbis i locucions adverbials de lloc *amunt, cap avall, cap a la dreta*…
- línies i figures
- imperatiu
- perifrasi d'obligació *haver* + *de* + infinitiu, *caldre* + *que* + subjuntiu

QUADERN D'EXERCICIS

A1: ex. 1, 2, 3
A2: ex. 4, 5
A3: ex. 6, 7
A4: ex. 8
A5: ex. 9

E3 UNITAT 4
VEÏNS I VIDA COMUNITÀRIA

ACTIVITAT 1 VEÏNS I VEÏNES COMPARTEIXEN UN EDIFICI COMÚ

Pretén que els A coneguin les parts d'un bloc de pisos.

Feu primer l'activitat oralment, en grup classe, d'una manera una mica àgil i sense deixar que els alumnes escriguin les respostes. A continuació, individualment o per parelles, els A han d'escriure la resposta, tenint en compte d'una banda, que ja tenen els conceptes escrits al llibre i només els han de buscar, i, de l'altra, que han de pensar si la resposta ha de ser amb article, amb contracció d'article i preposició o sense res. Fixeu-vos que teniu dos ítems començats, l'1 i el 12.

Components gramaticals i lèxic treballats:
- parts d'un edifici
- preposició + article

ACTIVITAT 2 LA COMUNITAT DE VEÏNS ES REUNEIX

Pretén que els A intercanviïn idees sobre els temes que poden afectar una comunitat de veïns, preparin una convocatòria de reunió i usin les formes de tractament adequades.

En primer lloc, es tracta que els A facin una pluja d'idees dels temes de què poden parlar els veïns que conviuen en el mateix edifici, quan es reuneixen. Aneu-les escrivint a la pissarra.

Seguidament, els A han de deduir les parts d'una convocatòria de reunió i els tractaments personals que es donen entre veïns.

Components gramaticals i lèxic treballats:
- pronoms febles de CD
- pronoms febles de CI
- formes de salutació i comiat

Per acabar aquesta activitat, teniu la lectura d'una petita obra de teatre de Mercè Maure [optativa].

Es tracta que els A gaudeixin d'una lectura amb un format diferent: el teatre llegit. És una obra molt senzilla i també irònica i divertida. Repartiu els personatges entre tota la classe i que la llegeixin en veu alta. Garantiu que cap A es quedi sense paper: si són pocs, algú pot llegir-ne més d'un, i si són molts, que dos A es reparteixin algun dels personatge que més hi intervenen. Al final, comenteu per què es volen reunir aquests veïns i a qui volen convidar a la reunió. Pot ser un punt de partença perquè els A valorin aquest nou format. Pregunteu-los quina altra expressió farien servir en comptes de *beneits*.

ACTIVITAT 3 LA COMUNITAT DECIDEIX LES DESPESES COL·LECTIVES

Pretén que els A parlin de les despeses que genera el manteniment d'un edifici.

En primer lloc, es tracta de fer una llista de coses molt concretes a les quals es puguin destinar els diners de la comunitat. Escriviu-la a la pissarra.

En segon lloc, deixeu que els A, individualment, llegeixin les despeses d'aquesta comunitat durant tres anys. Després, entre tots compareu les dades i, fins i tot, podeu calcular, amb una regla de tres, el cost de la pujada energètica cada any. Aprofiteu per assegurar-vos que tenen ben apreses les xifres, oralment i per escrit. Feu també que responguin la bateria de preguntes del llibre.

Per acabar, llegiu tots junts la llista amb les reparacions que s'han fet. L'objectiu principal és garantirne la comprensió. Abans d'aturar-vos-hi, deixeu que els A, per parelles, dedueixin sols les respostes a les preguntes plantejades. Encara que alguns A no se'n surtin, va bé que hi pensin una estona.

A la posada en comú, deixeu, en primera instància, que algun A que ho hagi entès pugui explicar cada ítem. Finalment, reforceu vosaltres el plantejament i escriviu més exemples a la pissarra amb l'ajuda dels mateixos A. Va bé reforçar l'explicació amb un esquema de la línia temporal en què se situa cada verb. Feu-los fer algunes pràctiques sobretot de la perífrasi d'obligació (*haver* + *de* + infinitiu) en passat perifràstic i en perfet junt amb la concordança verbal, bé en plusquamperfet, bé en imperfet de subjuntiu. Només si creieu que el nivell dels A us ho permet, introduïu les formes impersonals.

Solució:
1, 2, 5
3, 4
6
6
d.1. 1, 2, 3, 4
d.2. 5
d. 3. 6

Àudio 43

Solució:

	Rovira	López	Blanc
Import	47.000€	38.000€	31.000€
Terminis	passat l'estiu	tres mesos	un mes

Tasques	pintar les baranes, la façana i els marcs de les finestres	pintar la façana i els marcs de les finestres	pintar la façana

Components gramaticals i lèxic treballats:
- Concordances verbals:
- passat perifràstic + plusquamperfet d'indicatiu
- passat perifràstic + imperfet de subjuntiu
- perfet + plusquamperfet d'indicatiu
- perífrasi d'obligació en passat perifràstic + plusquamperfet
- perífrasi d'obligació en passat perifràstic + imperfet de subjuntiu
- perífrasi d'obligació en perfet + plusquamperfet
- avaries i reparacions dels edificis: *fondre's, espatllar-se…*

ACTIVITAT 4 QUÈ ALTERA LA CONVIVÈNCIA ENTRE VEÏNS?

Pretén que els A debatin sobre els temes conflictius que poden sorgir en una comunitat de veïns.

Per començar, demaneu als A que diguin tot allò que els molesta dels seus veïns o que podrien molestar-los. Anoteu-ho a la pissarra.

Àudio 44

L'àudio 44 i les ordenances de civisme formen part d'una activitat unitària. D'una banda, teniu la conversa entre uns veïns que es queixen de tot. Els A han de prendre nota de totes les queixes. I d'altra banda, per completar la tasca, cal que llegiu les ordenances de civisme, les comenteu, i deixeu que els A, per parelles, anotin a la graella de l'àudio quines de les queixes hi estan recollides. Comenteu entre tots, finalment, quines són raonables i quines no, més enllà que surtin a les ordenances o no.

Solució:
Surten a les ordenances:
El volum del televisor al vespre.
Regar les plantes sense vigilar.
Espolsar les catifes al balcó.
Engegar la rentadora a la nit.

Components gramaticals i lèxic treballats:
- present de subjuntiu
- perífrasis verbals d'obligació *haver de* + infinitiu, *caldre que* + present de subjuntiu
- parts d'un edifici

ACTIVITAT 5 TASCA FINAL. LA COMUNITAT ESTABLEIX LES SEVES NORMES DE CONVIVÈNCIA

Pretén que els A elaborin un decàleg de les normes de convivència en una escala de veïns.

Com indica el llibre, per fer el decàleg primer han de decidir quins temes volen tractar i després, per donar coherència al text, decidir com volen redactar-lo. En el llibre us proposem quatre opcions més els imperatius que, en aquesta unitat, ja els heu de treballar d'una manera completa i sistemàtica, incloent-hi també la segona conjugació. Expliqueu als A com, en els verbs amb radical velaritzat coincideixen la segona persona del singular amb la del plural (tingues-tingueu / estén-esteneu).

Components gramaticals i lèxic treballats:
- imperatiu de verbs de 1a, 2a i 3a conjugació
- imperatiu de verbs irregulars
- pronoms febles postverbals
- perífrasis verbals d'obligació *haver de* + infinitiu, *caldre que* + present de subjuntiu

QUADERN D'EXERCICIS

A1: ex. 1 i 7
A2: ex. 2 i 3
A3: ex. 4 i 5
A4 i A5: ex. 6, 8 i 9

E3 UNITAT 5
SOCIETAT DE CONSUM

ACTIVITAT 1 LA PUBLICITAT FOMENTA EL CONSUM

Pretén que els A prenguin consciència de la influència de la publicitat en la societat de consum, i en parlin.

Introduïu el tema plantejant les preguntes inicials del llibre. Després, llegiu el text i comenteu-lo. Tingueu en compte les preguntes del llibre. És un text contundent. Demaneu als A que en comentin algun aspecte que els hagi cridat l'atenció.

A continuació, deixeu que, per parelles, llegeixin els eslògans publicitaris i dedueixin quin producte o servei promocionen. Veureu que alguns són més clars que d'altres, així és la publicitat; cal, en tots els casos, argumentar el perquè de la decisió.

Solució:
9. Electrodomèstics; 10. Emissora de ràdio; 7. Companyia telefònica; 3. Vehicle; 8. Hotel; 4. Centre comercial; 5. Tint; 6. Cava; 2. Whisky; 1. Pneumàtics.

A la posada en comú, recolliu el resultat i l'argumentari.

Àudio 45.
Resposta oberta.

Components gramaticals i lèxic treballats:
• la publicitat

ACTIVITAT 2 ANEM A COMPRAR

Pretén que els A entenguin diversos diàlegs a l'entorn d'unes compres, dedueixin qui en són els interlocutors i què compren.

Presenteu la família Foix i expliqueu als alumnes l'activitat que han de fer. Abans de començar-la, feu llegir els diàlegs en veu alta a alguns alumnes, de dos en dos. Feu-los treballar per parelles per deduir qui parla amb qui i de quins productes parlen.

Solució:
Producte: barret o impermeable – Claudi i Elisenda
Producte o servei: tallar-se els cabells – Elisenda i Anna
Producte: cobrellit – Elisenda i dependenta
Producte: sabates o bambes – Elisenda i Anna
Productes: auriculars – Roger i Claudi

A la posada en comú, els A s'han de posar d'acord, tenint en compte quantes vegades parla cada persona i, a més, han de tenir en compte que no hi ha una solució única pel que fa als productes. Seguidament, observeu els pronoms febles de CD i reflexius dels diàlegs, que en molts casos presenten combinacions binàries. Deduïu a què es refereix cadascun i feu algun exercici, tot i que heu de tenir en compte que es treballen per conèixer-los bé, però no tant per saber-los escriure.

Per acabar, feu que cada parella plantegi una hipòtesi de què s'ha comprat cada membre de la família i quant ha costat perquè tot plegat sumi 200 euros. (En Claudi no es compra res, però el cobrellit és per a l'habitació de matrimoni).

A l'hora de posar en comú aquesta hipòtesi, assegureu-vos que els alumnes entenen bé la diferència entre consumidors, consum i proveïdors. Empleneu entre tots, argumentant-la, la petita graella sobre aquest tema.

Solució:

Consumidors	1. Persones físiques	a. M. Mercè Pallarès
	2. Persones jurídiques	b. Fundació Olivés
Consum	3. Béns	c. Sofà de vellut
	4. Serveis	d. Telefonia mòbil
Proveïdors	5. Administració pública	e. Ajuntament de Mont-ras
	6. Empreses	f. Bartomeu S.A.
	7. Professionals	g. Advocats Vergés

I finalment, comenteu què és el comerç just.

Components gramaticals i lèxic treballats:
• combinacions binàries de pronoms

ACTIVITAT 3 CAFÈ AMB LLET O CAFÈ AMB GEL?

Pretén que els A entenguin i sàpiguen expressar queixes.

En primer lloc, cal que feu entre tots una llista de queixes, seguint el model del llibre. Fixeu-vos que és un moment molt oportú per treballar la concordança de participis.

Àudio 46

Solució:

Producte	Com l' han portat?	Com hauria de ser?
Maduixes	Les han amanides massa.	Les haurien d'haver amanit menys.
Trufes	Toves de dins i de fora.	Les haurien d'haver descongelat a poc a poc.
Sopa de peix	Amb grumolls, amb trossets de peix.	L'haurien d'haver colat.
Mandonguilles	La carn estava poc picada.	Haurien d'haver picat més la carn.

Gambes	Les han cuites massa.	Les haurien d'haver cuit menys.
Pinya	L'han portada massa freda.	L'haurien d'haver tret de la nevera abans.
Taronja	L'han tallada massa grossa.	L'haurien d'haver tallat més petita.

A continuació, per grup classe o per parelles, que els A diguin de què es queixarien si els haguessin portat el seguit de plats que hi ha al llibre.

Components gramaticals i lèxic treballats:
- concordança de participi amb pronoms febles de CD determinats
- conjunció adversativa *sinó*
- plusquamperfet d'indicatiu

ACTIVITAT 4 SI LES COMPRES NO VAN BÉ, RECLAMA

Pretén que els A aprenguin a fer reclamacions i a seguir les instruccions d'etiquetatge.

En primer lloc, entre tots elaboreu una llista dels problemes que poden tenir la roba, el calçat o els complements. Tot seguit, llegiu amb la col·laboració d'un alumne, la conversa. A part de comentar-la, demaneu als alumnes si podrien deduir la diferència entre els verbs *anar* i *venir*. Després de discutir-ho una estona, si cal, expliqueu-la vosaltres.

Ara bé, no podem reclamar, si no hem fet cas de la informació que ofereixen les etiquetes. Demaneu als alumnes que es posin per parelles o petits grups i recordin o dedueixin el significat dels símbols que tenen al llibre i que podem trobar en etiquetes de roba. A la posada en comú, poseu-vos d'acord i escriviu-ho correctament a la pissarra.

Solució:
1. No es pot rentar. 2. No ho renteu a més de 30°. 3. No utilitzeu lleixiu. 4. No ho planxeu. 5. Renteu-ho a mà. 6. No ho centrifugueu. 7. Eixugueu-ho en posició horitzontal.

Deixeu als alumnes que, en sentit invers, pensin quines etiquetes durien les peces de roba de la llibreta del llibre.

Solució:
Una samarreta de cotó: 2
Un abric: 1
Un mocador de seda: 4
Un jersei de llana: 5
Roba de color: 3
Una jaqueta de pell: 1
Roba delicada: 7

Finalment, per a qualsevol reclamació, cal conservar el tiquet de compra. És un document senzill que hem tingut molt sovint a les mans. Deixeu que els A, en petits grups, col·loquin cada part del tiquet en el lloc corresponent i es fixin en cadascuna de les informacions que hi apareixen. No cal dir que no s'hi val que els A en busquin algun en el seu moneder.

Solució:
Merceria Lola
C. Entença, 74 08015 Barcelona
Tel. 93 282 13 46 c/e lolafils@softmail.cat
NIF: 40 111 222 Z
Data: 08.06.11 Hora: 12.45 h
Article
Preu / u
Unitats
Import
Rodet de fil 1, 15 1 1,15
Agulles 0,35 3 1,05
Botons 0,40 6 2,40

TOTAL 4,60
REBUT 5,00
CANVI 0,40

TARGETA: ----------
PAGAMENT AL COMPTAT
IVA INCLÒS
Conservi el tiquet per a devolucions.
Termini: 15 dies.
Gràcies per la seva visita.
L'ha atès: Adela Fontàs

Components gramaticals i lèxic treballats:
- tares i defectes en roba, calçat i complements
- distinció entre els verbs *anar* i *venir*
- imperatiu
- *no* + present de subjuntiu
- comprovants i reclamacions

ACTIVITAT 5 TASCA FINAL. CAP A UNA NOVA MANERA DE CONSUMIR

Pretén que els A reflexionin sobre com reduir el consum i com consumir d'una altra manera i ho argumentin.

Llegiu el primer text, comenteu-lo i feu l'activitat proposada.

A continuació, llegiu també el text de Leonardo Boff, que és la base per fer les activitats plantejades com a final de la unitat. Després de comentar-lo deixeu que els A, per parelles o grups petits, concretin el que poden rebutjar, reduir, reutilitzar i reciclar. A la posada en comú, anoteu a la pissarra les coses que surtin, per tal de compartir-les.

Per acabar, plantegeu als A el tema de les deixalleries i els mercats de segona mà, com proposa el llibre.

Components gramaticals i lèxic treballats:
- objectes de consum
- lèxic relacionat amb el reciclatge
- perífrasi d'obligació *haver* + *de* + infinitiu

QUADERN D'EXERCICIS

A1: ex. 1, 2
A2: ex. 3, 4
A3: ex. 5, 6
A4: ex. 7, 8, 9, 10, 11

E3 UNITAT 6
EL CATALÀ, LA NOSTRA LLENGUA

ACTIVITAT 1 EL CATALÀ, LLENGUA ROMÀNICA

Pretén que els A coneguin els orígens del català i la seva família lingüística.

Demaneu als A què saben sobre l'origen del català. Tot seguit, llegiu el text i comenteu-lo, pareu atenció als nom científics de les fotografies.

A continuació, trobareu un quadre amb les llengües romàniques que es parlen avui dia, on es parlen i quanta gent les parla. Aquestes dades són aproximades i indicatives, hi ha un debat acadèmic important en el qual no volem entrar ni és la pretensió d'un llibre com el nostre. Acabada la lectura informativa, demaneu als A què els ha cridat l'atenció. Entre altres comentaris, també podeu parlar de la colonització, raó per la qual algunes llengües romàniques es parlen arreu del món, i de les llengües criolles, que es van constituir sumant a les llengües vernacles elements de les llengües colonials.

Deixeu una mica de temps perquè busquin la resposta a les preguntes 3 i 4.

Solució:
3. A França: francès, occità, català. A Suïssa: francès, italià, francoprovençal, romanx, variants nord-italianes. A Itàlia: italià, friülès, sard, català, francoprovençal, ladí dolomític, variants nord-italianes
4. No romàniques a França: bretó. No romàniques a Suïssa: alemany.

Per acabar aquesta primera activitat, compteu amb un fragment de la Declaració Universal de Drets Lingüístics (DUDL) traduït a totes les llengües romàniques que es parlen a l'Estat espanyol. Llegiu el fragment en català. Si teniu algun A que parli alguna de les altres llengües que surten al llibre o altres llengües romàniques, que llegeixin o tradueixin el fragment en la seva L1.

Feu que els A buidin aquestes tres paraules (*drets*, *respecte* i *comunitats*) a la graella perquè s'adonin de la semblança entre totes les llengües llatines.

Solució:

Català	drets	respecte	comunitats
Aragonès	dreitos	rispeto	comunidaz
Aranès (occità)	drets	respècte	comunautats
Asturià (asturianolleonès)	drechos	respeutu	comunidaes
Castellà	derechos	respeto	comunidades
Gallec	dereitos	respeto	comunidades

Comenteu, també, com la ce trencada s'utilitza en quatre llengües romàniques.

Components gramaticals i lèxic treballats:
- quantificadors numerals cardinals
- conjunció de coordinació distributiva *no només… sinó*
- llengües romàniques
- països del món
- llatinismes

ACTIVITAT 2 CATALUNYA, TERRA D'ACOLLIDA

Pretén que els A descobreixin els pobles que han recalat a Catalunya durant segles a través de les petjades deixades en la toponímia i en el territori.

Catalunya sempre ha estat un país d'acollida i, actualment, podem observar les petjades d'aquests pobles en restes arqueològiques, monuments, i també en la toponímia. En primer lloc, acosteu-vos a l'origen dels topònims i parleu-ne. Potser podeu recordar algun topònim pròxim a la vostra localitat del qual sapigueu l'origen.

Solució:
Girona
Barcelona
Tarragona
Lleida

A continuació, mireu les fotografies de diferents pobles que han viscut en aquesta terra al llarg de la història: grecs, ibers, romans, àrabs i jueus. Parleu de, si on viviu, hi ha alguna d'aquestes petjades.

La tasca que ve a continuació té per objecte recordar que les llengües s'influencien mútuament, ho feien en el passat i ho fan en el present, fins i tot amb més força per raó de la globalització; per això fem aparèixer els anglicismes.

Solució:
1. *francès: croqueta, croissant, xofer, menú*
1. *italià: pizza, aquarel·la, pallasso, piano*
2. *àrab: albercoc, síndria, cotó, albergínia*
3. *llengües d'Oceania: cangur, coala*
4. *llengües ameríndies: patata, tomàquet, xocolata, cacau, lloro*
5. *castellà: buscar, taquilla, preguntar, tarda*
6. *anglès: esport, càmping, futbol, vàter, esprai*

Àudio 47

Solució:

Martorell	Pont del Diable	Construït al s. X aC i fa 130 m de llargària.
Roses	Ciutadella	Vil·la romana i colònia grega.
Barcelona	Museu d'Història i les muralles	Conèixer com era la ciutat antigament.
Tarragona	La muralla, la Torre dels Escipions i el Teatre romà	Entendre la presència dels romans a la zona.
Altafulla	Vil·la romana dels Munts	Entendre la vida al camp.

Fóra bo que tinguéssiu un mapa de Catalunya per assenyalar els indrets que surten a l'àudio.

ACTIVITAT 3 LES VARIANTS DEL CATALÀ

Pretén que els A discriminin oralment les variants del català i en coneguin la distribució geogràfica.

Àudio 48

Es tracta de conèixer les variants del català a través de l'escolta d'un text de la DUDL. Com que els A no podrien deduir quin català es parla a cada fragment, hem optat per dir-ho i que l'objectiu sigui discriminar-los mínimament. Proposem que s'escolti l'àudio una primera vegada només pel plaer de sentir part de la riquesa del català (poden anar seguint el text escrit). La segona vegada que l'escoltin, que vagin assenyalant amb llapis tant les paraules que es diuen diferent a l'estàndard escrit (per exemple *mes* en comptes de *però* en septentrional), com algunes pronúncies que els sorprenguin. No cal dir que si fos un registre col·loquial, les diferències encara serien més importants. Adoneu-vos que a més de les variants clàssiques, també hem optat per introduir la parla de la Franja de Ponent i la parla tortosina com a parla de transició entre el nord-occidental i el valencià. [Aquest és l'únic àudio no enregistrat a ADB Studio, l'hem pogut incorporar al llibre gràcies a la col·laboració de moltes persones i d'algunes ràdios locals.]

Es tracta també de conèixer alguns articles de la DUDL perquè puguin fer un petit debat a l'activitat següent.

Aprofiteu el mapa lingüístic per comentar les variants del català en el territori i que els A assenyalin les comarques de cadascun dels fragments que han sentit. Parleu del que són les llengües i del que són les variants dialectals o dialectes, el formatget pot ser una manera gràfica d'abordar el tema.

Un bon complement d'aquesta activitat seria donar a conèixer alguns cantautors d'arreu dels Països Catalans; així, els A podrien sentir a través de la música la riquesa lingüística de la nostra llengua.

Components gramaticals i lèxic treballats:
• les variants del català

ACTIVITAT 4 ELS DRETS LINGÜÍSTICS

Pretén que els A parlin i reflexionin sobre els drets lingüístics a partir del text de la DUDL, i també que s'aproximin a l'estatus d'algunes llengües d'arreu del món.

En primer lloc, demaneu als A les preguntes del llibre i debateu breument el tema. Si ho feu després d'haver fet l'exercici 6 del quadern resultarà més senzill. El Manifest de Girona parteix de la DUDL i és un declaració breu, concisa i actualitzada dels principals punts de la Declaració Universal de l'any 1996.

Per acabar, poseu els A per grups perquè facin l'activitat sobre l'oficialitat de les llengües. Segurament serà difícil que ho resolguin tot, però a la posada en comú la resolució pot donar peu a fer avinent la disparitat d'opcions i de realitats. Parleu-ne.

Solució:

1	4	3
2	7	1
3	6	8
4	2	7
5	8	9
6	1	2
7	9	5
8	3	6
9	5	4

Components gramaticals i lèxic treballats:
• llengües del món
• països del món

ACTIVITAT 5 TASCA FINAL . PARADA I FONDA A CATALUNYA

Pretén que els A comparteixin les experiències de viure lluny de la pròpia terra.

Llegiu el text i comenteu-lo. No és fàcil que els A sàpiguen explicitar què els aporta viure a Catalunya i què hi aporten ells; per això la lectura d'aquestes paraules, que amablement Salah Jamal ha escrit per a *Passos 2*, poden donar peu a comentar aquest tema. També ho podeu fer a l'inrevés: demaneu als A que, si haguessin de marxar d'aquí, diguin què han après, què trobarien a faltar…

De la mateixa manera que el peu de foto de Jamal ens diu el seu nom, a què es dedica i d'on prové, la foto de grup d'alguns A de *Passos 1* i *Passos 2* ens diu el mateix. També és una manera de demostrar que els A se sumen a les paraules de Salah Jamal.

PASSOS 2

Guia didàctica
Quarta part

Components gramaticals i lèxic

COMPONENTS GRAMATICALS I LÈXIC – ELEMENTAL 1									
UNITAT	**NOMS**	**PRONOMS**	**DETERMINANTS I QUANTIFICADORS**	**ADJECTIUS**	**VERBS**	**ADVERBIS I LOCUCIONS ADVERBIALS**	**PREPOSICIONS I LOCUCIONS PREPOSITIVES**	**CONJUNCIONS I LOCUCIONS CONJUNTIVES**	**LÈXIC**
U1	Sufixos de derivació per formar noms que expressen qualitats, estats, accions i efectes d'una acció: *-(i)tat, -esa, -ia, -edat, -(it)ud, -ment, -ança* i *-atge*	De CD indeterminat: *en* preverbal	Preposició + article: *del* i *al* Quantificadors interrogatius: *quant* i *quin* (+ flexió) Numerals cardinals	Sufixos de derivació per formar adjectius: gentilicis	Present d'indicatiu del verb *conèixer*				Gentilicis L'amistat
U2			Preposició + article: *cal* i *can* Numerals ordinals		Futur simple	En lloc de, en comptes de		Causals: *perquè, com que* i *ja que*	Abreviatures de vies urbanes Expressions col·loquials Primers plats Salutacions i comiats més habituals en les cartes
U3		Relatius: *que* i *on* Adverbial de lloc: *hi*		Qualificatius relacionats amb la descripció d'un habitatge Qualificatius relacionats amb la descripció física d'objectes	Imperfet d'indicatiu Present de subjuntiu Concordança present d'indicatiu + present de subjuntiu Concordança futur + present de subjuntiu *Caldre* + *que* + present de subjuntiu Perífrasi d'obligació en present d'indicatiu Perífrasi de possibilitat: *poder* + infinitiu	De lloc: *(a) dalt, (a) baix, a la dreta* i *a l'esquerra*	De lloc: *(al) damunt (de), (a) sobre (de), (a) sota (de), (a) dins (de), (a) fora (de), (a) davant (de), (a) darrere (de)...*		Tipus d'habitatge La casa de poble Mobles Roba de la llar Reformes en un habitatge Operaris
U4		De règim verbal: *hi (estar d'acord en...)* D'atribut: *ho*	Sufixos de derivació per formar adjectius: superlatius	Qualificatius relacionats amb el caràcter Flexió de gènere i nombre	Condicional simple Distinció dels verbs *ser* i *estar* per expressar qualitats permanents i transitòries d'una persona Perífrasi de duració o reiteració: *estar* + gerundi Formes no personals: gerundi	De quantitat: *massa, molt, gaire, bastant, força, gaire, prou* i *gens*			Mesos de l'any Signes de l'horòscop Adjectius compostos Frases fetes relacionades amb els estats d'ànim Els sentits Frases fetes relacionades amb els sentits Estructures superlatives: *molt i molt, tan i tan* i *... i molt* Verbs de percepció i percepcions
U5		De CD determinat Adverbial de lloc: *hi*	Numerals cardinals (1.000-10.000)		Distinció *anar* i *venir*	De temps: *sempre, sovint, normalment, de/a vegades, de tant en tant* i *mai*	Per expressar mitjà de transport: *amb* i *en* *Llevat de* i *excepte*		Mitjans de transport

COMPONENTS GRAMATICALS I LÈXIC – ELEMENTAL 1									
UNITAT	**NOMS**	**PRONOMS**	**DETERMINANTS I QUANTIFICADORS**	**ADJECTIUS**	**VERBS**	**ADVERBIS I LOCUCIONS ADVERBIALS**	**PREPOSICIONS I LOCUCIONS PREPOSITIVES**	**CONJUNCIONS I LOCUCIONS CONJUNTIVES**	**LÈXIC**
U6	Flexió de gènere i nombre en els noms	Relatiu: *que* Reflexius de CD i de CI	Qualificatius relacionats amb el treball i la feina		Perífrasi de probabilitat: *deure* + infinitiu Estructures que expressen opinió: *creure que* + present, *pensar(-se) que* + present Imperatiu *No* + present de subjuntiu Perífrasi d'obligació: *cal* + infinitiu	De possibilitat: *potser* i *poder*			Oficis Petits accidents i elements de protecció El cos

COMPONENTS GRAMATICALS I LÈXIC – ELEMENTAL 2									
UNITAT	**NOMS**	**PRONOMS**	**DETERMINANTS I QUANTIFICADORS**	**ADJECTIUS**	**VERBS**	**ADVERBIS I LOCUCIONS ADVERBIALS**	**PREPOSICIONS I LOCUCIONS PREPOSITIVES**	**CONJUNCIONS I LOCUCIONS CONJUNTIVES**	**LÈXIC**
U1		De CP: *hi*			Present d'indicatiu dels verbs *semblar, assemblar-se* i *assemblar-s'hi* Passat simple Passat perifràstic Tots els temps del verb *haver-hi* Perfet Formes no personals: participi	De temps: *a hores d'ara, aleshores, llavors, ara, avui (en) dia, d'ençà de, des de, arran de, de tant en tant, de/a vegades, des d'aleshores, des de llavors, mentrestant, primer, quan*			Connectors: *d'una banda... de l'altra, per una banda... per l'altra, per un costat... per l'altre*
U2		Tematització			Imperfet de subjuntiu Concordança *no* + imperfet d'indicatiu + imperfet de subjuntiu Concordança perfet + present d'indicatiu				Aliments de la dieta mediterrània Tipus d'aliments Pesos, mesures i recipients dels aliments Els punts cardinals Plats de la cuina catalana Maneres de preparar un plat Accions culinàries Aliments i sentits Estris de cuina
U3			Quantificadors quantitatius: *massa, molt, bastant, força, poc, gaire, prou* i *gens (de)* (+ flexió) Numerals cardinals (100.000-900.000)	Avaluatius: *bo, dolent* i *regular* (+ flexió)	Imperatiu Verbs amb alternances ortogràfiques acabats en *-jar, -car* i *-çar* Concordança condicional + imperfet de subjuntiu Distinció *haver-hi* i *tenir*	De quantitat: *massa, molt, bastant, força, gaire, prou* i *gens* De manera: *bon* i *mal* (+ flexió)	Partitiva: *de*		Banca i habitatge Documentació personal Valoració d'un habitatge
U4			Preposició + article: *pel*	Sufixos de derivació per formar adjectius: diminutius Comparatius Qualificatius relacionats amb indrets i ciutats	Distinció *anar* i *anar-se'n* Tots els temps del verb *anar-se'n* Perífrasi de realització recent: *acabar de* + infinitiu Perífrasi ingressiva o incoativa: *començar a* + infinitiu, *posar-se a* + infinitiu Distinció *dur/portar* i *endur-se/emportar-se*	D'ordre: *en primer lloc, per començar, primer, llavors, aleshores, després, més endavant, a continuació, finalment, per acabar, d'una banda... d'altra banda*	*Per* + infinitiu *De... a, des de... fins a*	De temps: *cada vegada que, sempre que, després que*	L'aeroport L'estació de tren El port Països del món Les hores Continents i oceans Problemes de salut La farmaciola Fórmules de salutació i de comiat més habituals en les postals

COMPONENTS GRAMATICALS I LÈXIC – ELEMENTAL 2									
UNITAT	NOMS	PRONOMS	DETERMINANTS I QUANTIFICADORS	ADJECTIUS	VERBS	ADVERBIS I LOCUCIONS ADVERBIALS	PREPOSICIONS I LOCUCIONS PREPOSITIVES	CONJUNCIONS I LOCUCIONS CONJUNTIVES	LÈXIC
U5									Esports Instal·lacions esportives Ossos, músculs i altres parts del cos Tipus de discapacitats i discapacitacions Expressions que indiquen causa i conseqüència Valors positius i negatius vinculats a la pràctica esportiva
U6			Quantificadors quantitatius: *una mica de* i *tant* (+ flexió)		Plusquamperfet Concordança *si* (condicional) + present d'indicatiu + imperatiu Imperatiu de verbs de 3a conjugació		*Excepte, a excepció de, llevat de, menys* De destinació: *per a*		Problemes mediambientals Desastres naturals Propietats dels aliments

COMPONENTS GRAMATICALS I LÈXIC – ELEMENTAL 3									
UNITAT	**NOMS**	**PRONOMS**	**DETERMINANTS I QUANTIFICADORS**	**ADJECTIUS**	**VERBS**	**ADVERBIS I LOCUCIONS ADVERBIALS**	**PREPOSICIONS I LOCUCIONS PREPOSITIVES**	**CONJUNCIONS I LOCUCIONS CONJUNTIVES**	**LÈXIC**
U1		Preposició + pronom: *amb qui, de qui, gràcies a qui, per qui* i *per a qui* Relatius: *qui* i *que* D'atribut: *ho* De CD neutre: *ho*		Qualificatius relacionats amb trets de caràcter Invariables	*Passar-s'ho bé* i *perdre's* (una cosa) Formes no personals: gerundi	*Més aviat*			Valors Tractament de cortesia *vós* Sufixos de derivació per formar noms, verbs i adjectius
U2		Indefinits: *tot, tothom, qualsevol, algú, cadascú, ningú* i *res*	Quantificadors indefinits: *tot, algun, uns quants, cadascun, qualsevol, cada, cap, tots dos, cap dels dos, l'un... l'altre* (+ flexió)			De lloc: *endavant* i *enrere*	De lloc: *al costat (de), davant (de)* i *darrere (de)*		Festes i tradicions La Festa Major La música Oficis tradicionals
U3				Sufixos de derivació per formar adjectius	Present d'indicatiu dels verbs *adonar-se* i *adonar-se'n* Distinció *sentir-hi* i *escoltar*	De lloc: *(cap) amunt, (cap) avall, (cap) a la dreta* i *(cap) a l'esquerra*			Els colors Línies i figures
U4					Concordances: passat perifràstic + imperfet de subjuntiu, perífrasi d'obligació en perifràstic + imperfet de subjuntiu, passat perifràstic + plusquamperfet, perífrasi d'obligació en perifràstic + plusquamperfet, perfet + plusquamperfet, perífrasi d'obligació en perfet + plusquamperfet Imperatiu				Espais comuns d'un edifici Fórmules de salutació i comiat més habituals en una convocatòria Expressions colloquials
U5		Combinació binària			Concordança de participi			Adversativa: *sinó*	La publicitat Comprovants i reclamacions
U6								De coordinació: *no només... sinó (també)* i *no solament... sinó (també)*	Llengües del món Variants del català

PASSOS 2

Guia didàctica
Cinquena part

Transcripcions dels àudios

ÀUDIOS ELEMENTAL 1

1. Fem pinya

ÀUDIO 1

La professora del curs Elemental es presenta

Em dic Montserrat Forneguera. Em podeu dir Montse o Montserrat, com vulgueu. De fet, els meus pares són els únics que em diuen Montserrat; els meus amics em diuen Montse. Coneixeu el nom de Montserrat? És la patrona de Catalunya i per això és molt popular. Segur que tots coneixeu alguna Montserrat! Els meus pares em van posar aquest nom perquè els agradava molt, sóc l'única Montse de la família. En canvi, el meu germà es diu Josep perquè el meu oncle i el meu avi també se'n diuen, és una tradició familiar. El que passa és que, per no confondre'ns amb tants Joseps, al meu germà, li diem Pep.

També tinc una germana més petita: l'Anna. La meva mare li va voler posar Anna perquè té una amiga que se'n diu i li agradava molt el nom.

De la mateixa manera que Montserrat és un nom típic de Catalunya, n'hi ha que són típics d'un poble o d'una comarca. La meva mare és de Tortosa i es diu Cinta. Si aneu a Tortosa ja veureu que hi ha moltes Cintes.

I el meu pare es diu Vicenç, sabeu per què? Perquè va néixer el 22 de gener, el dia de sant Vicenç i és per això que se'n diu. Els meus avis no es van complicar gaire la vida, ja ho veieu!

ÀUDIO 2

La professora respon a una enquesta

Bé, ara ja us heu presentat tots i ho heu fet molt bé. Doncs ara em toca a mi.

Jo calço un 38.

Per les vacances prefereixo el mar, m'agrada molt anar a la platja.

El meu color preferit és el verd. I m'agraden tots els tons de verd: verd poma, verd caqui, verd ampolla, etcètera.

Per menjar... m'agrada tot. Però el que més m'agraden són els raviolis: amb tomàquet, amb formatge, amb carn..., de totes maneres.

I no hi ha cap aliment que no m'agradi, m'ho menjo tot.

Quan necessito desconnectar vaig a algun lloc on pugui estar sola: a la platja, al bosc...

Començo a llegir el diari pel principi i vaig passant. M'aturo quan alguna notícia m'interessa.

De petita, m'agradava molt jugar a nines.

Tinc els ulls de color blau.

Porto els mitjons de ratlles de colors.

Sempre em començo a ensabonar pel cap.

Per postres he menjat un iogurt.

Quan arribi hauré de preparar el sopar.

ÀUDIO 3

Dos amics conviden en Mahmadou a conèixer Catalunya

CÈLIA: Coneixes Girona?
MAHMADOU: No.
ROGER: Doncs és una ciutat molt bonica.
CÈLIA: I tant! Vine, que passejarem pel barri antic i veuràs les cases del riu Onyar.
ROGER: També podeu aprofitar i visitar els volcans d'Olot.
CÈLIA: És veritat! Ah, i passarem per Besalú. Besalú va ser una de les ciutats més importants de la Catalunya medieval: encara conserva el barri antic i el pont romànic.
MAHMADOU: Quantes coses!
CÈLIA: No sé si tindrem temps de veure-ho tot en un dia. T'hauràs de quedar a dormir.
ROGER: Ei, quan torneu de Girona ha de conèixer el Pirineu de Lleida.
CÈLIA: Tens raó!
ROGER: El proper cap de setmana anirem a casa dels meus pares, a la Vall d'Aran, i visitarem Taüll: hi ha dues esglésies romàniques que són Patrimoni de la Humanitat.
CÈLIA: Oh! T'agradarà molt. En Roger viu al bell mig dels Pirineus!
ROGER: Mahmadou, t'agrada caminar?
MAHMADOU: Sí, i tant!
ROGER: Doncs també anirem a Aigüestortes, és un parc natural.
MAHMADOU: Quins caps de setmana que m'esperen!

2. Siguem uns bons amfitrions

ÀUDIO 4

Vegeu pàgina 22 del llibre.

ÀUDIO 5

Tres amics han d'escollir un restaurant

NÚRIA: Per què no anem a la pizzeria del carrer d'Aribau?
OLGA: Una pizzeria?
NÚRIA: Ho fan molt bé, i de primer hi ha unes amanides bonissimes!
ANDREU: Hi vaig anar l'altre dia i són molt lents.
OLGA: Busquem un restaurant que sigui més original. I el grec?
ANDREU: No! La carta no l'entenc gens ni mica. No sé què menjar-hi: cuina de fora, no.
NÚRIA: I al Bona Taula? Hi fan cuina tradicional catalana, els plats de sempre.
ANDREU: Olga, el restaurant Bona Taula és molt car!
NÚRIA: Doncs anem al vegetarià nou, que és econòmic.
ANDREU: Ni pensar-hi! Sempre hi ha molta gent i fan esperar molt.
NÚRIA: Saps què, Andreu?
NÚRIA i OLGA: Vés a fer punyetes!

ÀUDIO 6

Dos amics organitzen un dinar popular

HOME: D'on traurem tantes taules?
DONA: Les demanarem a l'Ajuntament.
HOME: I les cadires?
DONA: Les cadires, les haurem de llogar.
HOME: Posem estovalles i tovallons de paper?

DONA: Sí, ho comprarem a Can Pèlach. I els coberts, de plàstic?
HOME: Sí, necessitarem forquilles i ganivets; de culleres, no en calen.
DONA: També hem de comprar plats i gots al supermercat.
HOME: D'acord, ja ho he apuntat tot.
DONA: A quina hora ens trobem per muntar les taules?
HOME: Què et sembla a les dotze?
DONA: Entesos.

3. Reformem casa nostra

ÀUDIO 7

Un home va a comprar una calaixera

DONA: Bon dia. Què voldria?
HOME: Necessito una calaixera per a una habitació, que sigui grossa, per posar-hi roba.
DONA: Ha de ser una calaixera o pot ser un armari amb molts calaixos?
HOME: M'estimo més una calaixera.
DONA: Doncs, mirem les que tenim. Aquesta és molt clàssica, té marbre al damunt i pocs calaixos, però molt fondos.
HOME: M'agrada molt. Quan era petit en tenia una de molt semblant a casa dels meus pares, però ha de ser per a la meva filla i vull que sigui més moderna.
DONA: Doncs vingui cap aquí. Aquestes dues són més juvenils. Aquesta, la tenim en diferents colors i aquella, no; és de fusta de roure.
HOME: Estan bé, però els calaixos són massa petits. No en té cap amb els calaixos més grossos?
DONA: En tinc una al magatzem que havia estat en un expositor i li sortiria més bé de preu, però té un problema: és taronja.
HOME: Taronja?
DONA: Acompanyi'm i la veurem.
HOME: I tant que és taronja! És un color massa fort! Llàstima, perquè és exactament el que buscava.
DONA: D'aquest estil ja no tinc res més. Una altra opció és canviar el llit i posar-hi calaixos a sota. És molt pràctic perquè tota l'amplada del llit són calaixos.
HOME: És molt bona idea, però el llit és força nou. No vull pas canviar-lo encara.
DONA: Doncs no li puc oferir res més. Sempre té l'opció de fer-la fer a mida, però és molt més car.
HOME: No m'hi volia gastar gaires diners i tinc una mica de pressa perquè d'aquí a dos dies és el seu aniversari. Escolti, em pot tornar a ensenyar la taronja?
DONA: Sí, és clar.
HOME: Estic pensant que em quedaré aquesta. La meva dona té unes mans de plata i segur que sabrà fer-hi algun dibuix perquè no es vegi tan cridanera.

ÀUDIO 8

Una dona vol llogar el seu pis

DONA: M'agradaria que arreglés tot el que no va bé del pis perquè el vull llogar.
HOME: Molt bé, vostè digui i jo li faig el pressupost.
DONA: Comencem per la cuina. Els armaris no tanquen i la fusta no brilla, veu?
HOME: Hi posarem la tanca nova i, si vol, els podríem rascar una mica i passar-hi una capa de vernís; semblaran nous.
DONA: Molt bé. Aquesta aixeta sempre degota i l'aigüera no engoleix.
HOME: A veure. I tant! Aquesta aigüera s'ha de desembussar i hem de posar silicona a l'aixeta perquè no degoti.
DONA: La cuina ja està. Anem cap al menjador. Aquí hi ha una persiana que s'ha quedat a mig camí, ni puja ni baixa.
HOME: Molt bé, la desmuntarem a veure si s'ha de canviar o si es pot arreglar.
DONA: L'habitació petita té les parets tacades. Com que dóna al safareig del pis del costat...
HOME: Ja ho veig. Hi posarem una pintura aïllant. La tornem a pintar blanca?
DONA: Sí. Vingui cap al safareig. L'escalfador no funciona.
HOME: Uf! Aquest escalfador està ple de calç, l'haurem de canviar.
DONA: Vaja... I també ens hauríem de mirar la instal·lació elèctrica. Si hi endollem un parell d'estufes ja salten els ploms.
HOME: Aquesta instal·lació s'ha de reforçar. Aquí hi ha molta feina perquè haurem de passar fils.
DONA: Ja m'ho pensava. Però ja que ho fem, més val fer-ho bé, no?
HOME: I tant que sí, dona. No hi haurà de pensar més. Doncs miri, la nostra empresa té pintors, fusters, electricistes, tot el que calgui. Jo li faré un pressupost i, si li interessa, en un tres i no res li posem el pis a punt.
DONA: D'acord. Doncs ja té el meu telèfon.

ÀUDIO 9

L'àvia vindrà a viure a casa

MARE: Nil, no t'oblidis de fer una còpia de les claus per a l'àvia.
ADOLESCENT: Sí, ja me'n recordo. M'ho has dit cinquanta vegades.
MARE: Molt bé, molt bé.
PETIT: Mare, l'àvia ens farà pastissos com els que mengem quan anem a veure-la?
MARE: És clar que sí, cuina molt bé. A més a més, et pot ajudar a fer els deures; l'àvia sap moltes coses.
PETIT: Ah, sí? L'avi d'en Joel explica contes.
MARE: La teva àvia també! Totes les àvies saben contes.
ADOLESCENT: Jo també li explicaré un conte. Per culpa d'ella haurem de dormir tots dos a la mateixa habitació.
PETIT: A mi m'agrada dormir a la teva habitació.
ADOLESCENT: Doncs a mi no.
MARE: Mira, t'hauràs d'adaptar. I no es pot posar la música tan alta! Utilitza els auriculars! I fes el favor de tractar-la bé perquè és la meva mare!
ADOLESCENT: No sé pas com m'ho faré, jo estava acostumat a estudiar de nit i ara, amb aquest a l'habitació, no podré tenir el llum encès.
MARE: Doncs hauràs d'estudiar de dia perquè no pots estudiar de nit ni suspendre.
PETIT: I si posem un llum petit per a ell? A mi no em molestarà.

MARE: Sí, és una bona solució. I tu, ja has acabat de posar tota la teva roba al seu armari?
PETIT: És que no m'hi cap.
MARE: Com que no t'hi cap? Aquest armari és immens per a tots dos.
PETIT: És que... És que en Nil hi té còmics i CD. No tinc espai.
MARE: Nil, vam quedar que tot això aniria en una caixa a sota el llit. Fes el favor de treure-ho ara mateix perquè el teu germà hi pugui posar la roba.
ADOLESCENT: Això és insuportable. Els meus discos, a sota el llit.
MARE: Trieu el que no feu servir cada dia i poseu-ho en caixes als dalts. I per a la resta teniu espai de sobres. I espavileu-vos, que demà arribarà l'àvia i ho vull tot al seu lloc.
ADOLESCENT: Ostres! Mare, l'àvia ja havia nascut per la Guerra Civil?
MARE: Tenia setze o disset anys.
ADOLESCENT: Doncs així em podrà fer el treball d'història! Que bé que vingui l'àvia!

4. Com som?

ÀUDIO 10

Dos amics miren els horòscops xinesos

MERITXELL: Escolta, i de l'horòscop xinès, quin signe ets?
ALFRED: No ho he mirat mai.
MERITXELL: Tu ets del mateix any que jo, però del febrer, no?
ALFRED: Sí, del 13 de febrer.
MERITXELL: Ets gall.
ALFRED: Ah, caram! Quiquiriquí!
MERITXELL: No te'n riguis, home. Mira, t'ho encerta força: orgullós, metòdic, treballador, emprenedor...
ALFRED: Escolta, i tu? Què sou els del desembre del 75?
MERITXELL: Llebre.
ALFRED: Llebre! Per això ets tan atlètica i vas a córrer cada matí! Deixa'm veure què hi diu...Tendència cap a la bondat i la solidaritat. Sí, en el fons ets un tros de pa.
MERITXELL: Veus com ho encerta?
ALFRED: Mira, això també és veritat: desordenada, creativa i sempre s'ho planteja tot molt i li costa prendre decisions. Cagadubtes!
MERITXELL: Més val això que no pas fer com tu, que ets més tossut que una mula! A veure què més diu dels galls... Us cuideu molt, presumits i romàntics.
ALFRED: Caram, i tant. Encara aconseguiràs que cregui en els horòscops.
MERITXELL: I per què no? Si ho encerten molt. Ara buscarem el teu fill, del 2000, oi?
ALFRED: Sí, el meu fill és drac.
MERITXELL: A veure: els dracs són casolans, assenyats, observadors...
ALFRED: És veritat! Al meu fill li agrada molt estar a casa; en Xavier es fixa en tot, és molt observador i té molt de seny.
MERITXELL: Meticulós, seriós...
ALFRED: Sí, sí! Massa i tot! És molt perfeccionista, en Xavier! Aquí també diu que és tafaner i tossut. Mira, com el pare! I a veure què més diu de les llebres. Fixa't: rancoroses, idealistes i sense sentit de la realitat. Oh, i tant! No toques mai de peus a terra.
MERITXELL: No serà tant! Això no és cert.
ALFRED: Ui, no eres tu que creies en els horòscops? Ves, ara no t'agrada el que sents. Doncs és veritat, no toques mai de peus a terra. Però ja ho diuen: qui diu les veritats perd les amistats!

ÀUDIO 11

Un home explica els seus problemes

HOME: Darrerament no sé què passa. La gent del meu voltant s'està tornant ximple.
DONA: Què vols dir que s'està tornant ximple?
HOME: Mira, la meva dona em treu de polleguera. No diu res. Sembla que el gat se li hagi menjat la llengua. No m'explica res i contesta amb monosíl·labs.
DONA: Si no explica res potser vol que li demanis com li ha anat el dia...
HOME: Ah, això! No em diu res i li estaré a sobre estirant-li les paraules! A més a més, no només tinc problemes amb la meva dona. El meu cap darrerament treu foc pels queixals.
DONA: No deu ser tant!
HOME: Tu no coneixes el meu cap quan està de mal humor: crida, no li faig res bé, em renya per qualsevol cosa. I a sobre, diu que no tracto bé els clients.
DONA: I té raó?
HOME: Si té raó? Au, va! El meu cap està com un llum. Ara, també he de dir que cada vegada els clients són més exigents, moltes vegades m'he de mossegar la llengua per no engegar-los a dida.
DONA: Vols dir que no t'hauries de tranquil·litzar una mica?
HOME: Però si jo ja estic tranquil, no ho veus? És la gent, dona, no sé pas on anirem a parar. I el trànsit, t'has fixat que la gent condueix molt malament? Baden, el semàfor es posa verd i no es mouen; he d'estar tot el dia tocant el clàxon perquè s'espavilin. I els vianants! Oh, els vianants, surten per tots cantons, travessen en vermell... Sincerament, tu no trobes que tothom està estrany últimament?

ÀUDIO 12

Una dona aconsella el seu amic

DONA: Mira, sí que és veritat que la gent és una mica ximple. Però ara que ho dius, potser tothom anem una mica alterats.
HOME: Veus com tinc raó!
DONA: El que hem de fer és prendre mesures perquè no ens afectin tant les coses.
HOME: Ah!
DONA: Haurem d'estar ben relaxats i agafar-nos la vida amb molta tranquil·litat.
HOME: Ah! I què proposes?
DONA: Primer de tot hauries d'anar a treballar a peu.
HOME: Anar a treballar a peu? Però si és mitja hora de camí!
DONA: I quant trigues anant-hi en cotxe?

HOME: Com que entro a l'hora punta, vint minuts i deu per aparcar. Mitja horeta.
DONA: El mateix que trigaries anant-hi a peu. En el teu lloc, jo no m'ho pensaria, així no t'hauràs de barallar amb el trànsit cada dia.
HOME: Això de caminar no està fet per a mi.
DONA: En confiança, comences a fer panxa. T'has de posar en forma.
HOME: Molt bé, molt bé. Aniré a treballar a peu.
DONA: D'acord. I ara has de pensar què pots fer amb la teva dona que no sigui mirar la televisió junts.
HOME: Ostres, ara m'has fotut. Com que no em vol acompanyar a futbol... Algun diumenge anem d'excursió amb els seus pares.
DONA: Jo, si fos de tu, m'apuntaria a un curs de balls de saló. Són divertits i us ho passaríeu bé.
HOME: A balls de saló amb la meva dona?
DONA: Sí, home, que us ho passareu bé. Mira, hi aneu un dia de prova i, si us agrada, us hi apunteu.
HOME: Ja ho comentaré amb ella, vejam què diu.
DONA: Ja veuràs com tot anirà millor. I a la feina, tu sigues amable amb els clients i amb el teu cap. Escolta, sempre has estat una persona molt cordial, has de tenir paciència si la gent t'atabala. No t'ho prenguis tan seriosament, home.

5. Agafem el cotxe o hi anem a peu?

ÀUDIO 13

Un avi explica com anava a casa d'uns parents

AVI: Quan era com tu m'agradava molt anar a festa a casa dels meus avis.
NÉT: On vivien els teus avis?
AVI: Els meus avis vivien a Montcal. Per anar-hi ens havíem d'aixecar a les quatre de la matinada.
NÉT: Avi, Montcal és a menys d'una hora d'aquí!
AVI: He, he! Ara sí, però quan jo era petit, no. Fixa't: a les cinc passava per Santa Cristina el primer tren. Això volia dir que havíem de marxar a les quatre de casa, perquè vivíem a una hora a peu de l'estació. A les cinc agafàvem el tren i trigàvem dues hores ben bones per arribar a Girona.
NÉT: Dues hores per anar a Girona!
AVI: Quan arribàvem a Girona anàvem a la plaça del Marquès de Camps; abans allà hi havia una mena de pàrquing per als carros i els cavalls. Mentre esperàvem els avis que tornessin del mercat, esmorzàvem a la cantina. Quan venien, pujàvem tots al carro... i cap a Montcal! Trigàvem dues hores més.
NÉT: Sí que anava lent...
AVI: Ja ho pots ben dir. Tant hi estàvem a peu com en carro. A vegades, quan arribàvem a Girona el carro dels avis no hi era, i volia dir que havíem d'anar-hi a peu. Però això tenia la seva recompensa: el viatge era tan llarg que ens hi quedàvem a dormir. Normalment hi anàvem el dissabte i així ja érem allà per al dinar de Festa Major i la missa, que era el diumenge. I el diumenge, havent dinat, apa, a peu cap a Girona, el tren i cap a casa.

ÀUDIO 14

En Pep coneix el pare de la seva xicota

PEP: La Sònia m'ha dit que, a vostè, li agraden molt els cotxes antics.
LLUÍS: Oh, i tant que m'agraden! Jo era mecànic. Fa dos anys que estic jubilat. No t'ho ha dit la nena que encara guardo el 600?
PEP: Ah, sí? Què diu ara!
LLUÍS: Vine, noi, que te l'ensenyaré. Això són cotxes, no com els d'ara, que amb tanta electrònica s'espatllen i no saps per què.
PEP: Caram, està impecable.
SÒNIA: Només faltaria! Em sembla que cada dia l'encera i li treu la pols.
LLUÍS: I encara s'engega i corre.
PEP: Uf, aquests sí que contaminen!
LLUÍS: Oh, és clar, és que abans això no es mirava! I si ho comparem amb un cotxe d'ara, també gastava més. Aquest gasta uns 10 litres cada 100 km. I això és el consum que ara té un cotxe gros o un esportiu. S'ha millorat molt.
PEP: I quan se'l van comprar, aquest cotxe?
LLUÍS: El vam comprar nou l'any 71. Als anys seixanta es van popularitzar els cotxes. Quan jo era petit només tenien cotxe els rics. I després ja tothom se'n va anar comprant. A més, aquest el feien aquí, a la Zona Franca!
PEP: Ah...
LLUÍS: La Seat va començar fabricant el 1400. Tu no saps quin cotxe és perquè ets molt jove, noi; però era un cotxe gros que es feia servir de taxi, cotxe oficial... i després es van copiar el Fiat 600 dels italians.
PEP: Així, el 600, no se'l van inventar els de la Seat?
LLUÍS: No, home, no. El 600 el fabricaven a Torí, i a Barcelona van ampliar la fàbrica: 2.000 treballadors més per poder-lo fer aquí! Es va començar a fabricar el 57, si no m'equivoco. Al principi, noi, hi havia llista d'espera i la gent s'havia arribat a esperar un any, per un 600.
PEP: Un any per un 600?
LLUÍS: I doncs, què et penses? És que estava molt bé, aquest cotxe, per a l'època. Aquest 600 té 21 cavalls i, ara, un cotxe com el de la nena ja en té 70. I ja saps tu que aquest cotxe de la nena no tira gaire! Aquest 600, jo l'havia posat a 85 km/h! Què et sembla?
PEP: Caram!
SÒNIA: Va, papa, ens n'hem d'anar, que tu comences a parlar del 600 i no acabes.
LLUÍS: Espera, maca, que segur que no sap quant costava un 600.
PEP: Uf! Ni idea.
LLUÍS: 68.000 pessetes, ens va costar aquest. No et pensis, ja eren diners, però estalviant una mica te'l podies comprar. El 600 et canviava la vida. Mira, a aquella època vivíem en una dictadura i això de tenir cotxe semblava que ens donava llibertat, saps?

ÀUDIO 15

Entrevista al tècnic de mobilitat

LOCUTOR: Aquesta setmana comença la campanya per la sostenibilitat. El tècnic municipal ens ha explicat quins seran els principals eixos.

LOCUTOR: Aparcaments sostenibles.
TÈCNIC: Ens vam adonar que hi havia molts propietaris de vehicles que es desplaçaven per anar a treballar i deixaven la seva plaça buida durant el dia. Vam pensar que, aquestes places, les podrien utilitzar vehicles dels afores que necessitaven un aparcament al centre. Tenim una pàgina web i un telèfon a disposició dels ciutadans perquè puguin inscriure's en aquesta bossa d'aparcaments.
LOCUTOR: Les bicicletes.
TÈCNIC: A part de l'ampliació del carril bici que vam inaugurar el mes passat, hem instal·lat un aparcament subterrani de bicicletes a cada barri i tres al centre. Aquests aparcaments són molt comuns a les ciutats europees i garanteixen que el propietari trobarà la bicicleta tal com l'ha deixada.
LOCUTOR: Cotxe compartit.
TÈCNIC: Igual que en el cas dels aparcaments sostenibles, tenim una pàgina web i un telèfon perquè els ciutadans que cada dia fan el mateix recorregut amb automòbil ens ho comuniquin. A la majoria de cotxes hi va una persona sola, doncs nosaltres ens encarreguem de posar-los en contacte perquè puguin compartir cotxe.
LOCUTOR: Autobusos als polígons industrials.
TÈCNIC: Els ciutadans sempre es queixaven que el transport públic no arribava als polígons. Sí que hi arribava, però és cert que amb poca freqüència i en unes franges horàries molt reduïdes. La nostra ciutat té tres polígons industrials. Què hem fet? Ens hem posat en contacte amb totes les empreses. Ara sabem a quina hora comencen i s'acaben els torns i hem ampliat l'horari i la freqüència dels autobusos que van als polígons.

6. Treballem sense riscos

ÀUDIO 16

En Rafel vol canviar de feina

NOI: He trobat feina en un supermercat i el mes que ve plegaré d'aquí.
NOIA: Com és? Però si, a tu, t'agrada treballar aquí...
NOI: Vaig veure un anunci en què demanaven gent per a un supermercat nou i hi vaig trucar.
NOIA: I quina feina hi faràs?
NOI: Estaré a la caixa i al magatzem.
NOIA: T'ho has pensat bé? T'hi avorriràs... Acostumat al bar, a estar sempre amb gent, amb una feina dinàmica...
NOI: Potser sí, però podré fer jornada intensiva, de vuit a quatre, i així tindré temps per anar a buscar la meva filla a l'escola. És que, ara, quan plego, ja dorm. Només la puc veure al matí.
NOIA: És veritat.
NOI: I els diumenges, festa. Vull estar amb la meva família.
NOIA: Ara tenies dos dies de festa.
NOI: Sí, però no coincidia amb la meva dona, no podíem fer res junts.
NOIA: És clar! I podràs fer vacances amb elles.
NOI: Sí, tinc un mes de vacances i el puc fer a l'estiu.
NOIA: Això està molt bé!
NOI: Em va costar decidir-me: cobraré menys, però guanyaré en qualitat de vida.
NOIA: Tens raó. De tota manera, em sap greu que pleguis...

ÀUDIO 17

Avui comença la jornada de formació

PROFESSOR: Per començar, m'agradaria saber quines molèsties us ocasiona la feina. Qui vol ser el primer o la primera?
ESTHER: Ja començo jo.
PROFESSOR: Perdona, em podries repetir el teu nom?
ESTHER: Em dic Esther i treballo a la recepció.
PROFESSOR: Gràcies.
ESTHER: Molt sovint agafo mal d'esquena i se'm carreguen les cervicals. Em sembla que és perquè la taula de la recepció és massa baixa.
PROFESSOR: I, als teus companys, també els passa?
ESTHER: En Sebastià també es queixa de l'esquena, però la Raquel no, perquè és més baixeta.
ANA: Ah, això! Mal d'esquena d'estar asseguts! Miri, jo sóc l'Ana i faig la neteja del càmping. Les meves companyes i jo solem patir de mal d'esquena, però mal d'esquena de treballar, no de seure com aquests figaflors de la recepció! A part d'això, fa un parell d'anys, la Manoli i jo ens vam intoxicar respirant un producte molt fort i ens van haver d'hospitalitzar i tot: ens ofegàvem. I una altra cosa: passem molta calor.
PROFESSOR: Molt bé, Ana. Què més?
LOURDES: Hola, jo sóc la Lourdes, sóc socorrista.
PROFESSOR: Socorrista!? Tu estàs exposada a molts riscos!
LOURDES: A mi em surten taques a la pell, tot i que em poso protecció. I un parell de cops, en dies de més calor, m'he marejat.
ANA: Escolti, no li faci cas. A aquesta, li agrada molt sortir. Es mareja perquè a la nit se'n va de festa i l'endemà no s'aguanta! Lourdes, que quan tu arribes a casa jo marxo per anar a treballar!

ÀUDIO 18

En Llucià ha caigut de la bastida

MANU: Felip! Felip, truca a una ambulància!
FELIP: Què? Una ambulància? Què passa?
MANU: Espavila't, home, que en Llucià ha caigut de la bastida.
FELIP: Què dius ara! Tinc el mòbil aquí mateix. I a quin número truco? El 088?
MANU: El 088 no, que són els Mossos. Una ambulància, Felip, una ambulància!
FELIP: Em sembla que és el 112.
TELEFONISTA: Servei d'Urgències 112, l'atén Gemma. En què el puc ajudar?
FELIP: Escolti, necessitem una ambulància, és molt important.
TELEFONISTA: Expliqui'm on és i què li passa.
FELIP: El meu company ha caigut d'una bastida i no es pot moure.
TELEFONISTA: D'acord. Indiqui'm l'adreça exacta.
FELIP: Som darrere el passeig de la Rambla. Manu, quin carrer és?

MANU: El carrer de Sant Joaquim.
FELIP: Senyoreta, carrer de Sant Joaquim.
TELEFONISTA: Molt bé, i ara indiqui'm la població.
FELIP: D'aquí, de Badalona.
TELEFONISTA: Doncs de seguida arribaran els serveis mèdics.
FELIP: D'acord, gràcies.

ÀUDIOS ELEMENTAL 2

1. Qui som i com ens diem

ÀUDIO 19

En Gerard fa l'arbre genealògic

NEN: Pare, em pots ajudar a fer els deures?
PARE: Què vols?
NEN: Em demanen l'arbre genealògic de la família i he fet això.
PARE: A veure. Tu on ets?
NEN: Aquí. Gerard Margalef Tarrés.
PARE: I la teva germana? Te l'has deixada!
NEN: És que no sabia on posar-la.
PARE: La Carolina va aquí, al teu costat.
NEN: Així?
PARE: Ara sí, molt bé. Què més? Escolta, jo no em dic Joan Margalef Tarrés! Si em digués així seria el teu germà!
NEN: És clar! M'he equivocat. Hi ha de dir Joan Margalef Badia.
PARE: I la mare... aquí, molt bé.
NEN: I els avis no sé com es diuen de cognom.
PARE: Som-hi. Com es diu el meu pare, l'avi de l'Ametlla?
NEN: Antoni Margalef no sé què més.
PARE: Borràs. I l'àvia, Roser Badia Subirats. D'acord. Ara, a l'altre costat, hi has de posar els pares de la mare.
NEN: Gori Tarrés... Cugat?
PARE: Molt bé. Però no escriguis Gori. Gori és com li diem nosaltres, Gori és Gregori. I l'àvia Neus?
NEN: Neus Vidal.
PARE: Ara no recordo com es diu de segon cognom... Anna!
MARE: Digues.
PARE: Com es diu la teva mare de segon cognom?
MARE: Moga, però si tot Viella està ple de Mogues!
PARE: Tens raó, Anna. I mira, Gerard, aquest any els pares podran fer vacances per Nadal i anirem a passar les festes a l'Ametlla.
NEN: A casa dels avis?
PARE: Sí, amb els avis i la teva cosina Raquel.

ÀUDIO 20

Entrevista a la ràdio. Avui Jaume Llopis, lampista

RÀDIO: Bona nit, avui al nostre programa d'entrevistes setmanals, tenim el Jaume Llopis. El Jaume és el lampista de Sant Joan. De ben segur que ell, o algun dels seus treballadors, ens ha arreglat una aixeta, un llum o ens ha fet la instal·lació de casa. Bona nit, Jaume.
JAUME: Hola, bona nit.
RÀDIO: Comencem pel principi: tu no vas néixer a Sant Joan.
JAUME: No, jo sóc de les Oluges. Vaig venir a viure a Sant Joan quan em vaig casar.
RÀDIO: Explica'ns alguna cosa de la teva infantesa.
JAUME: La meva infantesa? Mira, anar a l'escola i ajudar a casa, sobretot a l'estiu. Els meus pares eren pagesos i a pagès sempre hi ha feina. T'explicaré una anècdota perquè vegis com han canviat les coses: si a casa es

matava el porc o hi havia feina al camp, aquell dia no s'anava a escola perquè es necessitaven mans. I els *nanos* treballàvem de valent. També jugàvem perquè ens distrèiem amb qualsevol cosa, però a cap edat ja ajudàvem a casa.

RÀDIO: Fins a quina edat vas anar a escola?

JAUME: Vaig anar a escola fins als 14 anys i després vaig anar a estudiar FP a l'institut La Segarra, de Cervera. Encara fèiem les classes a l'edifici de l'antiga universitat. Se'm va fer molt feixuc perquè jo no volia estudiar. A mi m'agradava molt remenar per casa, muntar, desmuntar coses. Però a casa van insistir perquè continués els estudis.

RÀDIO: Així que no tens bon record dels teus anys d'estudiant?

JAUME: Ja em va agradar, ja! Però s'havia d'estudiar molt. Però bé, vaig acabar i em vaig posar a treballar.

RÀDIO: On vas començar a treballar?

JAUME: Quan vaig acabar els estudis, al mateix institut ens van dir d'una empresa que buscava aprenents a Torrefeta. M'hi vaig estar cinc o sis anys, allà vaig acabar d'aprendre l'ofici.

RÀDIO: I quan vas decidir muntar la teva empresa?

JAUME: Quan em vaig casar. Em vaig casar amb una noia de Sant Joan, la Dolors, i amb els estalvis de tots dos ens vam fer una casa i, al garatge, hi vam posar un petit taller de lampisteria.

RÀDIO: I així va néixer la lampisteria Llopis?

JAUME: Exactament. Per no córrer riscos, vam començar habilitant una mica el garatge de casa. El principi va ser dur perquè, a mi, no em coneixia ningú a Sant Joan, com a molt, per ser l'home de la Dolors! Però, a poc a poc, vam anar arrencant el negoci i ens vam traslladar al local on som encara.

RÀDIO: I què destacaries de l'evolució del negoci?

JAUME: El negoci no ha canviat gaire. Potser si hagués de destacar un canvi, et diria que abans es reparava més i ara es canvia. Quan alguna cosa no funciona, ara surt més a compte canviar-la que arreglar-la; en canvi, abans, tot es podia arreglar. I bé, hi ha hagut alts i baixos, temporades més bones i més dolentes. Havia arribat a tenir cinc treballadors i ara en som tres.

RÀDIO: Els teus fills voldran continuar el negoci?

JAUME: Em sembla que no. Tinc tres fills i l'únic que semblava que hi tenia una mica d'interès era el mitjà, però ara està estudiant Enginyeria.

RÀDIO: Parla'ns ara de la teva vida personal, Jaume. Quines aficions tens? Perquè molts t'hem trobat amb la bici...

JAUME: I, tant! M'agrada molt la bicicleta. Els diumenges al matí sempre fem sortides. Som una colla que anem en bicicleta des que vaig arribar a Sant Joan. Mira si en fa d'anys que cada diumenge ens trobem!

RÀDIO: Què t'aporta la bicicleta? Per què t'agrada?

ÀUDIO 21

Diari d'una adolescent

Estimat diari,

Avui ha estat un dia... Com t'ho diria? Molt intens. M'he aixecat una mica girada perquè plovia. I, quan se'm mullen els cabells, se m'estarrufen i m'he hagut de fer una cua. Però es veu que la cua m'ha portat sort perquè a la porta de l'*insti* hi havia en Pau. Jo he fet com si no el veiés, per fer-me la interessant, i quan he passat per davant seu m'ha dit: "Ei, Mariona". M'ha dit "ei, Mariona". Sap com em dic! No m'ho podia creure! M'he començat a emocionar i a posar molt nerviosa. I li he demanat un *piti* al Salva. Sí, ja sé que vaig dir que aquest any no fumaria més, però estava tan nerviosa... i l'ocasió s'ho valia! I una mica més i faig tard a la classe de *mates.* I les *mates* aquest curs ens les fa la Sara, que té una mala llet! La classe de *mates*, un avorriment; la d'història, el pal de sempre; la d'anglès sí que *mola*, almenys la *tia* és *enrotllada*. A l'hora del pati he sortit *a fondo* per veure si trobava els de segon, però res. Ni en Pau ni els seus amics. I ja he començat a pensar que m'havia emocionat per res, que m'havia dit "ei, Mariona" per mira, per fer veure que té molts col·legues i que coneix a tothom i que és un *tio* molt enrotllat. I va i rebo un missatge d'en Miqui. La història de sempre: que ens veiem, que vol parlar amb mi, que em troba a faltar... Jo passo d'ell, ja està, que pesat que és! Això és una merda. Jo sé que en Miqui faria qualsevol cosa per mi i és molt maco, però en Pau... En Pau és perfecte. Jo no puc estar amb en Miqui si *em mola* un altre. A més, en Pau és més gran i jo necessito un *tio* que m'entengui. Ja veig que tot em sortirà malament en aquesta vida.

A sobre, a la tarda, ve el de *psico* i ens diu, a la Mireia i a mi, que hem de repetir el treball perquè l'hem copiat. I com ho sap? Si és que no es notava! La Mireia li ha dit que de què anava, que ens ho demostrés. El molt *capullo* va i ens diu que no n'hem de parlar més, que el repetim, i per a la setmana que ve. Quina mandra!

Jo me'n vull anar a Londres amb en Quico. Ha penjat les fotos al Facebook i allò sí que està *guai*. I amb una setmana ha conegut *la tira de penya*.

I a les sis he anat a ca la Mireia per tornar a fer el treball de *psico*, però no hem fet res, hem passat la tarda xerrant. M'ha regalat un top rosa *supermaco* que té però que no porta mai perquè li va gros i a mi em queda genial. He marxat de casa la Mireia *supercontenta* pel top i he arribat a casa, l'he ensenyat a la mare i m'ha dit que on anava així, que em quedava massa ajustat. Aquesta dona no hi entén res. M'he emprenyat i li he dit que no pensava sopar. I ara tinc molta gana, però passo de sortir a buscar menjar.

2. Del camp al plat

ÀUDIO 22

Catalunya des de l'aire

Comencem el nostre recorregut a l'Alt Empordà. És una terra de secà amb conreus d'olivera i vinya. A mesura que anem baixant per la Costa Brava comencem a trobar més presència d'hortalisses. La desembocadura del riu Ter converteix Pals, al Baix Empordà, i els seus voltants en uns excel·lents aiguamolls per al cultiu de l'arròs. A les comarques gironines de l'interior, els boscos d'alzina són la nota dominant del paisatge de la Selva.

Continuem baixant per la costa. El Maresme és una comarca coneguda pel conreu de les hortalisses, els tubercles i les flors. Un conreu que s'estén, també, cap al Vallès Oriental i l'Occidental. Al Barcelonès i al Baix Llobregat,

malgrat la forta implantació humana i industrial, podem trobar conreus d'hortalisses, entre els quals destaca la carxofa, i molta activitat pesquera.

Si tornem cap a l'interior de Catalunya, a Osona, trobem la plana de Vic, una comarca amb conreus de tubercles, blat, blat de moro, civada i farratges. Aquests conreus són la base d'una economia centrada, sobretot, en l'elaboració de productes alimentaris del porc. Aquesta comarca està envoltada de grans extensions de bosc, sobretot roures al Berguedà i al Bages.

Els cultius de blat i ordi de la Segarra tenen continuïtat a l'Urgell, on s'afegeixen les oliveres i les hortalisses al Pla d'Urgell. A les Garrigues, els fruiters guanyen terreny: fruita dolça i fruita seca.

A mesura que ens apropem a les comarques més costaneres, reapareix la vinya: cultiu estrella de l'Anoia, l'Alt Penedès, el Garraf, el Baix Penedès i l'Alt Camp.

L'olivera i els fruiters acompanyen la vinya a les comarques meridionals de Catalunya com el Tarragonès, el Baix Camp, la Ribera d'Ebre i la Terra Alta. A les comarques del sud, la presència del regadiu es tradueix en el cultiu de cítrics i, és clar, l'arròs al delta de l'Ebre, a les comarques del Baix Ebre i el Montsià, on també trobem una activitat pesquera important.

Les comarques més occidentals, el Segrià i la Noguera, constitueixen una plana amb grans extensions de fruiters que, a mesura que anem pujant, deixen pas als camps de cereals. A les comarques del Pirineu: el Pallars Jussà, l'Alta Ribagorça, la Vall d'Aran, el Pallars Sobirà, l'Alt Urgell i la Cerdanya, les extensions de roure van esdevenint pi negre i avet a les comarques més septentrionals. Aquest paisatge, juntament amb els prats i farratges, fa d'aquesta zona un entorn privilegiat per a la ramaderia, que s'obre pas seguint els Pirineus fins al Ripollès i la Garrotxa.

ÀUDIO 23

A la cuina de Can Llorenç avui és un dia molt especial

XEF: Avui és un dia molt especial, és una oportunitat per demostrar la vàlua de la nostra cuina! He pensat que podríem fer alguns canvis en el repartiment de les feines per guanyar temps.

Començarem per la Clara. Tu, Clara, primer escaldaràs les verdures i després en Moha t'ajudarà a tallar-les.

CLARA: Perdona, Llorenç, però no em podria ajudar a escaldar-les, també?

XEF: Ho sento, Clara, no pot ser perquè mentre tu escaldis les verdures, en Moha farcirà les patates, que ja les tenim a punt d'ahir, us en recordeu?

CLARA: D'acord, d'acord.

XEF: Després, Moha, formatge i beixamel pel damunt de les patates i... a gratinar. Rosa, tu començaràs a guisar la carn. I farem un petit canvi, en comptes de rossejar-la amb vi ranci hi posarem vi de Porto.

Tu, Fede, amb les amanides. Tot l'enciam passat per la centrifugadora i amanit amb l'oli de ceps; de moment, no hi posis sal. I la pastanaga, ratllada, però amb el ratllador gros.

FEDE: Llorenç, ahir al vespre vaig deixar l'enciam preparat. Puc ajudar algú altre perquè no trigaré gaire, només em falta ratllar les pastanagues.

XEF: Gràcies, Fede. Doncs ajudaràs la Rosa amb el guisat, li prepares la picada. Ella sap els ingredients: ametlles, avellanes, el fetge de pollastre... però s'ha de fer amb el morter, no utilitzeu la picadora perquè quedaria massa fi. La Rosa et guiarà.

FEDE: Molt bé.

XEF: Manu, tu t'encarregues de bullir la pasta. Vigila el rellotge i no la deixis passar! Vau fregir les cebes, ahir, Clara?

CLARA: Sí, són a la nevera.

XEF: Doncs, Manu, tu només les has de picar i prepares la reducció. Amb la reducció farem una petita prova, en comptes de fer-la a la paella, avui la faràs al cassó.

I tu, Olívia, les postres. Primer has de deixar la salsa de xocolata preparada. No t'oblidis de passar-la pel colador, que no quedi cap grumoll. I els plàtans, com sempre, els hauràs de fregir a última hora. Quan hagis preparat el plat, empolsa el plàtan amb canyella.

Doncs... si no hi ha dubtes, ja podem començar!

ÀUDIO 24

Presentació d'un nou restaurant. Entrevista a la ràdio

LOCUTOR: Avui en el nostre espai de cuina volem presentar un restaurant que ha obert les portes aquest mes a la nostra població. És el restaurant El Racó de Can Cigrons. Parlem amb l'Ignasi Santa-rita, cuiner i propietari. Ignasi, benvingut i enhorabona per la iniciativa.

IGNASI: Moltes gràcies.

LOCUTOR: Quins tipus de restaurant és Can Cigrons? Què hi podem menjar?

IGNASI: Can Cigrons és un restaurant senzill. I això no vol dir que no fem plats elaborats, perquè ens passem moltes hores a la cuina, però volem que el resultat sigui senzill, que hi prevalgui el gust dels aliments.

LOCUTOR: Posa'ns algun exemple.

IGNASI: Cuinem amb els aliments de la temporada. Nosaltres tenim uns plats bàsics que fem tot l'any i llavors una carta de cuina del temps. Per exemple, si demanen xai a la brasa, com que ara és l'hivern la guarnició serà carxofes, espàrrecs verds... els productes que hi ha ara.

LOCUTOR: Això està molt bé. Així feu cuina tradicional?

IGNASI: Bàsicament fem cuina catalana tradicional. Sí que tenim alguna innovació, sobretot a les amanides de primer, que sabem que tenen molta sortida, però la nostra carta està formada pels plats clàssics de la nostra cuina.

LOCUTOR: Ignasi, què més destacaries del restaurant? Com està ambientat?

IGNASI: Hem procurat que, en la mesura del possible, les taules siguin rodones i força separades les unes de les altres. I tampoc hi ha música ambiental. Tenim una clara voluntat de donar intimitat als nostres clients.

LOCUTOR: Això està molt bé. Com l'heu decorat?

IGNASI: La decoració és rústica i molt austera. L'edifici era vell i en restaurar-lo han sortit les bigues de fusta i les hi hem deixades, perquè donen un toc de calidesa molt agradable.

LOCUTOR: Es pot reservar?

IGNASI: I tant que sí. A més, deixa'm fer una recomanació: val més que hi vingueu a peu, perquè en aquesta zona

és difícil de trobar aparcament.

3. Ens casem amb la hipoteca

ÀUDIO 25

Conversa en una entitat bancària

IRENE: Hola, Santi!
SANTI: Ei, Irene, què tal?
IRENE: Bé, mira, a pagar factures!
SANTI: A pagar factures? Que no domicilies els pagaments?
IRENE: Els de la llum i els impostos municipals no, prefereixo venir-los a pagar.
SANTI: Nosaltres som molt despistats, si no els domiciliéssim ens tallarien la llum cada mes.
IRENE: Jo ho faig així perquè d'aquesta manera controlo més els diners que tenim. Tampoc tinc targeta de crèdit, la tinc de dèbit.
SANTI: Què vols dir targeta de dèbit?
IRENE: Amb la targeta de dèbit el banc et retira els diners de la compra a l'instant i, en canvi, amb la de crèdit ho pagues tot a final de mes.
SANTI: Ah, jo la tinc de crèdit i ens va molt bé; per exemple al setembre, que hem de pagar els llibres dels nens, els xandalls... amb la targeta sabem que ho pagarem a final de mes i ja ens refiem de la nòmina de l'octubre, i fins i tot podem fraccionar els pagaments.
IRENE: Veus? Precisament això és el que em fa por, t'acostumes a deure diners...
SANTI: És que no es pot fer de cap altra manera. Uf! Si t'ho mires així nosaltres en devem molts, de diners, amb la hipoteca a mig pagar. Ara, com que tenim un pis de propietat també tenim més facilitats a l'hora de demanar un crèdit. Vam demanar-ne un per al cotxe i ens van fer molt bons tractes.
IRENE: És clar, és clar. Bé, la qüestió és no estirar més el braç que la màniga.

ÀUDIO 26

Anuncis a la ràdio

1. El seu fill o la seva filla necessita aquest ordinador? Li agrada aquest televisor? S'imagina com sonarien els seus discos en aquesta cadena musical?

   A Max Electrònica vostè s'ho emporta ara cap a casa i ho començarà a pagar d'aquí a tres mesos en còmodes mensualitats. Li fem un finançament a la seva mida.
2. Ha pensat en el seu futur? A Banca Mar ens preocupem per vostè i tenim un pla de pensions a la seva mida. Vingui i informi-se'n: li oferim deduccions fiscals i el millor interès per als seus estalvis.
3. Problemes per arribar a final de mes? La hipoteca, el cotxe, el crèdit de les reformes, la targeta... Truqui'ns! Nosaltres li agrupem tots els deutes, pot arribar a pagar la meitat de la quota que paga ara! A SARAU SA tenim la solució als seus deutes.
4. Li presentem la nova hipoteca mínima de Cat Banca. Li oferim els interessos més baixos del mercat, ens esperem si un mes no pot pagar, ens adaptem als imprevistos que pugui tenir. I per als joves, facilitats i comissió zero d'obertura als menors de trenta anys. Tu també pots tenir casa teva. Vine a veure'ns, segur que tenim una hipoteca mínima per a tu.

ÀUDIO 27

Una parella es compra un pis

API: En aquest moment tinc dos pisos de les característiques que busquen.
NOI: Són cèntrics?
API: Sí, un és al carrer del Nord i l'altre, al carrer de la Salle.
NOI: Molt bé.
API: El del carrer del Nord té 55 metres quadrats i el de la Salle, 75.
NOIA: Quantes habitacions tenen?
API: El del carrer del Nord en té dues i un balcó, i té calefacció radial. És una finca vella, però el pis està reformat, de dins és completament nou. Té un bany complet i menjador amb cuina americana. És un pis molt bonic.
NOI: I el gros?
API: El del carrer de la Salle és vell i s'hi hauria de fer la cuina nova i el bany, també. Té tres habitacions exteriors: dues de grosses i una de petita. És un cinquè i té ascensor.
NOIA: I l'altre pis, a quina alçada és?
API: Bé, l'altre és un tercer i no té ascensor, però em consta que els veïns n'hi voldrien posar.
NOIA: Vaja. Cap dels dos té aparcament?
API: No, però en aquest moment hi ha una plaça de pàrquing que es ven al carrer del Nord, molt a prop d'aquest pis.
NOI: I el preu?
API: No hi ha gaire diferència. El del carrer de la Salle val 220.000 € i el del carrer del Nord, 210.000.
NOIA: I per què és més car el del carrer de la Salle? No diu que s'ha de reformar?
API: Bé, el del carrer de la Salle és més gros. El preu el marquen els metres. Però potser que els anem a veure. No els sembla?

4. Fem la maleta i... a gaudir del viatge!

ÀUDIO 28

Dos amics parlen de les vacances

XAVIER: I què? Ja has pensat què faràs per vacances?
RAQUEL: Sí, ho tinc tot a punt: aquest any me'n vaig a Playa Bávaro amb les meves amigues.
XAVIER: Playa Bávaro? Em sona.
RAQUEL: Sí, home, a la República Dominicana.
XAVIER: I hi aneu a visitar alguna cosa en concret?
RAQUEL: No, nosaltres no som com tu! Nosaltres, sol i platja. I tu, continues les teves recerques per la història de l'art català?
XAVIER: Sí, aquest any m'estaré una setmaneta a la Conca de Barberà.
RAQUEL: Ai, mira que ets avorrit! I què hi faràs, allà?
XAVIER: Doncs vull anar a Santa Coloma de Queralt. M'agradaria visitar amb calma l'església de Santa Ma-

ria de Bell-lloc. Formava part d'un monestir, però ara només en queda l'església. Està situada a fora del que va ser la muralla.
RAQUEL: Deu ser a prop del monestir de Santa Maria de Poblet, no?
XAVIER: Sí, que hi has estat? És interessantíssim!
RAQUEL: Hi vaig anar fa temps! Recordo que estava envoltat de natura i de vinyes.
XAVIER: Sí, sí, val la pena! Potser m'hi arribaré, si tinc temps.
RAQUEL: Però no hi havies anat per Setmana Santa?
XAVIER: Per Setmana Santa? Hahahahaha! Dona, per Setmana Santa vaig anar al Solsonès a visitar Sant Llorenç de Morunys. Hi ha un dels retaules barrocs més representatius de Catalunya i amb una verge morena! I, a més, la zona és molt maca, hi has estat? T'agradaria!
RAQUEL: Segur que és bonic, Xavier, però vacances són això: vacances. No fer res, prendre el sol, descansar i no aixecar-te aviat per anar a veure museus i esglésies! A veure... què vaig fer jo per Setmana Santa? Ah, sí! Vaig anar a Tenerife amb les amigues i no només vam anar a la platja, també vam visitar l'illa, no et pensis!
XAVIER: Vau llogar un cotxe?
RAQUEL: Sí, érem cinc i ens va sortir molt bé.
XAVIER: Mmmmm, jo sempre viatjo sol.
RAQUEL: No m'estranya! Qui vols que t'acompanyi d'església en església?
XAVIER: No et pensis, fa un parell d'anys vaig passar uns dies d'agost molt bonics a l'Alt Empordà. M'estava a Roses, en un apartament, i des d'allà vaig visitar Sant Pere de Rodes, el monestir de Vilabertran, el de les Escaules... i algun dia vaig anar a la platja i tot!
RAQUEL: Caram, Xavier, així sí que t'hi podríem haver acompanyat, doncs. A Sant Pere de Rodes, ja hi he estat, és espectacular, en aquell cim, pràcticament damunt d'un penya-segat, amb el mar a tocar. Quan hi vaig anar l'havien acabat de restaurar.
XAVIER: I tant, és un lloc molt bonic! Mira, saps què? Em podríeu acompanyar a Sant Miquel d'Escornalbou.
RAQUEL: Sant Miquel de què?
XAVIER: Escornalbou, a prop de Cambrils. Hi ha un castell espectacular, molt interessant, que probablement ja existia a l'època islàmica. El lloc és preciós, està envoltat de natura.
RAQUEL: I què vols que hi fem, nosaltres, allà?
XAVIER: Lloguem un apartament a Cambrils, vosaltres aneu a la platja i jo, a visitar el castell.
RAQUEL: Doncs, mira, per què no?

ÀUDIO 29

La Marta i en Jaume se'n van de viatge

MARTA: Anem molt bé de temps. Ja tinc les maletes fetes i no hem de marxar de casa fins d'aquí a una hora.
JAUME: Fantàstic, així anirem tranquils. Has agafat la maleta grossa?
MARTA: És clar. I la mitjana també.
JAUME: Què? La maleta grossa i la mitjana per anar cinc dies a Canàries?
MARTA: Tu ho tens tot molt fàcil: hi has posat un banyador, dos pantalons i una camisa i ja tens la teva part de la maleta feta.
JAUME: És que no necessito res més.
MARTA: És a dir, que no et pensaves canviar els calçotets, ni els mitjons...
JAUME: Ostres! Ostres!
MARTA: I tampoc t'has d'afaitar en una setmana i...
JAUME: Com que sé que tu t'ho poses a dins del teu necesser...
MARTA: Doncs així, de què et queixes?
JAUME: De totes maneres, i no t'enfadis si us plau, no estic convençut que tot el que hi hagi dins les maletes sigui meu o necessari.
MARTA: Si t'ho mires així, necessari, necessari no hi ha res, podem anar tota la setmana amb la mateixa roba com uns porquets.
JAUME: Deixa-m'ho veure. Un pot de gel d'un litre? Però si, de sabó, ja n'hi ha a l'hotel! I el xampú, també te l'emportes?
MARTA: És que jo estic acostumada a fer servir aquest i els altres no em van bé.
JAUME: A veure: una, dues, tres, quatre, cinc, sis, set... Déu meu: vuit samarretes! Marta, serem fora cinc dies. Aquí hi ha tot l'armari!
MARTA: És que en tinc de més primes i de més gruixudes, per si fa una mica de fred. A més, n'hi ha que no combinen amb tots els pantalons.
JAUME: Marta, amb els anys que fa que et conec i encara tens el do de sorprendre'm...
MARTA: I per què no et queixes del repel·lent de mosquits. A mi no em piquen mai, l'he agafat per a tu. I els analgèsics... qui acostuma a tenir mal de cap? Jo no.
JAUME: I aquí, què hi tens?
MARTA: Les capelines. El servei que ens van fer quan vam anar al Pirineu aragonès.
JAUME: I tant, i tant. Ben fet, agafa-les. Què és això? T'emportes l'Scrabble?
MARTA: I les cartes també. I si fes mal temps? Què faríem?
JAUME: Saps què? No vull continuar mirant. Sempre he pensat que amb tu ho tenia tot.

ÀUDIO 30

1 de setembre d'un any qualsevol

BIBI: Ei, Joana, què tal, maca?
JOANA: Bé, gràcies. I tu?
BIBI: Molt bé. Oh, costa tant tornar a la feina després de les vacances.
JOANA: Mira...
BIBI: On has anat, tu?
JOANA: No he anat enlloc. M'he quedat aquí.
BIBI: Ho sento, noia. Amb la calor que ha fet aquest estiu...
JOANA: Jo he estat bé.
BIBI: Doncs jo sí que he marxat. He anat a Santo Domingo.
JOANA: Ah, està bé.
BIBI: Vam anar a Mèxic de viatge de noces i ja havíem fet un creuer pel Carib i vam dir: "va, per què no anem a Santo Domingo?" Vam trobar una oferta i hi vam anar.
JOANA: Me n'alegro.
BIBI: Has estat mai al Carib?
JOANA: No, no.
BIBI: Doncs hi has d'anar, t'encantaria.

JOANA: No m'ho havia plantejat.
BIBI: Mira, saps què? Per què no véns un dia a casa i mirem les fotos? És que és preciós.
JOANA: No cal, ja n'he vist algun reportatge a la *tele*.
BIBI: Ui, en Borja ha fet unes fotografies precioses i també tenim un vídeo.
JOANA: No us voldria fer anar malament.
BIBI: I ara! No et pots quedar sense veure les platges del Carib. Pensa que la sorra és blanca i l'aigua, neta i de color turquesa.
JOANA: Sí, com a les pel·lícules.
BIBI: Va, et va bé venir demà a sopar? Vam aprendre a fer *guacamole* i *burritos,* i farem un sopar mexicà. Què et sembla?
JOANA: Demà és dijous. No puc, és que he quedat amb uns amics.
BIBI: Doncs divendres.
JOANA: Doncs divendres.
BIBI: Saps què? Li diré a en Borja que busqui les fotos de Mèxic i així, ja que véns, les veuràs totes.
JOANA: No, no us molesteu.
BIBI: Només faltaria, serà un plaer. Escolta, tu has vist el nostre vídeo de casament?
JOANA: Vaig venir al vostre casament.
BIBI: Ja ho sé, maca, però segur que no has vist el vídeo.

5. Juguem amb esportivitat

ÀUDIO 31

L'Elsa vol sentir-se millor

LOCUTOR: Hem arribat a la segona part del programa. Ja saben els nostres oients que poden fer preguntes a la nostra doctora mitjançant el telèfon o el correu electrònic. Tenim la primera trucada. Bona tarda.
ELSA: Hola, bona tarda.
LOCUTOR: El seu nom, si us plau?
ELSA: Em dic Elsa.
LOCUTOR: Endavant, Elsa. Quina és la seva pregunta?
ELSA: Primer de tot volia saludar la doctora i dir-li que segueixo el programa i els seus consells.
DOCTORA: Moltes gràcies!
ELSA: Jo trucava perquè fa unes quantes setmanes que em noto cansada, irritable, no tinc ganes de fer res i a vegades estic de mal humor.
DOCTORA: Elsa, està passant per una situació d'estrès o ha experimentat algun canvi en la seva vida?
ELSA: No. No, no.
DOCTORA: Té una vida sedentària? Quina feina fa?
ELSA: Treballo de secretària en una clínica, treballo asseguda tot el dia.
DOCTORA: I va caminant a la feina? Practica algun esport?
ELSA: No, hi vaig en moto. I, la veritat, mai no he fet esport.
LOCUTOR: Què li deu passar, a l'Elsa, doctora?
DOCTORA: Doncs que probablement necessiti fer esport.
LOCUTOR: *Mens sana in corpore sano*?
DOCTORA: Exactament! Tots portem una vida molt sedentària. Treballem molt i fem altres activitats. No estem fets per estar tot el dia asseguts.
LOCUTOR: Quines conseqüències té, doncs, el sedentarisme?
DOCTORA: Miri, primer té unes conseqüències físiques molt evidents, com solen ser el mal d'esquena i el sobrepès. I, després, nombrosos estudis han comprovat que, en la pràctica de l'esport, el cos produeix endorfines.
LOCUTOR: I què són les endorfines?
DOCTORA: Són unes substàncies que produeix el cos i que generen benestar, promouen la calma, redueixen el dolor i, per tant, ens ajuden a combatre les situacions d'estrès. Per tant, Elsa, jo li recomano que faci esport.
ELSA: D'acord, gràcies, ho provaré.
LOCUTOR: Gràcies per trucar, Elsa.
ELSA: Gràcies a vosaltres pel programa.
LOCUTOR: O sigui, doctora, que ens hem d'apuntar al gimnàs. O podem comprar-nos una capseta d'endorfines?
DOCTORA: No, no podem comprar-nos una capseta d'endorfines, però sí que les podem segregar prenent el sol, fent ioga, ballant, fent exercicis respiratoris, corrent, anant en bicicleta, nedant... L'activitat esportiva calma i alhora estimula, tenim més energia. I això és el que feia falta a la nostra oient.
LOCUTOR: Hem de practicar algun esport amb regularitat, doncs?
DOCTORA: Exactament!
LOCUTOR: Perfecte. Tenim una altra pregunta d'un oient, aquesta ens arriba a través del correu electrònic.

ÀUDIO 32

Persones discapacitades fan esport

PRESENTADORA: Avui acabem el nostre telenotícies amb un reportatge molt especial dels esports. Coneixerem tres exemples de com l'esport millora la qualitat de vida de les persones amb una discapacitat. El seu lema és "Vull guanyar. Però si no puc guanyar, deixeu-me ser valent en l'intent».
EVA: Em dic Eva i fa dos anys que practico vela. Tinc esclerosi múltiple i la vela m'ha canviat la vida. He guanyat en confiança, relaxació, concentració mental. I puc gaudir de la sensació de llibertat que et dóna la vela: aquí deixo la cadira i em valc per mi mateixa! És sensacional!
ALBERT: Hola! Sóc l'Albert i sóc el capità d'aquest equip d'hoquei amb cadira de rodes. La majoria dels meus companys patim distròfies musculars i mai ens hauríem imaginat que seríem capaços de practicar un esport. Practicar un esport és el que més enveja em feia dels meus companys i ho he aconseguit. Abans de jugar a hoquei pràcticament no sortia de casa. Ara he de venir aquí, entrenar, jugar partits... i he fet uns amics fantàstics.
MARINA: Em dic Marina i sóc la mare de l'Edgar. L'Edgar és disminuït psíquic. Des que va deixar l'escola, que havia anat perdent els companys, s'havia tancat a casa i només sortia per anar a treballar. La seva vida s'havia reduït a la feina, la televisió i poca cosa més. Quan vam saber que hi havia aquest equip de futbol vam insistir molt perquè s'hi apuntés. I la veritat és que va ser el millor: ha fet amics, va a competicions, a veure partits... és que està desconegut! El futbol li ha apujat l'autoestima,

l'ha ajudat en la socialització i, sobretot, el que ha aconseguit l'Edgar és qualitat de vida.

ÀUDIO 33

Un pare aconsella el seu fill

FILL: Pare, demà ens portaràs al camp?
PARE: Altre cop jo? Escolta, i el pare d'en Mohamed? Aquest no us porta mai!
FILL: És que, pare, el dissabte tu no treballes i ell sí. No ens pot portar, ni pot veure'ns jugar...
PARE: Sí, sí, sí, sempre ens toca als mateixos. Bé, almenys feu algun gol perquè darrerament perdeu tots els partits.
FILL: Sí, però dissabte passat ens ho vam passar molt bé.
PARE: Sí, ja vaig veure que reies molt a la banqueta! Has de parlar amb l'entrenador perquè jugues molt poca estona. Això no pot ser.
FILL: Però no passa res, a la banqueta ens ho passem molt bé. Som molts, tots hem de jugar una mica.
PARE: I què? Heu de jugar els bons, la resta a seure, així se'n cansaran i plegaran! Ah! I fins que no canvieu aquesta merda de porter que teniu no fareu res.
FILL: No el podem canviar, en Guillem és el nostre amic i ja ho fa bé, el que passa és que a vegades es distreu...
PARE: Mentre tingueu en Guillem de porter, i vosaltres, que sembla que us acolloniu davant dels adversaris, no anireu enlloc!
FILL: És que hi ha equips molt bons, pare. I també hi ha equips que juguen molt brut, els de demà, per exemple. Segur que tornarem a perdre.
PARE: Doncs si ells juguen brut, vosaltres més! Puntada de peu cap aquí i trompada cap allà. Procura que l'àrbitre no et vegi, i fot-li fort! Ja ho veureu, si pujareu amunt de la classificació. Tu ets bo, fill! Però us falta empenta, collons!
FILL: Ai, pare, a vegades em fas una mica de por...

6. La salut pública i la vida saludable

ÀUDIO 34

Conversa a l'Ajuntament d'un poble petit sobre el problema dels purins

MIQUEL: Nois, ens costa molt controlar el nivell de purins a l'aigua.
CRISTINA: Una altra vegada?
MIQUEL: Sí, han arribat els resultats de les anàlisis i, si no fem alguna cosa, aviat superarem el límit permès.
JOAN: No m'estranya, s'han posat dues granges més a la comarca i a Cal Llop han augmentat el nombre de porcs. Saps que les dues granges noves exporten els porcs directament a Dinamarca?
MIQUEL: Ja m'ho imagino, aquí la legislació és una mica tova. Hauríem de trobar altres fórmules que beneficiessin les granges i el territori.
JOAN: Què vols que fem? Que siguem més durs amb les inspeccions?
MIQUEL: No. Hem de buscar la manera de rendibilitzar aquests purins que ara ens fan anar tan malament.
CRISTINA: Al Consell Comarcal del Vallès Oriental redistribueixen els purins per utilitzar-los d'adob en terres més pobres.
JOAN: I com ho fan?
CRISTINA: Han creat un banc d'adob i, els pagesos que en vulguin, només han de demanar-ne.
MIQUEL: Doncs, mira, és una bona opció. Aquí tothom hi surt guanyant.
JOAN: No és complicat de gestionar. S'hauria de parlar amb les granges.
CRISTINA: I ara m'estic recordant que fa uns anys una granja de Santa Pau, a la Garrotxa, va guanyar un premi perquè generava biogàs a partir dels excrements dels porcs.
MIQUEL: I què en feien, del biogàs resultant?
CRISTINA: El tornaven a aprofitar, com a energia, a la mateixa granja.
MIQUEL: És una iniciativa molt bona, però nosaltres no tenim diners per subvencionar aquests projectes.
JOAN: Podríem mirar de demanar una subvenció o de buscar algun incentiu fiscal perquè les empreses es poguessin adherir a aquests plans.
CRISTINA: De totes maneres, em sembla més viable fer un banc de purins. És més senzill i és més barat.
MIQUEL: Doncs bé, parlaré amb els altres ajuntaments de la comarca, a veure si tots junts podem fer pressió i demanar una reunió amb el delegat territorial.

ÀUDIO 35

Un metge parla amb un pacient sobre la vacunació

PARE: També li volia demanar informació sobre les vacunacions infantils.
METGE: No s'ha de preocupar de res. Tenim un carnet amb un calendari. Ara l'hi donaré i ja sabrà quina vacuna s'ha de posar a cada edat.
PARE: No, és que volia informació justament al revés. Ens estem plantejant de no vacunar-lo.
METGE: No volen vacunar el nen?
PARE: Abans que nasqués teníem molt clar que no el vacunaríem, però ara comencem a tenir dubtes i ens agradaria saber què en pensa vostè. És que és tan petit i tan fràgil...
METGE: Ja els entenc, ja. Però, mirin, som molt afortunats: disposem d'uns avenços mèdics, que són les vacunes, que ens han permès reduir la mortalitat infantil dràsticament. I, si no, pensin què passa al Tercer Món amb les malalties com la malària, per a la qual encara no hi ha vacuna.
PARE: Sí, és clar, però estem injectant una petita dosi d'una malaltia a un nadó que potser mai estarà en contacte amb aquesta malaltia. Hem llegit que es desconeixen els efectes secundaris de les vacunes. I, fins i tot, que es relacionen amb l'augment de casos de diabetis.
METGE: Hem de pensar que el nostre sistema sanitari ha trobat en les vacunes la forma menys perjudicial per protegir-nos de malalties greus. Són, sens dubte, el millor remei contra les epidèmies que assolaven la salut pública fa uns anys o unes dècades.
PARE: És clar, però si portem un estil de vida sa i alimentem el Lluc correctament, també l'estem protegint, no?

METGE: És clar que el protegeixen i que és molt probable que no agafi cap malaltia per a la qual altres nens s'han vacunat. Però és que probablement no l'agafarà justament perquè els altres companys estan vacunats. Potser la seva és una posició una mica egoista.
PARE: Potser és egoista, però no pot ser que se'ns coaccioni per immunitzar-nos. Com sabem que no estem obeint els interessos de multinacionals farmacèutiques?
METGE: I vostès pensen que, si no fossin necessàries, l'Estat es gastaria aquests diners inútilment? Mirin, jo no puc entrar en aquesta discussió tal com la planteja vostè. El que sí que li puc explicar és que hi ha malalties que s'havien eradicat i que tornen a emergir.
PARE: Què vol dir?
METGE: Doncs que s'han tornat a detectar brots de poliomielitis i de tos ferina.
PARE: De debò? Però, per què?
METGE: No ho sabem, però és possible que es propaguin perquè no tothom està vacunat.
PARE: Ja l'entenc.
METGE: I una última cosa. Amb el canvi climàtic pot ser que rebrotin malalties que havíem eradicat. Sabien que, arran d'una sequera al Brasil, es va detectar malària en una zona on no n'hi havia hagut mai? Bé, la meva obligació és informar-los. A partir d'aquí són vostès els responsables de la salut d'en Lluc.
PARE: Doncs gràcies. En parlaré amb la meva companya.

ÀUDIO 36

La senyora Mercè va al metge

METGE: Senyora Mercè, ha tornat a guanyar pes: 83 quilos. Miri, li vam posar la pròtesi al maluc i, si no s'aprima, l'haurem de tornar a operar.
MERCÈ: I què vol que hi faci? No es pensi, no menjo pas gaire.
METGE: No és una qüestió de menjar. És una qüestió de canvi d'hàbits.
MERCÈ: Bé, doncs, digui què he fer.
METGE: Vejam, quins trajectes fa a peu, vostè?
MERCÈ: La veritat és que... jo visc als afores i necessito el cotxe per a tot.
METGE: Quin horari fa?
MERCÈ: Sóc administrativa i treballo de vuit a tres.
METGE: I què fa a les tardes?
MERCÈ: M'agrada molt fer mitja. Sóc àvia de dues nenes bessones de tres anys i em passo la tarda fent-los jerseiets.
METGE: Així, vostè és una persona molt sedentària.
MERCÈ: Sí, m'agrada molt estar a casa, fer mitja, llegir, cuinar. El que passa és que jo m'engreixo i el meu marit té la tensió alta.
METGE: El que vostè ha de fer és caminar una hora cada dia. Si anar a la feina a peu és massa lluny, s'ha d'acostumar a fer un volt havent dinat.
MERCÈ: Abans anava al gimnàs amb una veïna, però un dia per una cosa i un dia per una altra, sempre trobàvem una excusa per no anar-hi.
METGE: Miri, no cal que es tanqui en un gimnàs. Si camina una hora diària serà suficient. I la piscina? Li agrada nedar?
MERCÈ: Sí que m'agrada.
METGE: Doncs vagi a la piscina un parell o tres de cops a la setmana. I la feina de la casa?
MERCÈ: Tinc una noia que m'ajuda. Ve una hora cada dia.
METGE: Doncs intentin fer-la vostès, el que puguin, és clar.
MERCÈ: Sí, així no ens passaríem tota la tarda asseguts.
METGE: I el menjar. Ha de tenir cura amb el menjar. Ha de fer cinc àpats cada dia.
MERCÈ: Cinc? Si ara en faig tres i m'engreixo.
METGE: N'ha de fer cinc perquè així no tindrà tanta gana i menjarà menys. Un bon esmorzar, però per sopar només verdura i una peça de fruita.
MERCÈ: Caram, tot al revés! El sopar és l'àpat que fem millor perquè tinc temps per estar a la cuina i m'hi puc dedicar més.
METGE: Doncs ara prepari una bona verdura i el dinar de l'endemà. I ja ho sap: bullit, a la planxa... i res de greixos i dolços.
MERCÈ: Sí, ja ho entenc, ja.

ÀUDIOS ELEMENTAL 3

1. La bona educació

ÀUDIO 37

Què ha après, la Mar?

FILLA: Mare, així no l'encendràs mai, el foc.
MARE: Per què?
FILLA: Has de posar aquests troncs petits a sota; i aquest és molt verd, trigarà molt a cremar.
MARE: Escolta, noia, i tu com ho saps això?
FILLA: Ho he après amb els escoltes.
MARE: Els escoltes us ensenyen a fer foc?
FILLA: Sí, quan vam anar a acampar l'Aleix, en Víctor i jo érem els encarregats de fer el foc.
MARE: Caram! Doncs escolta, et nomeno encarregada de fer foc.
FILLA: Sí, si vols, després et demostraré que també em sé orientar.
MARE: Ja veig que ens perdrem!
FILLA: Tu saps com es coneix on és el nord?
MARE: No ho sé, així sense brúixola...
FILLA: Doncs has de mirar on hi ha molsa, la molsa creix al nord.
MARE: Ah, sí? No ho sabia. I què més has après?
FILLA: Sé el nom de tots els arbres que hem trobat.
MARE: A veure... quin arbre és aquest que fa aquestes cireres?
FILLA: Un arboç, que fàcil! L'àvia em va dir que aquesta tardor m'ensenyarà a fer-ne confitura.
MARE: Ah, sí, l'àvia en sap molt, de fer confitures! I a veure, continuem: i els ocells, que saps quin ocell és aquell que hi ha parat en aquella branca?
FILLA: És un pit-roig..., però el nom dels ocells me'ls ensenya l'avi.

ÀUDIO 38

Pare i fill parlen del mestre Surroca

PARE: Quim, saps que s'ha mort el senyor Surroca?
FILL: El mestre?
PARE: Sí, noi, feia una setmana que era a l'hospital i ja havien dit que, d'aquesta, no se'n sortiria.
FILL: Ja era gran, potser tenia deu anys més que vós?
PARE: Vuit, ell n'hauria fet 95. I tenia el cap ben clar! Hi vaig parlar no fa gaire.
FILL: Així encara us vèieu sovint?
PARE: Ens trobàvem al mercat i alguna tarda a la llar de jubilats, a fer la partida.
FILL: I què, no em digueu que us guanyava...
PARE: No et pensis, a vegades ja em costava, ja, era molt fi!
FILL: Era un home molt llest. Quan nosaltres hi anàvem, ell ja en venia sempre.
PARE: Sí que era trempat, sí.
FILL: Una vegada ens va demanar a tots que portéssim un préssec, que volia fer una classe de naturals. Es veu que en Recasens s'havia queixat que els nanos li robaven préssecs quan sortien de l'escola. Doncs vam arribar tots amb el préssec i ens va fer anar a Can Recasens a portar-los un préssec cadascú i a demanar perdó. Us en recordeu?
PARE: Sí, ja me'n recordo, d'aquesta, sí! Ben fet.
FILL: I una altra vegada... En Pladevall sempre deixava la moto aparcada davant de casa seva i nosaltres, quan anàvem cap a l'escola, la hi engegàvem i sortia l'avi de la casa, enfadat i cridant. Es veu que un dia ja n'havien parlat abans amb el mestre, i ja ens esperava en Pladevall, vam engegar-li la moto i ens va tancar a tots al garatge i vam arribar tard a l'escola.
PARE: Això fèieu? No m'ho havies explicat.
FILL: Espereu-vos, que vam arribar tard i el mestre: "d'on veniu?, d'on sortiu a aquesta hora?" I en Joanet: "és que m'he adormit"; jo: "és que he acompanyat el meu pare al camp", i en Siso, no sé què de l'àvia malalta... I el senyor Surroca ens va fer copiar no sé pas quantes vegades "No diré mentides". I quan vam haver acabat ens va dir: "No us estàveu pas a can Pladevall?"
PARE: En sabia molt, i li agradava la canalla.
FILL: I era molt bon mestre. Ens posava a tots en tres files, els grans, els petits i els mitjans, i anava fent les seves explicacions i posant feina per als altres... No sé com s'ho feia, però tots vam sortir d'allà amb 14 anys sabent llegir, escriure, de números... Pare, vós, quants anys vau anar a l'escola?
PARE: Amb prou feines tres anys.
FILL: Tres anys? I què vau aprendre?
PARE: Segurament el mateix que tu. És que fins que no vaig fer 10 anys no va haver-hi escola al poble, l'escola que hi havia era massa lluny. I amb 13, ja ho saps, es va morir la mare i vaig haver-me de quedar a casa a treballar.
FILL: I no us hauria agradat estudiar més?
PARE: En aquelles circumstàncies no ens ho podíem ni plantejar.

2. Fem Festa Major

ÀUDIO 39

La festa de La Patum de Berga

NEN: De què són aquestes fotos?
MARE: De La Patum de Berga. Tu no hi has estat mai.
NEN: A veure... Mare, quin tambor més gros!
MARE: És el tabal. A totes les desfilades de La Patum, els personatges ballen al so del tabal.
NEN: I qui desfila?
MARE: Mira, el dijous desfilen els gegants i els nans, i ballen amb l'Àliga. Veus? Aquesta és l'Àliga.
NEN: I per què una àliga?
MARE: Perquè l'Àliga simbolitza la llibertat.
NEN: I aquests monstres que treuen fum per la boca són dracs?
MARE: Es diuen guites: són uns monstres que estan molt enfadats i per això treuen foc. Mira, aquests són els turcs i els cavallets. Surten abans de les guites.
NEN: I també ballen?
MARE: Sí, tots ballen i fan veure que es barallen, simulen una batalla.
NEN: Ui, i aquest que va vestit de camuflatge, qui és?

MARE: Aquests són els Plens. Porten un vestit especial per no cremar-se, van protegits amb caretes i amb fulles verdes. I veus, a dalt del cap hi tenen dues banyes; de fet, són com el diable!
NEN: Així fan por. Ui! I n'hi ha molts!
MARE: Sí, en surten molts. S'apaguen els llums, tothom calla i de cop els encenen les banyes i es posen a ballar al ritme del tabal, aquell tambor que has vist abans.
NEN: Oh!
MARE: És molt emocionant.

ÀUDIO 40

A la Carla i al Joan els ha tocat fer el pregó

CARLA: Avui hem de deixar el pregó fet perquè ja fa massa dies que hi donem voltes.
JOAN: És que no sé què hem de dir: que s'ho passin molt bé, bona Festa Major...
CARLA: Home, també hi hem de posar un punt d'humor, no? A veure, pensem-hi: ens han demanat que fem el pregó perquè la nostra associació aquest any compleix el vint-i-cinc aniversari, no?
JOAN: Sí... i ja començo a estar-ne cansat, d'aquest aniversari, que ens porta molta feina!
CARLA: Oh, Joan, com ets, tot el dia queixant-te! Tornem al pregó... El que hem de fer és un repàs del que ha passat al poble durant aquests vint-i-cinc anys, per exemple, i intentar fer-ho amb clau d'humor.
JOAN: Ah, d'acord. A més, nosaltres vam començar al local del carrer de la Creu i ara aquell edifici ja no hi és, forma part dels Jardins del Migdia. Podem parlar de com la ciutat ha canviat i del local actual, que és una zona de creixement del poble, que hi ha anat a viure molta gent jove, parelles amb nens petits, que són el futur i bla, bla, bla.
CARLA: Ho veus, home, com en saps? Ah! I hem d'aprofitar per reivindicar la piscina municipal.
JOAN: Mira, explicarem una mica els actes de la Festa Major i explicarem els actes que no farem.
CARLA: Com vols dir els actes que no farem?
JOAN: Anunciarem les sardanes, el correfoc, el ball de nit, els gegants, els castellers... el de sempre, vaja, i després direm que anunciem els actes que no tenen lloc, m'entens el doble sentit? Per exemple: competició de natació a la piscina municipal coberta, no tindrà lloc; no tenim piscina!
CARLA: I hi ha algun altre acte que no tingui lloc?
JOAN: Una bicicletada pel carril bici de la ciutat i un concert a l'auditori.
CARLA: Apa, com et passes! I bé, després hem de dir que s'ho passin bé, que gaudeixin de la festa, que són dies molt importants...
JOAN: Sí, també hem de parlar de les relacions entre veïns, el poble es para perquè tothom pugui sortir al carrer a celebrar la festa, que ve gent que ja no viu aquí però tornen per la Festa Major, que ha de ser un punt de trobada...
CARLA: Molt bé, Joan, veus, ja ho tenim! Apa, ara només ho hem de redactar. Escolta, tu saps fer versos, ens quedaria molt bé si el féssim en vers!
JOAN: Ei, tu em vols enredar! No està escrit enlloc que un pregó hagi de ser en vers!

3. Comuniquem-nos

ÀUDIO 41

Un pintor explica la seva darrera composició

PINTOR: En aquest quadre que teniu aquí davant he volgut representar la meva admiració per la natura.

A dalt de tot a l'esquerra he pintat un cercle taronja, que és el sol. L'he pintat taronja per donar vitalitat al quadre i situar aquesta composició a l'estiu. Penso que el taronja és un color càlid i alegre. I això és el que dóna el sol: vida. A sota del sol hi he pintat un triangle de color verd. És el món vegetal que creix amunt buscant la llum del sol. He volgut representar els arbres i les flors en forma de triangle perquè, des dels antics, el triangle és un símbol de perfecció. A la dreta del món vegetal he volgut reflectir el món animal: ho he fet amb aquesta creu –aquesta gran ics– de color marró que hi ha al mig de la composició. Penso que calia donar a l'animal el màxim protagonisme perquè nosaltres pertanyem al regne animal. I l'he representat amb una ics perquè les formes diagonals donen moviment i volia contraposar-ho amb el triangle estàtic de la vegetació. La ics és una forma, no té volum com les altres figures. És l'home a la recerca de si mateix. I, finalment, aquest con blau és el mar. El mar, l'he fet blau i he volgut que tingués forma cònica perquè el mar també està en moviment i volia que representés el vaivé de les onades. De fet, el mar és la representació de l'esperit creatiu: no està mai quiet i el seu moviment respon a uns impulsos que no podem controlar, i hem d'aprofitar aquesta energia.

ÀUDIO 42

A l'assaig d'una obra de teatre

DIRECTOR: Maribel, aquesta escena s'ha de treballar més.
MARIBEL: Encara més?
DIR: A veure, mira en Narcís des d'aquí, no tan a prop. T'hi vas apropant a poc a poc. I quan ell et digui que ha conegut una altra dona, tu has de fer una expressió de gravetat: vull veure't el front ple d'arrugues, que et pugi la ràbia i a poc a poc vas tensant la musculatura.
MARIBEL: Així, fent cara d'enrabiada?
DIR. Sí, així, els ulls encesos, molt bé, molt bé. I ara, quan li preguntis quant de temps fa que t'enganya i qui és ella, vull que aixequis el braç i tiris el cos endavant, inquisitiva. I quan aixequis el braç, ho has de fer amb força. Gesticula, gesticula molt!
MARIBEL: Però està enfadada i també nerviosa, no? I si s'encén una cigarreta?
DIR: No, no, el teu personatge no fuma. El que sí que pots fer és agafar un bolígraf de damunt la taula i jugar-hi, això també dóna sensació de nerviosisme.
MARIBEL: D'acord, provem-ho. Així?
DIR: Molt bé, ara sí, molt bé. I quan ell acabi de parlar, tu t'has de tirar enrere i seure.
MARIBEL: Sí, ja ho he fet.
DIR: Prova de creuar les cames i plegar els braços. Recorda que estàs a la defensiva. Si ho fas així reforçaràs aquesta sensació d'hostilitat.
MARIBEL: Què et sembla?

DIR: Perfecte. I mentre ell et parli, mira'l als ulls. No abaixis la mirada, és ell qui està avergonyit, tu no tens res per amagar; per tant, l'has de mirar de fit a fit. L'has de travessar amb la mirada.
MARIBEL: Molt bé, ja ho faré. Tornem a fer tota l'escena?
DIR: Sí, repetim-la de cap i de nou.

4. Veïns i vida comunitària

ÀUDIO 43

Uns veïns parlen dels pressupostos de la comunitat

MARTÍ: Finalment ja tinc els pressupostos per pintar.
OLGA: Quants n'has demanat?
MARTÍ: N'he demanat tres, tal com vam dir.
CRISTINA: Vas parlar amb en Rovira? Ens va dir que ens faria un descompte.
MARTÍ: I tant! Mira, aquest és el pressupost d'en Rovira. Ho inclou tot: pintar les baranes, la façana i els marcs de les finestres. Ens costaria 47.000 euros.
OLGA: No està gens malament.
MARTÍ: Després vaig parlar amb els López. A mi em van pintar el pis molt bé fa quatre o cinc anys. Aquests ens demanen 38.000 euros per pintar la façana i els marcs de les finestres; les baranes no ens les farien.
CRISTINA: Trobo que, proporcionalment, en Rovira ens ho fa més bé, perquè les baranes són molt entretingudes.
MARTÍ: El problema d'en Rovira és que ha reduït personal i va molt enfeinat. No podria venir fins passat l'estiu i tindríem la façana empantanegada molts dies.
OLGA: I a qui més vas demanar pressupost?
MARTÍ: A una empresa que es diu Pintures Blanc. Els vaig demanar que només em comptessin la façana perquè si els veïns no es volen gastar tants diners, potser tothom es pot pintar les seves baranes i finestres.
CRISTINA: Està ben pensat!
MARTÍ: Aquests, per a mi, són una mica cars. 31.000 la façana, això sí, és una empresa grossa, podrien començar d'aquí a un mes i són molts, ens ho tindrien acabat en un tres i no res.
OLGA: Els diners són importants, però els terminis s'han de tenir en compte. I els López, què diuen?
MARTÍ: Els López també en farien via, però diu que tenen feina compromesa durant tres mesos, ens hauríem d'esperar.
CRISTINA: Mira, si voleu faig una comparativa dels tres pressupostos i els deixo a les bústies perquè la gent s'ho comenci a pensar abans de la reunió de veïns.
MARTÍ: D'acord, doncs aquí tens els papers.

ÀUDIO 44

Conversa entre veïns

MARGARIDA: Estic ben farta dels veïns del tercer segona.
MANEL: Tu també?
MARGARIDA: Què vols dir, que no sóc l'única?
MANEL: Ui, parla amb en Ramon i la Neus, hi han hagut d'anar diverses vegades per demanar-los que abaixin el volum del televisor al vespre.
MARGARIDA: I segur que no els han fet cas.
MANEL: Diu que al principi abaixen una mica el volum, però després ja hi tornen.
MARGARIDA: Doncs a mi em fan el mateix, reguen les plantes sense mirar si jo tinc roba estesa. A vegades penso que ho fan expressament! Això és una, i l'altra és la mania d'espolsar les catifes al balcó. Vinga, tota la merda cap a casa meva!
MANEL: Van a la seva...
JULIÀ: Bon dia.
MANEL: Bon dia, Julià.
JULIÀ: Què, què expliqueu?
MARGARIDA: Ens queixem dels del tercer segona.
JULIÀ: Ui, així teniu conversa per estona. Mireu, ara que estic jubilat, m'he de despertar cada matí a dos quarts de nou amb el soroll que fan ells quan tanquen la porta.
MANEL: Sí que tens raó, que tanquen la porta a cops.
JULIÀ: Us n'explicaria moltes. Guaiteu, hi ha dies que sento que parlen amb el nen a les 11 de la nit, us sembla que són hores que un nen de 5 anys estigui despert? I després, hi ha el gos.
MARGARIDA: El gos? Vols dir que tenen gos?
JULIÀ: No saps que tenen gos... i saps per què? Perquè no el treuen mai. Mai. Pobre animal.
MANEL: Aquesta sí que és grossa!
JULIÀ: Són uns mal educats, home! Te'ls trobes per l'escala o l'ascensor i, si poden, no et diuen ni un trist bon dia. I una altra cosa: al migdia, havent dinat, em poso a la galeria a llegir el diari i ells també han de sortir a la galeria i posar-se a xerrar. Quan ells surten, jo ja entro cap a dins. No ho veuen, que estic llegint?
MANEL: És que no tenen consciència que viuen amb altra gent. Hi ha molts dies que posen la rentadora a la nit. Un dia els vaig comentar que se sentia molt la centrifugadora i em van contestar que els anava molt bé rentar roba a la nit perquè així l'endemà al matí l'estenien.
MARGARIDA: Hauríem de fer una reunió per parlar-ne. En aquesta escala no hi havia hagut mai cap problema.
JULIÀ: De què et servirà? No vindran pas.

5. Societat de consum

ÀUDIO 45

Promoció en un supermercat

DEPENDENT: Bon dia, senyora, té un moment?
SENYORA: Sí, digues.
DEPENDENT: Estem fent una promoció de productes de la marca Peteways. Peteways és una marca europea que fa tot tipus de begudes. Ha tastat mai la nostra llet vitaminada?
SENYORA: Em sap greu, però no bec llet.
DEPENDENT: És igual, li'n regalem un bric perquè la tastin els seus fills. Els donarà les vitamines suficients per créixer.
SENYORA: És que no tinc fills.
DEPENDENT: Vaja. Però, de suc de taronja, sí que en deuen beure al matí? Ha tastat el nostre?
SENYOR: No, no el coneixia.
DEPENDENT: És una barreja de suc de taronja amb vitamines i estimulants perquè comenci el dia amb energia.

SENYOR: Prou nerviosa que sóc, només em faltarien sucs estimulants!
DEPENDENT: Si és així, em sembla que tinc el producte Peteways adequat per a vostè. Relaxways és una infusió amb til·la i valeriana i altres plantes medicinals que li proporcionarà el descans absolut.
SENYORA: Mira, jovenet, em sap greu però no ens entendrem. Jo no necessito res que m'estimuli ni que em relaxi. Em llevo amb energia i quan arriba el vespre l'he gastada i dormo. Així de simple!
DEPENDENT: És clar, és clar.
SENYORA: No tens cap producte natural, que no contingui additius de cap mena?
DEPENDENT: Bé, si vol tastar la nostra aigua. Té efecte depurador i calma la set.
SENYORA: Com dius?
DEPENDENT: Com que és aigua no té gust de res, però la nostra aigua es diferencia de les altres perquè depura l'organisme si en beu a grans quantitats. I per a la set no hi ha res millor que l'aigua.
SENYORA: M'has convençut. Et compraré un parell d'ampolles d'aquesta aigua tan especial.

ÀUDIO 46

Una família ha anat a dinar a un restaurant

ROSA: Lluís, tasta aquestes maduixes.
LLUÍS: Què els passa?
ROSA: Doncs, que porten massa moscatell.
LLUÍS: A veure... són bones. Sí que s'hi sent el moscatell, però ja m'agraden, així.
FLORA: Nena, les meves trufes tampoc valen gaire res. Les han descongelades massa de pressa.
LLUÍS: Que les han descongelades massa de pressa? Sogra, com ho sabeu això?
FLORA: Es nota molt, són toves de dins i de fora, les deuen haver posades al microones.
LLUÍS: No es pot anar enlloc amb vosaltres.
ALFONS: Tenen raó, noi. Vols dir que aquest restaurant és de tanta categoria?
LLUÍS: Mireu, m'ho va dir en Bertrana. Ell hi ha vingut alguna vegada amb la seva dona i me'l va recomanar.
ALFONS: Aquest en Bertrana... Mira, no vull ser perepunyetes, però la meva sopa, no l'havien colada.
LLUÍS: Què voleu dir, que no l'havien colada?
ALFONS: Hi havia grumolls, bé, trossets de peix.
LLUÍS: Oh, és clar, si era sopa de peix!
ALFONS: Una sopa és una sopa i ha d'estar ben colada.
FLORA: L'Alfons té raó. Les meves mandonguilles, tampoc les havien picades bé.
ROSA: Com vols dir, mare?
FLORA: Sí, dona, la carn no estava passada per la picadora, no l'havien triturada bé.
ROSA: Mira, posats a queixar-nos, les meves gambes eren massa cuites.
ALFONS: I ara! Això és un crim! El peix no vol gaire cocció, ho sap tothom.
ROSA: Doncs les gambes, què vols que et digui, les havien cuites massa.
FLORA: Malaguanyades gambes... Alfons, i aquesta pinya és bona?
ALFONS: Sí que és bona, però me l'han portada massa freda, haurien d'haver-la tret de la nevera fa estona.
LLUÍS: Doncs la meva macedònia està perfecta.
ROSA: A veure, deixa-me-la tastar... Sí, és bona, però la taronja l'han tallada massa grossa.
LLUÍS: Santa paciència! Ja faig bé de no cuinar mai per a vosaltres.

6. El català, la nostra llengua

ÀUDIO 47

Uns professors organitzen una sortida per conèixer els vestigis romans a Catalunya

JOAN: Aquest any, per canviar una mica, podríem fer coincidir la sortida trimestral amb el tema de la romanització.
QUIMA: Mira, veus, està ben pensat.
LLUÍS: Has tingut molt bona idea, noi! Els portarem d'excursió a Martorell, que vegin el Pont del Diable.
QUIMA: Vols dir, Lluís, visitar un pont i ja està?
LLUÍS: Carai, un pont i ja està? I quin pont! El van construir els romans al segle X aC i fa 130 metres de llargària! Què veuran de més impressionant?
JOAN: Ja sé què vol dir, la Quima, que no hi estarem pas tot el dia, veient el pont... I Roses? Fa anys havíem anat a Roses, a veure la Ciutadella. És una excursió molt bonica i molt interessant: podrien veure la vil·la romana i, a més, la colònia grega.
QUIMA: El que passa és que aquesta promoció, el curs passat, va anar als Aiguamolls de l'Empordà. Ja sé que és diferent, però és tornar a la mateixa zona.
JOAN: Escolteu, i si anem a Barcelona, a visitar la muralla i el Museu d'Història de la plaça del Rei?
QUIMA: Ah, mira, és bona idea! Als alumnes, sempre els agrada anar a Barcelona.
LLUÍS: Vols dir, un museu? És que se'n cansen.
JOAN: Però aquest museu és diferent, passegen, veuen com era la ciutat abans...
LLUÍS: Escolteu, si volem treballar la presència dels romans a Catalunya, el que hem de fer és anar a Tarragona. Fem les coses bé.
JOAN: I en què penses, Lluís, una visita a la ciutat?
LLUÍS: És clar, home! Tu els volies portar a veure les muralles de Barcelona, doncs que vegin les de Tarragona! Pensa que, quan els romans van arribar a Tarragona, el primer que van fer va ser la muralla!
QUIMA: Ja aniria bé, sí. Podríem passejar per Tarragona i visitar-ho una mica tot: la Torre dels Escipions, l'amfiteatre romà... Potser entendran més bé la presència romana visitant Tarragona, és més evident.
LLUÍS: És clar que sí! A més, serà molt còmode perquè podrem fer tota la visita a peu.
JOAN: És una bona idea. Per acabar d'arrodonir el dia també podríem parar una mica a la vil·la romana dels Munts, a Altafulla. No ens hauríem de desviar gaire i, ja que fem el trajecte, és maco de veure.
LLUÍS: És clar que sí, Joan, que vegin la ciutat i també el camp, la vida rural. A més, aquesta vil·la és en un lloc preciós, té bones vistes, es veu el mar... Ens hi podríem

parar de bon matí, esmorzar allà i després anar cap a Tarragona a passar el dia.

QUIMA: Doncs, apa, redactem-ho una mica i fem la proposta per presentar al Consell Escolar.

ÀUDIO 48

Vegeu pàgina 186 del llibre.